

...heit haben.
 be. Von
 e € ga.
 /vr. rfitu
 Bl. mögl. Sie
 the. welche sht
 m H. Vater geg
 e ist das Heiratgut der B.
 ist. Von welchem der heylt.
 inus also redet: Die Kirch
 ut Christi. Sie besitzet vnd
 an/was sie von shrem Dreu
 Heimstewr empfangen hat/
 en Namen muß Buß ges
 den durch alle Völder.
 so dargethan/wo dise Pre
 klündigung geschehen se
 ben wir das Heiratg
 Braut verneinen. Da
 d. Heiratgut
 o. der hinweg geh
 r. Wie der Bräutigam
 wischen Pforten sollen
 zen. Dasi-

R. 112
 461
 1. pild.
 (B. var.)

Jely

AZ EVANGELI-
 VMOK ES EPI-
 STOLAK, MELYEKET
 Esztendő által olvastat az A-
 nyaszentegyház Vasárnapokō
 és az innepeken; à Kalēdarium-
 mal; ennehány Karácsonyi és
 Húsvéti Enekekkel; és az igaz
 keresztyéni és Apostoli hitnek
 elmeretireól valo rövid ta-
 núsággal.

*P. P. G. M.
 1690
 dom. d. d. d.*

*Smre.
 23 Dec.
 a Dno Tarkas*

NYOMTATTAK BECSBEN,
 MD. CC. XVI. esztendőben.

G. M. filio in Chr. Steph. Balintfi D. D. M. P. de

SPECTABILI ET
MAGNIFICO, GENERO-

SIS ITEM ET EGREGIIS DOMINIS,
DOM. LADISLAO PETHE DE HETHES, LIBERO
Baroni in Ormósd, Domino in Hrusso, & Kis Ta-
polcsan; Comiti Comitatus Tornen; Janitorum Re-
galium Magistro, &c. Praefecto: Francisco Lorant de
Inke, & alteri Francisco Nagy Miháli de Petreócz,
Consiliarijs: nec non Joanni Kerekes, & Jacobo Szent-
keresztzi, Secretarijs inclytæ Cameræ Vngaricæ Sac:
Cæs: Regiæq; Majest: Pofonij, Dominis & Patronis
colendissimis, salutem in Dom. preca-
tur sempiternam.

 MNI HOMINI VE-
*ra ratione utenti, natura du-
elante cum primis enitendum
videtur Spect. ac Mag. Gen. & Egr.
Domini; ut divinum hoc animal, ad
divina sempiternaq; conditum, abdi-
catis voluptatum illecebris, duntaxat*

ij. oblectaretur studijs, quibus, & mu-
ta longè anteiret animantia, & hero-
icarum consignatis virtutum monu-
mentis, quibusdam veluti Colossis, po-
steros ad viæ morumq; integritatem,
provocaret. Ast secus sit, miserâ enim
hac mortalitate circa sensibilia torpe-
scente, & prudentiâ carnis primas te-
nente; paucos ex multis habemus; qui
defixis in profundam illam eternitatem
mentis oculis, sanctioribus instituti di-
sciplinis, bono Reipub. & posteritati, cõ-
sulerent. Accedit, quòd & qui publicum
spectant commodû, quãdoq; ab Aristar-
chis, & hujus farine assectis, malè au-
diant; & si in publicum prodierint, po-
pularis aucupandi honoris, suorûq; en-
comiorû & fame perennandorû causâ
laborare ferantur: sed dum mens sit con-
scia recti, contra aniles boſce gannitus,
masculo

masculo pectore obsistendum, & pro
modulo talenti in vinea Domini Saba-
oth ad laborandum, restat. Hæc dum
tranquilliore mentis indagine pensita-
rem, sacris Concionibus pro Cathedra
Posonien: in vigilans; & taram, sacrorum
Evangeliorum Epistolarumq;, Domi-
nicis pariter, atq;, Beatorum, cumq;
Christo in cælis triumphantium ab Ec-
clesia institutis diebus, prælegi, solitarũ
Catholicã in nostrum hunc Ungaricũ
sermonẽ, adverti versionem. Quapro-
pter (licet indignus) Concionator ta-
lem persentiscens defectum, identidem
monitus à superioribus meis, quatenus
eum suscipere laborem, haud dubita-
rem, quo in sublevamen Juniorum or-
dinis nostri Concionatorum, inq;, repen-
tinae occasionis subsidium, Orthodoxa
hujusmodi extaret domestico nostro

idiomate editio. Non nescius verò
quàm laboriosa implicitaq; in hoc co-
natu sustineretur provincia, hæsiti: vi-
ctus tandem & majorum hortatibus,
& Fratrum votis obtemperandi satisq;
faciendi studio, sumpsi animum, vi-
ribus (fateor) majorem, hoc in ge-
nere Ecclesie D E J, aspirante ejus
numine, proficiendi. Fultus nempè ea
spe, non defore mihi viros doctissi-
mos, juxta & disertissimos in patria
nostra lingua, ad quorum judicium,
tanquam ad Lydium lapidem re-
vocare mihi liceret, hos labores me-
os. Quod & feci, præloq; de Ordini-
narij licentia, subjeci. Ut verò San-
ctorum etiam festis, præsertim au-
tem Indigetum statis temporibus cele-
brandis, ratio obvia esset curvis etiam
simpliciori Concionatori, Calendarium
Unga-

Ungaricum; insuper breve documen-
tum, de discernendo verò Catholicoq;
sacrofancti Evangelij, verbiq; Divi-
ni sensu ab A catholicorum inter-
pretatione; Et de a vitæ religionis co-
gnitione; non incommode adijcien-
dum putavi.

Has itaq; intercisis vigilijs fa-
ctas lucubrationes, uti in Domino
confido haud inutiles tam ad Concio-
natorum levamen, quàm verò simpli-
ciorum instructionem; quò illæ mani-
bus mentibusq; piorum securius teri
versariq; possent, de patronis (summo
Prelato destituti) sollicitus, quorum
tutele potiori illas jure consecrandas
censerem, quàm Illustribus, Spectab.
Et Mag. Generosarum item Et
Egreg. DD. KV. Titulis, haud equi-
dem

dem perspiciebam: quorum ut potè
virtuti, consilio, moderationi, secun-
dum hujus incliti Regni Apostoli-
cum Regem, Sacr: Cas: Regiamq;
Majest: orthodoxa nostra religio
quòd vigeat, viresq; sensim propagata,
acquirat, acceptum ferre debet. Quo
loci ingens sanè mihi aperiretur cam-
pus excurrendi per insignia virtutum
vestrarum, beneficiorumq; erga ordi-
nis etiam nostri cætum præstita meri-
ta. Sed quia modestia vestra non
fert plura in huc finem; vel ipsis reno-
vate Ecclesie nostre Posonien. valuis,
edificijsq; eximiam virtutum vestra-
rum beneficentiam, relinquo depra-
dicandam.

Vestro itaq; Nomini, vestre tu-
tele, laborem hunc qualem qualem,
devo-

devotum dedicatumq; esse volui. De-
um supplex veneratus, qui vestras,
Spect. ac Magnificam, Generosaq;
Egr. DD. religioni & patrie diutis-
simè conseruet florentes atq; incolu-
mes. Posonij, in festo sancti & Apo-
stolici Proto Regis nostri Stephani.
Anno, decimo sexto supra Millesi-
mam sexcentessimam.

FR. MARTINVS PAP de
Kopcsan. Ordinis
Minorum Prædi-
cator.

As

AZ

AZ KEGYES OLVASO-
nak egészségét és üdvösséget

kinánok.

G YAKRANN HALLYVK A KOMAI

Anyaszentegyháztul el pártolt Atyafiaktul,
hogy nem kell a sz. iráshoz adni sem abból elven-
ni. Ezt jól mondgyák. De mivelhogy minket hu-
missá vádolynán, ők cselekeszik azt, tanítások
nem méltó semmi bőcsülette. Hogy, ez így legyen
megh bizonyított, előszerez a Luthernek irásából.

Sz. Péter 2. Pet. 1. v. 10. Így ír a hűveknek: Ereől-
ködgyetek, hogy a jó cselekedet által, bizonyossá
tegyétek a hitatalkokat. Luther Marston éppenn ki-
törölte amaz igéket: a jó cselekedet által. El veort
azert a sz. irásból.

Hímet Sz. Pál Rom, 3. v. 18. aze írta, hogy a hit
által igazul az ember. Ités Luther hozzá ragaztá
amaz szót *Sola* (sola) Egyedeül, mint ha sz. Pál
írta volna, hogy egyedeül csak a hit által leszen az
mi megh igazuláunk. Es mivelhogy az a *sola* a Bib-
liában soha Luther eleget nem találtatott, feddik va-
la az eó vakmerőséget; ő pedig írta oltalmazására
így felelt: Tom. 4. Germ. Vitteb, Anno 1553. per Pe-
trum Salin, fol. 475. Így akarom így parancsolom:
Oka cselekedetemnek, mert így akarom. Banom
hogy imigh nem iram: Csak a hit idűzít, minden
törvény és cselekedet nélkül. Hozzás adot tehae
Luther az iráshoz.

De az ő vnokái sem különbenn cselekesznek.
Megh látrya ezt a ki akaria, a Steinhoffer Gaspar
altal

által fordított Magyar Vyi testamentomban, kétség
 kérvénen Luthers meg hamisítva a sz. Péter meg
 nevezése iránt (*fatighe ut per bona opera testam ve-*
stram vocationem, & electionem factam) Ezen igyekez-
 zetek (vgymond Steinhoffer) inkább hogy a mire
 hírtának és válsztottának titket, adlisan erőlték
 legyetek. Neveheti akár mely Csekély tudoma-
 nyu Deáhs ezt az hamis és izetlen fordítást. *Umer.*
sz. Jakab. cap. 5. arra int bennünket, hogy meg
 gyónnyuk bűneinket egymásnak (szólván az egy
 házi szópokról, hogy a beregeadhoz hivattaknak)
Confitemini alteratrum peccata vestra. Ez is a helye,
 Steinhoffer, nagy komor kedvel, így magyarázza:
 Vágyatok meg egy más ellen való bűnöket. Th-
 dok oly vitez embert, a ki Calvinista lévén gyer-
 mekségéreül fogva, látván ezeket a hamis for-
 dításokat, a Romai hitre meg tért, és meg gyónt.
 Es hogy minden ember észbe vehesse, hogy az Vyi-
 tók adnak a sz. irashoz, s elivesznek abból: nyil-
 vábbann meg bizonyítottom.

Egy Kereszturatt nyomtattatott Magyar Evan-
 geliumos könyvecske forog kezünk közt, mel-
 lyet véletlenül olvastunk a Catholicusokis. Ha-
 yalaki ezt a könyvecskét a Biblia proba kövére i-
 dézi: megli látta hogy tikán talál talám csak egy
 Evangeliumot helytelen fordításu. Sz. Pál nyil-
 vann mondgya Rom. 13. és parancsolgya, hogy ne
 viselgyük gongyat a testnek a kívánságokba: *Car-*
ni caram ne fecerit in desiderijs. Ezeket az igeket,
 hallgyuk mely utálatosul magyarázza a kereszturati
 könyűnek Nyomtatója: Viselgyetek gondgyat az
 testnek.

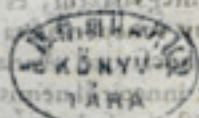
tesznek, de így, hogy ne buálkodgyék. Ez volna árná
szétírásnak hamis magyarázata, toldozás és földöz-
zása. De lassak mégis világosban a Christos tisztá-
buzata közbé, hinrettetett konkoljókat. Sz. Má-
thénak tizenketteodik részében nyilván vagyón,
hogy ama lárus nevű fejedelem, imáda Vrunkat.
(*adoravit eum*) hasonlóképpen Sz. Lukácsnak tizen-
ötödik részében: hogy, a Cananzabeli Alzony ál-
lat imáda Christust (*adoravit eum*) mind a két he-
lyt megh hamisította a kereszteri munka, mondu-
an: hogy az a fejedelem, vrunk elede le csek: és az
Alzony állat, Vrunk előt le csett, nem meri mon-
dani hogy Vrunkat imádták: azért talám: hogy
Vrunkat az oltári szentiségben, ő nem akaria mi ve-
lünk imadni, sz. sz. Evangelium szerent. Sz. Lu-
kácsnak XXIV. részében megh vagyón: Hogy
űdvoztteónk Emmausba a két tanítvány előt megh
áldá a kenyeret. *Accipit panem & benedixit.* A ke-
reszteri könyvecskébe csak így találod. Vövé a
kenyeret és hálát ada. (Ihol azért nunt vesznek el
a szent írásból az Vyi tanítottok.) Eztis talám azért
cselekedte. Mivelhogy Vrunknak áldása vrán,
avagy szaporodása következet a kenyérnek, avagy
el változtatása. Emmausba pedig nem szaporo-
dék; azért következik hogy mint a végű vacso-
rinn, el változott ittis a kenyérnek állattya, és a két
köz embernek Vrunk az ű sz. testet egy szin alatt
adá. Ezt tanítottak az sz. Doctörök. Hier: in Epi-
taph. Paulz ad Eust. Aug. de consensu Evang. lib. 3.
cap. 25. Chryl. Theol. Strab. &c. Mert vgyanis
a kenyér szegés (*fractio panis*) az sz. írásba: az ol-
tári szentiségnek szolgáltatásat jedzi Actör. 2. & 24.
Megh

Megh áldotta azért Urunk azt a benyertet Emmaus-
ba, Luc. 24. v. 30. Évának szine alatt adta az ú. sz.
Teflér ímre könyveketek hogy annak ereje által a két
tanítványnak szemek megh nyitattának és megh
elismerték Urunkat, kit az. előtt nem elmernek vala,
noha fitegeti vala magaról a sz. irást, el kezdvéna
Moysefenn, és a Prophetákon. Sok volna mind
elő. Számolni a kereltéri könyűnek fogyatkozás-
fit: csak egy fülánkiát mutatom immár megh.

Nagy dologh, hogy a kik a Romai vallat ki-
vól vadnak, az istennek sz. Annyához oly idege-
nek lehetnek! nevezet szerent a kereltéri köny-
veckenek fordítója, ki amaz igéket: *Quid mihi &
tibi est mulier?* nagy dagalos értelemre viszi, (mint
ha Urunk megh feddette volna a boldog szűzet.)
Mi közöm vagyon (vgymond) énnekem te veled
Áfzonyállat? Nem kel bizonyara azt vélnünk hogy
a mi szelid erkölcsű kegyelmes Urunk a hivatalo-
fok előtt, haragot mutatót volna, és kemény szoval
felelt volna az ú. sz. Annyának, és megh feddette vol-
na, a kinek kérésére legh első eludat teón, borra
váltóztatvann a vizet. Midőn azért így felele: *Quid
mihi & tibi est mulier?* Midőlgom vagyon énnekem
s teneked Áfzonyállat? Annyit téfzen, mint ha az
mondotta volna. Mi csak hivatalosok vagyunk, a
bornak gondviselése nem minket illet, hanem a veó
Legényt. Es azt vigh és kegyes orczával mondotta
Urunk, nem feddésel. Ertyén azért az ú. sz. Anny-
ais fiának akarattyat, azt monda a szolgáknak: Va-
lamit mondand tinékrek, megh cselekedgyetek.
Nem feddette azért, seőt megh beocicállotte Chri-
stus

stus az ű sz. Anyját. Itinek tizenkét esztendő's ko-
rábanis engedelmes volt Luc. 2. és Cana Galylia-
ban az űrkönyörgése vnaan el kezdé légh első ciuda
tetelet: és megh jelentvén a maga dicőlégét, megh
jelentette az ű sz. Anyjának is méltóságát. Demon-
dám hogy idegen a Boldogh szűz MARIAHOZ
a keresztyűi könyvecskének nyomtatásai: mert vé-
gte nemisakaria, malasztal tellyesnek mondani, e-
leó hozvann az Angyalnak úduözléfét, hanem csak
igy áfitt: Iduöz légy kedves. Maga jól látta hogy
a Biblia malasztal tellyesnek mondgya az Istennek
Anyját, Luc. 2. a Görög bőrtű szentent *χαρις και
επισημη*. *Aue gratia plena*, az az: Euduöz légy Ma-
lasztal tellyes. Így értik ezt a helyt a sz. Atyák. sz.
Ambrus. sz. Agoston in Ench. cap. 36. & ser. 13. & 14.
& 21. de tempore. sz. Hier. in Epist. ad Princip. virg.
Euseb. Emils. és az egész keresztyén világh de a
keresztyűi könyvecskébe nem mondatik malasztal
tellyesnek az Istennek sz. Anyja, hanem csak ke-
dvesnek. Steinhoffer pedig hozza aduann az Angy-
al szavához, az mondgya: Iduöz légy kedves szűz.
Elyesznek azért a Luther Uramék a sz. irásból, vez-
tegetik a sz. irást; idegen értelmezte csigazzák, hozzá-
raggatnak; hamis magyarázattal idegenittik a köf-
séget a Romai Anyaszentegyházról, és az Isten An-
nyjáról: kinek cenehany innepét. hgyta ki a megh
neuezer könyunek ki bocsításai. Annak fölötté a
Magyar országi szentek innepiről nemis emlekezik,
vgy mint sz. Albert. sz. István. sz. László. sz. Imre. sz.
Ersebet, innepéről, Az Vur napia, sz. kereszty megh
találása és magasztaltatása innepétis, el halgatta. Az
Evangeliumoknak kezdetin nem követi az Anya-
szent-

szentháznak fokjár. Az írásnak bővület el hadgya
 fok helyen: sz. Haromszagh után való Vasárnapiul
 fogva el változtatta az Epistolákat, és külömbeket
 rendelt fő képpenn az innepekre. Ulyen fogyat-
 kozot: Evangeliumos könyvecskét forgatnak azért
 az együgyűek, kik ezekben nem veszik, hogy a sz.
 irashoz nem a Papisták adnak, hanem az Vyi tanít-
 ók, és elis vesznek abból, az mint megh mutatám
 mind a Luthier s mind az ű nyomdokin léveők í-
 ráfiból: mellyekben mint hogy kissebbítették a Bo-
 dogh szűz MARIANA Kiszteletit, és a hitnek en-
 néhány ágazati homály alatt vadnak; ez león az oka,
 hogy megh rostaltam a fokszor megh nevezet ko-
 nyvnek fogyatkozását (az után értelmemet és itile-
 temet az Anya szentegyházban munkálkodó tudós
 tanított értelmé és itilete alá vétvén) a Vasárna-
 pokra és innepekre rendeltetev Evangeliumokat és
 Epistolákat rendszerent, igazán a mi nyelvünken ki-
 nyomtatattam, a Magyar országi szentek innepi-
 vel, ennéhány karácsonyi és Husvétit énekekkel, és a
 Kalendariummal megh ekesítvénn: és az Evangelium-
 mok után az igaz Keresztényi és Apostoli hitnek
 elmeretireöl, egy kis tanúságot adván.

AVALL

A VALTOZO INNEPEK

<i>Eszetendős.</i>	<i>Litera Dom.</i>	<i>Septuagesima.</i>	<i>Dőt ső.</i>	<i>Húsvét.</i>
16 17	A	22 Ian.	8 Febr.	26 Mar.
16 18	g	11 Feb.	28 Febr.	15 Apr.
16 19	f	27 Ian.	13 Febr.	31 Mar.
16 20	e d	16 Feb.	4 Mar.	19 Apr.
16 21	c	7 Feb.	24 Febr.	11 Apr.
16 22	b	23 Ian.	9 Febr.	27 Mar.
16 23	A	12 Feb.	1 Mar.	16 Apr.
16 24	g f	4 Feb.	21 Febr.	7 Apr.
16 25	e	26 Ian.	12 Febr.	30 Mar.
16 26	d	8 Feb.	25 Febr.	12 Apr.
16 27	c	31 Ian.	17 Febr.	4 Apr.
16 28	b A	20 Feb.	8 Mar.	23. Apr.
16 29	g	21 Feb.	28 Febr.	15 Apr.
16 30	f	27 Ian.	13 Febr.	31 Mar.
16 31	c	16 Feb.	5 Mar.	20 Apr.
16 32	d c	8 Feb.	25 Febr.	11 Apr.
16 33	b	23 Ian.	9 Febr.	27 Mar.
16 34	A	12 Feb.	1 Mar.	16 Apr.
16 35	g	4 Feb.	21 Febr.	8 Apr.
16 36	f c	20 Ian.	6 Febr.	23 Mar.
16 37	d	8 Feb.	25 Febr.	12 Apr.
16 38	c	31 Ian.	17 Febr.	4 Apr.
16 39	b	20 Feb.	9 Mar.	24 Apr.
16 40	A g	5 Feb.	22 Febr.	8 Apr.

TABLAIA.

Aldo- zö.	Pän- köfd.	Vr na- pia.	Punköfd ut än valo Vafärn.	Aduent i. Vaf.
4 Maj	14 Maj	25 Maj	28	3 Dec.
24 Maj	3 Jun.	14 Jun.	25	2 Dec.
9 Maj	19 Maj	30 Maj	27	1 Dec.
28 Maj	7 Jun.	18 Jun.	24	29 Nov.
20 Maj	30 Maj	10 Jun.	25	28 Nov.
5 Maj	15 Maj	26 Maj	27	27 Nov.
25 Maj	4 Jun.	15 Jun.	25	3 Dec.
16 Maj	26 Maj	6 Jun.	26	1 Dec.
8 Maj	18 Maj	29 Maj	27	30 Nov.
21 Maj	31 Maj	11 Jun.	25	29 Nov.
13 Maj	23 Maj	3 Jun.	26	28 Nov.
1 Jun.	11 Jun.	22 Jun.	24	3 Dec.
29 Maj	3 Jun.	14 Jun.	25	2 Dec.
9 Maj	19 Maj	30 Maj	27	1 Dec.
29 Maj	8 Jun.	19 Jun.	24	30 Nov.
20 Maj	30 Maj	10 Jun.	25	28 Nov.
5 Maj	15 Maj	26 Maj	27	27 Nov.
25 Maj	4 Jun.	15 Jun.	25	3 Dec.
17 Maj	27 Maj	7 Jun.	26	2 Dec.
1 Maj	11 Maj	22 Maj	28	30 Nov.
21 Maj	31 Maj	11 Jun.	25	29 Nov.
13 Maj	23 Maj	3 Jun.	26	28 Nov.
2 Junii	12 Jun.	23 Jun.	23	27 Nov.
17 Maj	27 Maj	7 Jun.	26	2 Dec.

JANUARIUS.

Hodog Asszony Hóna. 31. nap.

KIS KARACSON.

a	1	
b	2	
c	3	
d	4	
e	5	
f	6	Vizkeresés.
g	7	
A	8	
b	9	
c	10	
d	11	
e	12	
f	13	
g	14	Sz. Hilarius.
A	15	Remete sz. Pál.
b	16	
c	17	Sz. Antal.
d	18	Sz. Péter szeki.
e	19	Antioch. és sz Piroska szűz.
f	20	Sz. Fabian és Sebast: Mart.
g	21	sz. Agnes szűz.
A	22	Sz. Vincze Mart.
b	23	
c	24	Sz. Timoth. Püsp.
d	25	Sz. Pál fordulása.
e	26	Sz. Polyc. Püsp. és Mart.
f	27	Arany száju sz. Iános.
g	28	
A	29	
b	30	
c	31	

FEBRUARIUS

Eőlt elee Hana. 28. nap.

d	1	Sz. Ignacius Martyr. Böyt.
e	2	Gyertya szenteleő Bod. Afz.
f	3	Sz. Balás Püspök.
g	4	
A	5	Sz. Agata szűz.
b	6	Sz. Dorottya szűz és Marta
c	7	
d	8	
e	9	Sz. Apalin szűz.
f	10	
g	11	
A	12	
b	13	
c	14	Sz. Bálint Martyr.
d	15	
e	16	
f	17	
g	18	Sz. Simeon Püspök és Martyr.
A	19	
b	20	
c	21	
d	22	Eufzögös sz. Peter.
e	23	Böyt.
f	24	Sz. Mátyás Apost.
g	25	
A	26	
b	27	
c	28	

Minden negyed esztendő Bissextilis. és akkor Böyt előnek 29. napja vagon: és sz. Mátyás napja Böyt előnek 25. napon esk: el változik akkor a Vasárnap mutato Rötív, a folsőd Botube. tudni illik hogy ha, A, volt a Vasárnap mutato Bötű sz. Mátyás napja ig| az v. ann G. leszen, & c

MARTIVS.

Böyt más Huna. 30. nap.

d	1		
e	2		
f	3		
g	4		
A	5		
b	6		
c	7	Sz. Aquinas Thamas Confes.	
d	8		
e	9		
f	10		
g	11		
A	12	Sz. Gergely Papa.	
b	13		
c	14		
d	15		
e	16		
f	17		
g	18		
A	19	Sz. Joseph Confes.	
b	20	Sz. Joachim Confes.	
c	21	Sz. Benedek Apat.	
d	22		
e	23		
f	24	Gabriel Archang. Böyt.	
g	25	Gyümölcsös Bodog Apat.	
A	26		
b	27		
c	28		
d	29		
e	30		
f	31		

APRILIS.

Sz. Georgy HUNA. 30. nap.

a	1	
A	2	Paulai Sz. Ferencz.
b	3	
c	4	
d	5	
e	6	
f	7	Sz. Apollinaris Tarsus Concl.
g	8	
A	9	
b	10	
c	11	
d	12	Sz. Leo Papa.
e	13	
f	14	Sz. Tiburtius és Valerianus Martyr.
g	15	
A	16	
b	17	
c	18	
d	19	Sz. Ioseph Concl.
e	20	Sz. Joachim Concl.
f	21	Sz. Benedek Apoc.
g	22	
A	23	Sz. Alber. Püspök és Mártyr.
b	24	Sz. Georgy Mártyr.
c	25	Sz. Márk. Euangelifta.
d	26	
e	27	
f	28	Sz. Vitalis Mártyr.
g	29	Sz. Peter Mártyr. és Senasbeni Catalin.
A	30	

MAIUS.

Pünkösd Hanna. 31. nap.

b	1	Sz. Phil: és Sz. Jakab.
c	2	Sz. Athanas. Püspök.
d	3	Sz. kereszte megh találása.
e	4	Sz. Monica Assz.
f	5	
g	6	Sz. Janos olayban főzése.
A	7	Sz. Staniszlo Mart.
b	8	
c	9	
d	10	
e	11	
f	12	
g	13	
A	14	Sz. Bonifac. Mart.
b	15	
c	16	
d	17	
e	18	
f	19	
g	20	Sz. Bernardinus Conf.
A	21	
b	22	
c	23	
d	24	
e	25	Sz. Orbán Papa és Mart.
f	26	
g	27	
A	28	
b	29	
c	30	
d	31	Sz. Petronilla szüz.

JVNIVS

Szent Ivan Havna. 30. nap.

e 1
f 2
g 3
A 4
b 5
c 6
d 7
e 8
f 9
g 10
A 11
b 12
c 13
d 14
e 15
f 16
g 17
A 18
b 19
c 20
d 21
e 22
f 23
g 24
A 25
b 26
c 27
d 28
e 29
f 30

Sz. Medardus

Sz. Barnabas Apost.

Sz. Antal Paduai.

Sz. Basilius Püspök.

Sz. Vid Martyr.

Sz. Gyarfás és Protasius.

Böyt.
Keresztelő sz. Janos

Sz. László Kiraly.

Böyt.
Sz. Peter sz. Pál.

JULIUS

Szent István Havának 31 napja

g	1				
A	2	Bódog Afz. látogatása.			
b	3				
c	4		Sz. Domonkos		
d	5		Sz. István Bódog		
e	6				
f	7				
g	8				
A	9				
b	10				
c	11				
d	12		Sz. Clara		
e	13	Sz. Margit Szűz.			
f	14	Sz. Bonaventura Püspök és Doctor.			
g	15	Apostolok elvételése.			
A	16				
b	17	Sz. Szorard és Benedek.			
c	18				
d	19		Sz. István Püspök		
e	20				
f	21				
g	22	Sz. Maria Magdolna.			
A	23				
b	24	Böyr.			
c	25	Sz. Jakab Apost.			
d	26	Sz. Anna Afzony.			
e	27				
f	28		Sz. Agoston Doctor		
g	29	Sz. Martha Afzony,			
A	30				
b	31				

AVGVSTVS.

Kis-Agoston-Hála. 31. nap.

c 1
d 2
e 3
f 4
g 5
A 6
b 7
c 8
d 9
e 10
f 11
g 12
A 13
b 14
c 15
d 16
e 17
f 18
g 19
A 20
b 21
c 22
d 23
e 24
f 25
g 26
A 27
b 28
c 29
d 30
e 31

Sz. Domonkos,
Hauibódog Afz.
Vr szine változása.

Bövt.
Sz. Lőrincz Martyr.

Sz. Clara szüz.

Bövt.
Nagy Bódog Afz.

Sz. Laios Püspök.
Sz. Istvan Király.

Bövt.
Sz. Bertalan Apost.
Sz. Laios Király.

Sz. Agoston Doctor.
Sz. Janos nyaka vágása.

SEPTEMBER.

Szent Mihály Hanna. 30. nap.

f	1	Sz. Egyed Apatúr.	
g	2		
A	3		
b	4		
c	5		
d	6		
e	7	Böjt.	
f	8	Kis Alzony.	
g	9		
A	10		
b	11		
c	12		
d	13		
e	14	Sz. Kereszt magasztalása.	
f	15		
g	16	Sz. Cornelius és Cyprianus Martyr.	
A	17		
b	18		
c	19		
d	20	Böjt.	
e	21	Sz. Márta Apost. Evang.	
f	22		
g	23		
A	24		
b	25	Sz. Gelárd Püspök Martyr.	
c	26		
d	27	Sz. Cosma és Demián.	
e	28		
f	29	Sz. Mihály Archan.	
g	30	Sz. Hieronym. Doct.	

10

OCTOBER.
Mind szent Hana. 31. nap.

A	1	Sz. Remigias Pülpök.
b	2	
c	3	
d	4	Sz. Ferencz.
e	5	
f	6	
g	7	
A	8	
b	9	Sz. Dienes Martyr.
c	10	
d	11	
e	12	
f	13	
g	14	
A	15	
b	16	Sz. Gal Confessor.
c	17	
d	18	Sz. Lukacs Euangt.
e	19	
f	20	
g	21	Sz. Orfolya, 11000. szüz.
A	22	
b	23	
c	24	
d	25	
e	26	Sz. Demeter Martyr.
f	27	Böyt.
g	28	Sz. Simon és Judas Apóš.
A	29	
b	30	
c	31	Böyt.

NOVEMBER.

Szent Andras-Hála: 30. nap.

d	1	Mind Izent.	11	f
e	2	Lelkeknek emlekezetek.	12	g
f	3		13	A
g	4	Sz. Imre Herceg	14	b
A	5		15	c
b	6		16	d
c	7		17	e
d	8		18	f
e	9	Sz. Tivadár Martyr.	19	g
f	10		20	A
g	11	Sz. Mirton Püspök.	21	b
A	12	Sz. Didac, Confessor.	22	c
b	13		23	d
c	14		24	e
d	15		25	f
e	16		26	g
f	17		27	A
g	18		28	b
A	19	Sz. Erőbet Asszony.	29	c
b	20		30	d
c	21	Bodog Assz. Templom. Vitele.		e
d	22	Sz. Cicellie szűz Martyr.		
e	23	Sz. Kelemen Papa Martyr.		
f	24			
g	25	Sz. Katalin szűz.		
A	26			
b	27			
c	28			
d	29			
e	30	Sz. An. dras Apost.		

DECEMBER.

Karácson Hant. 31. nap.

11

f	1				
g	2				
A	3				
b	4	Sz. Borbála szűz.			
c	5				
d	6	Sz. Miklos Püspök.			
e	7	Sz. Ambrus Doctor.			
f	8	Bodog Asz. fogantatása.			
g	9				
A	10				
b	11	Sz. Damasus Papa.			
c	12				
d	13	Sz. Lucza szűz.			
e	14				
f	15				
g	16				
A	17				
b	18				
c	19				
d	20	Báyt.			
e	21	Sz. Thomas Apost.			
f	22				
g	23				
A	24	Báyt.			
b	25	KARÁCSON.			
c	26	Sz. István első Mátyr.			
d	27	Sz. Janos Evangelista.			
e	28	Apró szentek.			
f	29	Sz. Thomas Püspök.			
g	30				
A	31	Sz. Silvester Papa.			

APOSTROPHE

Ad Vng.

Dum dedit Angelicam Romana Cathedra coronam,
Biblia cumq; fide, Pannonia terra tibi;
Romanam complexa fidem, dic, nonne vigebas?
Hosti, nonne tuo milite, terror eras?
Cur tantis hodie premeris pullata flagellis?
Atq; tuos, rigidus Sarmata vastat agros?
Quippe (dolor) neglecta fides, pietas & avorum,
Nec colitur grati, thuris odore DEUS:
Biblia Pseudomenis etentim voluenda dedisti:
Te, natoq; tuos Pseudopropheta docet:
Inde ferit Nemesis, Mavors ciet inde tumultum,
Natorum fuso, hinc sanguine sudat humus,
Cum Romana fides placuit, concordia fovit;
Luther, Calvinus, te modo lite necant,
Hos fuge, & æternos vitabis ipse & ictus:
Est hic vterq; inlus: Cur? quia vterq; novus,
Dogmata vitabis nova: Cur? quia sunt nova philtrea,
Sola tibi cælum pandet avita fides,
Romana florente fide, florebis, & oras
Proteget, ut quondam VIRGO MARIA, tuas,
Accipe Evangelium patrio sermone: sed horum
Syncerum sensum, det tibi Roma parens.

Tertull. in lib. Præf. cont. Hær.

*Ordo rerum hoc desiderabat, illud prius proponi, quibus
competat fides ipsa, cuius sunt scripturae, a quo, & per quos,
& quando, & quibus sit tradita disciplina, qua sunt Chri-
stiani? Vbi enim apparuerit esse veritatem disciplina, illuc
erit veritas scripturarum, & expositionum omnium.*

ADVENT ELSEO VASARNA-
piára való Epistola, Rom:13.

A Tyámfiak. Tudgyuk hogy óráia vagy-
on immar, hogy az álomból fel kelly-
unk. Mert mostan közelb vagion az
mi üduösségiünk, hogy nem mint mikor
bifszük vala. Az éy el múlt, a nap pedig
el közelgetett. Vessük el azért a setetsegnek
cselekedetét, és öltözzünk a világosságnak
fegyucrébe. Tisztefegessen iáruink mint
nappal. Nem tobzódásokba, és részegsé-
gekbe, nem ágyasházakba, és szemtelen-
ségekbe, nem viszátkodásban, és irigységben:
de öltözzetek fel, a Christus Iesusba.

EZ MAI EVANGELIUMOT SZ,
Máthé irta meg xx. részében.

AZ üdőben: Mikoron közelgetet
volna Iesus Jerusalembhez, és iutot
volna Bethphageba, az Olayfáknak
hegyére: akkoron el küldé két tanítuánt,
monduan nékiek: Mennyetek el imez
kastélba,

kastélba, mely ellenetekbe vagyok, és
 mingyárást találtok egy megh kötöt szá-
 márt, és á vehet ő véle; oldgyátok megh,
 és hozzátok ennékem. Es ha valaki va-
 lamit szólанд nektek: mondgyátok, az
 Vurnak ezek szűklégesek, és mingyárást el
 bocfáttya űket. Ez pedigh león, hogy
 be tellyesednék, az mi megh mondatot
 à Propheta által, monduan: Mondgyátok
 megh Sion Leányának: Imé à te királyod,
 el icó teneked szelid, és űluénn szamáron,
 és á terh viselőnek vehénn. El menuen
 pedigh à tanítványok, cselekedének az
 mint megh parancsolta vala nekik Iesus.
 Es el hozák á szamárt, és á vehet, és
 azokra terítették ruháiokat, és űtet föl-
 leúl reá űtteték. A sok seregh pedigh, le
 terítették ruháiokat az vton: egyebek
 pedigh, agakat vágnak uala à fákról, és
 el hinték az vton. A seregek pedigh
 mellyek eleöl mének vala, és á mellyek
 követik vala, kiált-
 nak vala, monduan: Hosanna David fi-
 nak.

nak. Aldott à ki iött az Vurnak neuébe;
Hofanna magasságban.

ADVENT MASODIK VASAR-
napiaira való Epistola. Rom. xv.

ATyamszai. Valameilyek megh irattat-
tak, az mi tanuságunkra irattattak,
hogy az békeséges szenuedés által, és az irás
vigasztalása által, reménséggunk legyen. Az
békeséges szenuedésnek és vigasztalásnak I-
stent pedig adgya tinektek, hogy egymás ke-
zeot egygyet éresetek, à Iesus Christus sze-
rènt: hogy egyenleó akarattal, egy szájjal di-
cséretetek az Istent, és az mi Vrunk Iesus Chri-
stusnak Attyát. És azért vegyétek fel egy-
mást, mikeppen Christusis fel veott titeket az
Istennek tiszteletire. Mondom pedig, hogy
à Christus Iesus à keornyeulmetelkedésnek
szolgáia volt, az Istennek igazságáért, az
Atyák ígèretinek megh ereosittésere. De à
poganyok dicserik Istent az irgalmasságért,
C

mint

AZ EVANGELIUMOK

mint meghvagyon írva. Ezért vallási térszek neked a poganyok kezeott Vram, és a te nevednek éneklek. Es ismet azt mondgya: Eoreullyetek poganyok az eu népével. Es ismet. Dicserietek minden poganyok az Vrat, és magasztallyatok eotet, minden népek. Es ismet Isaias ezt mondgya: lessenek gyekere lesszen, és a ki fel támad, hogy a pogany nepeket vezérellye, a pogany népek eu benne fognak bizni. Areménységnek istenne pedig bé teolcsfen titeket minden eoreommel, és békeséggel az hit által, hogy beuueolkeodgyetek remén-séggel, és a Sz. Leleknek ereicuel.

EZ MAI EVANGELIUMOT
Sz. Lukács írta megh XXI.
részében.

AZ üdöben: Monda Iesus az ű tanítványinak. lelek lesznek a Napba, és a Holdba, és a csillagokba, és a földön népeknek izorongatása, a tenger zugátának és a haboknak föl haborodásá
miat

miat: az emberek meghszáradnak a felelem es várakodás miat, mellyek következnek az egész világra. Mert az menyeknek ereij meghindúlnak: es akkor meghlátják az embernek fiát el icóni a földhőbe nagy hatalommal es dicsőséggel. Mikor pedig ezek lenni kezdnek, feltekincsetek es emellyétek fel az ti feieteket: mert elközelgetet az ti váltlátok. Es monda nekik hasonlatosságot. Lássátok a fige fát, es minden fakot: mikor ki fakadnak a gyümölcsözésre, tudgyátok, hogy közel vagyon a Nyár. Azonkeppen tijs, mikor látandgyátok ezeket megh lenni, tudgyátok, hogy közel vagyon az Istennek orszaga. Bizony mondom tinéktek, el nem múlik è nemzetlégh, migh ezek mind megh nem lesznek. Az Egh es a föld el múlnak, de az én beszédim el nem múlnak.

ADVENT HARMADIK VA-
sarnapiara való. Epist: Phil. 4.

ATyámfiái. Eoreullyetek az *Vurba* mindenkor. Ismet mondom, eoreullyetek. Az ti szilidségtek nyilván legyen minden embereknel, mert az *Vur* keozel vagyon. Ne legyetek szorgalmatosok: de minden imadtságban és keonyeorgésben hálá adással megh ielenyenek az ti kéréstek az Isten eleot. Es az Istennek bekefége, mely minden értelmet fel-leul hallad, eorizze a ti szíveteket, és elméteket, az mi *Vrunk* Iesus Christusban.

EZ MAI EVANGELIUMOT SZ.
Máté írta megh XI. részében.

AZ üdöben: Mikor hallotta voina lános a foglágban a Christusnak felekedetit: el küldüen kettőt, az ő tanítványi közzül, monda neki: Te vagyé, a ki el iöuendeó vagy, auagy mást varunk? Es feleluén Iesus monda nekik:
El

El menuén ielencfétek megh lanofnak, à
 mellyeket hallottatok, és láttatok. A va-
 kok látnak, à fantákiárnak, à poklosok
 tisztúlnak, à lúketek hallanak, à halottak
 fel támadnak, à Izegényeknek prædikalta-
 tik az Euangelium: es bodogh à ki én
 bennem megh nem botrankozik. Azok
 pedigh el menuen, kezde IESVS szólni à
 népeknek lanofról. Mit mentetek ki à
 pusztaiba latni? A széltúl hányattatott
 nádaté? De mit mentetek ki latni?
 Gyöngé ruhában öltözöt emberté? Imé
 à kik gyöngé ruhában eöltöztetnek, à ki-
 ralyok házaiban vadnak. De, mit men-
 tetek ki latni? Prophetaté? Bizony mon-
 dom tinéktek, nagyobbat Prophetánál.
 Mert ez à kiról irua vágyon: Imé én el-
 küldem az én Angyalomat à te szined
 eleótt, ki el készitti az te útadat
 te előtted.

ADVENT NEGYEDIK VASAR-
napjára való Epist. 1. Cor. 4.

ATyánfiai. Vgy vélekedgyék ember mi rólunk, mint a Christusnak szolgairól, és az Isten titkainak sáfairól. De itt ti kezeottetek azon értekeznek (Lyra) a sáfárok kezeot ki találtaffék hieunek. En eleottem pedegh igen kicsiny dologh az, hogy ti teuletek itélteffem, auagy emberi naptul De en magam magamot sem itilem megh: mert semmiképpen lelkem esmereti nem vadol: de ebben megh nem igazultam. A ki pedegh engemet itil, az Vur. Annakokáért eudeo eleot ne itélhetek, migh el nem ieu az Vur, a ki megis világosittya a setetsegnek titkait, és meghnylatkozattya a sziveknek tanácsit. Es akkor dicsereti leszen mindennek Iffenteül.

EZ MAI EVANGELIUMOT SZ.
Ianos irta megh elseo részében.

AZ üdöben: küldének a Sidók Ierusalembeöl Papokat és Leuitakat Ianoshoz,

neshez, hogy megh kérdenék űtet : Te ki vagy? Es megh vallá, és megh nem tagadá:és megh vallá: Hogy én nem vagyok à Christus, Es megh kérdék űtet: Miuagy tehát? Illyes vagyé? Es monda : Nem vagyok. Propheta vagyé? Es felele : Nem. Mondának azokáért neki: Ki vagy , hogy valasztadgyúk azoknak, à kik küldöttnek minket? Mit mondasz magad feleól? Monda: En à kialtónak szaua vagyok à puztában. Egyenesiclétek megh az Vurnak vtyát, à mint megh módottal saias Prophe-ta. Es à kik küldettek vala , à Pharisæusok közéül valának. Es megh kérdék űtet, és mondának neki: Miért keresztelsz tehát, ha te nem vagy Christus, sem Illyes, sem Propheta? Felele nekik Ianos monduan: En vizbe keresztetek, de ti közöttetek állott, kit ti nem tuttok: eü az, à ki en vtán-nam iöuendeó, ki en előttem löit, kinck én nem vagyok méltó, hogy saria köte-lét megh öldgyam. Ezek leónek Betha-

niaba, à lordinonn túl, holott Iános keresztel vala.

KARACSON NAPIARA VALO
első Epist: Tit. 2.

ATyamfia. Megh jelent minden embernek az mi eudueozitteó Isteneunknek kegyelme, tanituann minket, hogy megh tagaduann az Istentelenséget, és è világi kívánságokat, józanonn, és igazánn, és Istenejennel nyeunk è világon, váruann à boldogh reménységet, és à nagy Istenek s az mi megh váltó IESVS Christujunk dicseofégének el ieouetelet, ki eo magát adta mi éretteunk hogy minket megh váltana minden hamisságtól, és megh tisztittana magának kedues nepet, à jó cselekedetnek keoueteoiét. Ezeket szollyad és ezekre insced à halgatokat: az mi Vrunk IESVS Christusban.

EZ MAI ELSEO EVANGE-
liumot Sz. Lukács irtamegh 2.
részében.

A Z eu-
döben
Paran-
solat méneki
August^o Clá-
zártúl, hogy
be irattatnék
mindazegész

világh. Ez az elseo be iratas leon Cyrinu-
stul, Syrianak Tisztartóiátúl. Es men-
nek vala mindenek, hogy vallást tenné-
nek, kiki mind az eü városába. Fel mene
pedigh Iosephis Galylæanak Nazaret ne-
ü városából Iudæaba Davidnak varo-
saba, mely Bethlehemnek hiuattatik: mi-
uel hogy Davidnak házából, és nemzet-
ségébeol vala; hogy vallást tenne Maria-
nal eü neki iedzettetet nehészkes felelé-
C 5 géuel.

gével. León pedig mikor ott volnának, be telének a napok, hogy szülne. Es szülé az ű első születet fiát, és bé pólálá űtet posztóba, és fekteté a lafzolba: mert nem vala ű nekik helyek a szálláson.

Es pásztorok valának vgyan azon tartományba, vigyázuann, és őrizuenn az éyieli vigyázalokat az ű nyáioknál. Es imé az Vurnak Angyala állápek elő mellett, és az Istennek fenyeisége környél fogá előket, és nagy félelemmel megh félemlének. Es monda az Angyal nekik: Ne félyetek, mert imé nagy örömet hirdetek tinektek mely lélyzen minden népnek: mert születet tinektek ma űduőzitteó, ki az Vur Christus, Davidnak várolába. Es ez tinektek a iel. Találtok posztóban bé pólált, és a lafzolba helyheztetet gyermekskét. Es hertelenléggel león az Angyallal menyei teregnek lokafága, dicféruenn az Istent, és monduann, Diclőség magafságbá az Istének, és az feöldön bekelégh az jó akaratu embereknék,

VGYAN

VGYAN AZON NAPRA VA-
lo Második Epist: Tit. 3.

ATyamsia. Megh ielenék az mi eud-
ueozitteó Isteneunknek kegyessége, és
az emberekhez való irgalmassága, nem az
igazságnak cselekedetiből, mellyeket mi cse-
lekedteunk volna, de az eu irgalmassága sze-
rént, eudueozított minket az vyionnann szeu-
letesnek feordeie által, és a szent Leleknek
megh vyitása által, kit ká conteott mi reánk
beüfeggel az mi eudueozitteó IESVS Christu-
sunknak általa, hogy megh igazulván az eo
kegyelme által, eoreokeosi legyeunk a remen-
ség szerént az eoreok életnek.

EZ MAI MÁSODIK, EVAN-
geliumot Sz. Lukács írta megh Z. ré-
szében.

AZ üdöben. Szólnak vala a Pászto-
rok egymásnak. Mennyeunk el
Bethlehemigh, és lassuk megh a lött
dolgot, mellyet az Vur megh ielentett mi-
nénkünk.

nekünk. És fictséggel el menének: és megh
 találak MARIAT, és Iosephet, és a laszol-
 ban helyhezetet gyermekskét. Látuann
 pedigh igaznak elmérék lenni a dolgot,
 mely mondatot vala ő nekik a gyermek
 feleol. Es minnyáian a kik hallák, csudál-
 koznak vala azokon, mellyek a Pásztorok-
 tül mondatnak vala nekiek. MARIA pe-
 digh magában tartya vala mind ezeket a
 dolgokat, forgatuán szívében. Es megh té-
 renek a Pásztorok dicőituén és dicseruén
 az Istent mindenekben, a mellyeket hal-
 lottak és láttak vala; mikeppen megh
 mondatot vala ő nekiek.

V G Y A N A Z O N N A P R A V A -
 lo harmadik Epist: Hebr. I.

*S*ok fele rendben, és sok fele képpen szoluán
 Isten régenten az Atyának a Prophetak-
 ban: ez utolsó napokban, szollot minékeunk
 az eu fiában: kit teott mindeneknek eorevkeost-
 ni, ki által a világot is teremtetete. Ki mielő-
 hogy

hogy az eie dicseosegenek fenyeffége, és allat-
 tyanak ábrázattya, és visel mindeneket az eu-
 ereiének igazságuel, megh szerzeüenn a mi beu-
 neinknek tisztulásat, eül az Atyának iobian a
 magasságra: Annyiual lét mertősfagosb a
 Angyaloknál, mennyiuel vett eoreokjégeul a-
 zoknál méltősfagosb neuet. Mert mellik, in-
 gyalnak mondotta valaha az Isten: En fiam
 vagy te, én ma szeulteletegedet? Es ismet:
 En Atya leszek eü né ki és eu én fiam leszen?
 Es mideonn ismet be hozza az eu első szeu-
 leottét é világra, mond: Es imadgyák eütet I-
 stennek minden Angyal. Az Angyalok feleül
 egy szől vgyan: A ki a menyei lelkeket An-
 gyalokká teszi, és a teuzes lángot szögakkir:
 A fu felül pedig: Az te Királi széked Isten,
 mind eoreokké: az te országodnak Istapia
 (Ansel) igazságnak Istapia. Szeretted az i-
 gazságot, és gyeuleölted az hamisságot: en-
 nek okiért kent megh tegedet az Isten, a te I-
 stened, eoruendezesnek olaiüual, a te keozeo-
 sidnek feoleotte. Es te Vram kezdetbe fundal-

ta a seolder, és az te kezdednek alkotmányi az
 egek, azok el vesznek, te pedig meghma-
 radsz, és mind meghajulnak mint a ruha. Te
 pedig ugyan azon vagy, és a te esztendeid el
 nem fogynak.

EZ MAI HARMADIK EVAN-
 geliumot Sz. Iános írta meg, Előő ré-
 szében.

K Ezdetben vala az Ige, és az Ige I-
 stennél vala, és Isten vala az Ige. Ez
 vala kezdetbe Istennél. Mindenek
 ű általa lóttanak, és ű nála nélkül nem lett
 semmi. Az mi lótt ű benne, élet vala. Es
 az élet, embereknek világossága vala: és a
 világosságh a sötéttségbe fénylik. Es a sötét-
 ségh azt megh nem fogta. Vala egy Isten-
 től küldetet ember, kinek neve Iános va-
 la. Ez tanúbizonylagra iótt, hogy tanúbiz-
 onylágot tenne a világosságról, hogy
 mindenek hinnének ű általa. Nem vala ű
 a világosságh, de hogy tanúbizonylágot
 tenne

tenne a világosságról. Ez igaz világosság
 vala, ki megh világosított minden é világra
 iöveó embert. Ez világon vala, és a világh
 ő általa lött: és a világh őtet megh nem es-
 mérte. Tulaidonába iött, és az őveijűtet
 bé nem fogadták: valamennyen pedig ű-
 tet be fogadták, hatalmat ada nekik,
 hogy Isten fiaivá lennének, azoknak, a kik
 az ű nevében hisznek: kik nem a vérbeól,
 sem a testnek akarattyaól, sem a ferfiu-
 nak akarattyaóól, hanem az Istenteül szü-
 lettettek.

Es az ige teste lött: és lakozott mi
 bennünk (es láttuk az ű dicsőséget, vgy-
 mint az Atya egyetlen egyének dicső-
 séget) tellyes malasztal, és igazlág-
 gal.

VRUNK SZEVLÉTESERÉOL
 való Enekek, mellyeket s^r olunk ez ünnepek-
 be Prædikatio előtt és Prædikatio
 után enkedni.

ELSEO.

Dicséretes az gyermek, ki ez nap szü-
 leték, egy szepleótelen szeúztúl vizsgálta-
 lásunkra: hané született volna, mi mind el-
 vesztünk volna; ô mi üduöffegünk, egyet-
 len egy IESVSUNK, ki mi értünk születél, ol-
 talmaz pokoltúl.

Efaias Propheta ezt régen megh irta,
 születetik egy szúzteúl, vgymond, az
 Melsias; kinek szent születésen, az An-
 gyalo: örülnek, mely üduözitteónek, szü-
 letésereól való, örönetük hirdetnek elő-
 ször Pálztoroknak.

Vegyük azért eszünkben Angyalnak
 mondását, ki azt mondá Iosephnek ütét vi-
 galztaluan: Im fogad szeúz MARIA, Sz.
 L. leketeúl magzatot, kij IESVSNAK neuez,

az

AZ AZ űDUŐZITTEŐNEK, haláláual ű minket
karhozattúl megh ment.

Ezenn mi mind őrűllyűnk és Chri-
stust dicseriűk. Mert mi értűnk szűletett,
hogy mi el ne veszfűnk: halát adgyunk ű
neki, hitet ű teőle keriűnk , hogy benne
bizhassunk: mert kik Christusbann biz-
nak megh nem szűgyenűltetnek , itiletnek
napiánn.

MASODIK.

Hálát adgyunk minnyáiánn az Vur
Istennek, ki minket szűletésével, megh sza-
badított, őrdőgnck hatalmasságából.

Ennek illik hogy enekeliyűk az An-
gyalokkal , dicőlőgh Vur Isten tenéked
magasságban.

HARMADIK.

Gyermek szűleték Bethlehemben,
Bethlehemben: kinn őrűle Jerusalemben: kinn
őrűle Jerusalemben.

AZ EVANGELIUMOK

Emberi testet fel vévé , fel véné :
Attya Istennek igéie , Attya Istennek
igéie.

Gabrielteúl izenteték, izenteték: szűz
fogadá ű szent fiát , Izűz fogada ű izent
fiat.

Mint völegény ű Aagyából, völege-
ny Aagyából: ki iöue Anya méhébeól, ki
iöue Anya méhébeól.

Ez fekülzik az Iálzolban, fekülzik Ia-
szólban: ki örökké vralkodik, ki érékké v-
ralkodik.

Az Angyal a Pafztoroknak, Angyal
Pafztoroknak : Vur születé éi hirdeti , Vr
szültefet hirdeti.

Kiralyok Sabából iuuenek, Sabából
iöuenek: Aranyat, Temiént Myrrhát hoz-
nak, Aranyat temiént, Myrrhát hoznak.

Egyizermind házban be mennek,
házban bé mennek: Az Vy Királynak
kölzönnek, Az Vy Királynak köszönnek.

Az egy örök nagy Istennek, örök nagy
Isten-

Istennek: Adgyunk hálát mint Vrunknak,
Adgyunk hálát mint Vrunknak.

NEGIEDIK.

NAgy örömnap ez nekünk, mert Christus születék, ki ez naponn szarmazek egy szűznek méhébeól, csudálatos az gyermek, és nagy gyönyöreűséges ű emberiségében, de megh gondolhatatlan, és ki ielenthetetlen ű Isteniségében.

Isten fia tamada tiszta nemes szűzteúl, mint Rosa Liliumtul, természet el almúl! kit à szűz Leány szűle, világh eleót ez vala, mindenek teremtoie, ki ű tiszta emléiénn, tisztaságos teiéuel neuelé fel à Christust.

Mint űuegh megh nem szegik nap fény által hatuánn, vgy sértetlen marada à szűz szűlésében. Bodogh à gyermek szűleó, kinek tiszta szent méhe mert az Istent szűlé, és bodogok az emlék, mellyek gyöngé korábann à Christust fel neuelék.

Angyal az Pasztoroknak útfordáiok mellett, eziel hogy vigyázhának, az menyei Királyt, hirdeti nagy örömmel, hogy vyionnann született, és iáfolbann fekszik, Angyaloknak Sz. Vráta, ki ékes teremtetüel mindenket el hallad.

Az Leány itt az Anya, és az fiú Atya, ki hallot ilyen dolgot, isten emberre leon: szolga és feidelem: mindenhez közelé lenn, nem érthetik átet közel vagy ó es tanul; ezt a két csoda dolgot ember meg nem foghattya.

Eyfelikor születik napnak fenyelege, iáfolbann helyhez tetik menynek földnek vra, póltatit a gyermek ki az eget teremte, és meg ékesité, Nappal, Holdal, csillaggal, fenyeleggel, szípleggel, és minden ékeleggel.

Christus minket teremtelte szent kezeiddel, és mirtünk születet a szűz MARIATVL, kéünk azon tégedet, böcsafd meg bűncinket, és ne vels pokolra: halálunk-

lónknak vránna, adgyad nekünk Vn Isten
szent szinyedet láthatnunk.

EUTEODIK.

Ez nap nekünk dicstetes nap, bizo-
ny: vigalag napia, és üdüőlének bi-
zodalma; mert születék ez nap nekünk mi
valtságunkra, a Christus Iesus Istennek
fia. Aaronnak vezlzeie megh viragozek,
tisztaszéüzteül gyermekszületék; menyei
Királyül nekünk adaték Christus Iesus-
nak neuezteték.

Ez gyermek vólt az megh ígért mag,
mi elcő Atyainknak, Adam Atyáknak,
Abrahamnak, kibenn minden nemzetle-
gek megh áldatának, Christus hitire hiva-
tának. Aaronnak vezlzeie, &c.

Megh törték ez gyermek miatt az ör-
dögnék hatalma, az halál az beün, ördögh
ördögh ország: megh nyittaték meny or-
szágok etcős kapuia, Istennek kedue mi
rednk szalla. Aaronnak vezlzeie, &c.

Nincsen azért raitunk hatalma, nincs

AZ EVANGELIUMOK

femmi giőzedelme, bűnök őrdőgnek, karhozatatnak , az Moyles törvényének ű nagy atkának; őrók halálnak és pokolnak. Aaronnak veszfzeie &c.

Megh törtetnek az pogány népek, kik az gyermekbenn nem hisznek, az nagy Istennek nem kellene: Az őrdőgnek hatalmábann őrókké esnek, az kik az bűnnek véget nem vetnek. Aaronnak veszfzeie &c,

Hálát adgyunk az Vr Istennek, Atya fiú szent Léleknek: és mind őrcűlyunk az gyermeknek. Nagy örömet az Angyalok nekűnk hirdetnek, dicfiruén Istent énekelnek. Aaronnak veszfzeie, &c,

HATODIK.

Vurnak nagy neuezeti, Emmanuél, kit hirdetet az nagy Angyal Gabriel: Ma ielenék, ma ielenék Sidólagbann: Im Királyt szeűlt, szűzenn, à szép MARIA: Be teólt az mit megh hirdetett Gabriel: őrcűlyűnk, vigadgyunk, szűztűl Isten szűletek, veszf-

veszfzeó szál virágozek, kit irgalma szennede az lstennek.

Zengien nagy dicserettel, keduefféges örömmel, Sion ó hiueiucl. Im ielenek kit szúle szúz MARIA : Ma ielenek &c.

Gyermekek örüllyetek, születet Királyt imadgyátok, kegyes szóual dicfirietek. Im ielenek, kit szúle szeúz MARIA: Ma ielenek, &c.

Született Emmanuél, kit megh mondott Gabriel, bizonyitt Ezechiel. Im ielenek kit szúle szúz MARIA : Ma ielenek, &c.

Sion dicférd Vradat, és te iduóztiteódet, bunteúl szabadittodat. Im ielenek kit szeúle szúz MARIA, Ma ielenek, &c.

Ez nap Christus születek, MARIATVL származék, mag nélkeúl fogantatek, Im ielenek kit szeúle szúz MARIA: Ma ielenek, ma ielenek,

&c.

D 4

S Z.

SZ, ISTVAN ELSEO MARTYR napiara valo Epist; Act; 6.

AZokban az napokban: István tellyes málaszjal és erővel nagy csodákat és nagy jeleket cselekeszik vala a népben. Tamadának pedig nemellyek a Synagogából, mely neveztetik Liberthinusokénak; és Cyreneből valoknak, és Alexandriából valoknak, azokból a kik Ciliciából és Ásiából valának, vételkedünn Istvannal; és nem alhatnak vala ellene a beolcsósignek, és a Leleknek kieszol vala. Halván pedig ezeket, megh basádnak színekbe, és Csikorgatták vala fogokat eu reá. Mikor pedig tellyes volna Sz Lelekkel, fel tekintünn az égbe, látá az Istennek dicsőségét, és Iesvst állani az Isten hatalmának iobánn, és mőnda: Im látom az megh nyttatot eghekert, és az embernek fiat állani, az Isten hatalmának iobánn: Fel kiáltuánn pedig azok nagy felszoual, be dugák az eu feuleket; és egyenleo akaratall eu reá rohanának

nak. Es ki vetüen eotot a városból, keouezik
 vala. Es a bizonyosság kle teüek ruháiokat
 az Iffionak lábánál, ki Saulusnák hiuattatik
 vala. Es keouezik vala Iffuant, ki Iffent Je-
 guseguthija vala, monduan: Vram Iesus
 vedd hozzád az én lelkemet. Térdere esuen
 pedig nagy felszónai kiálta, monduan: V-
 ram ne tulaidoncsjad nekik ezt a beunt. Es
 mideon ezt mondotta volna, el aluék az
 Vurban.

E Z M A I E V A N G E L I V M O T
 SZ. Máthé írta mtgh xxiii. részében.

A Z üdőben: Monda Iesus a Sidok se-
 reginek, és a Papi seiedelmeknek.
 Imé én küldök ti hozzátok Pro-
 phetákat, és bölceket, és irás tudókat: és
 azok közzeül megh öltök, és megh felszit-
 tetek, es azok közzeül megh ostorozok
 az ti Sinagogatokba, és üldözni fogjátok
 őket Városból Varosba, hogy reátok iüüé
 minden igaz vér, mely ki ontatott a föld-

te, az igaz Abelnek vére téül fogva, Zachariafának Barachias fiának vére igh, kit meghöltetek, az templom és az oltar között. Bizony mondom tinéktek, elűnek mind ezek erre a nemzetlőgre. Ierusalem, Ierusalem, ki meghöld a Prophetákat, és meghkövezed azokat, kik te hozzad küldettnék: mennyi szer akartam egybe gyűíteni az te fiaidat, miképpenn a Tyúk egybe gyűíti az a Csirkeit Szárnyai alá, és nem akartad? Imé pusztán hagyattatik tinéktek a ti házatok. Mert mondom tinéktek, nem láttok engemet mostantúl fogva, migh nem mondgyátok: Aaldot a ki iött az Vurnak neuébe.

SZ. IANOS APOSTOL ES EVANGELISTA napiára való Epist:
Eccli. 15.

A Ki felü az Istent, jokat cselekeszik,
és a ki az igazsághoz tartozik, meghfogja azt, és elcibe mégyen, mint egy beocseu-
letes

letes Anya. Táplálni fogja eutet az életnek és értelemnek kenyérével, és az euducoszféger beolcsoségnak vizével, itatni fogja eutet. És meghereosedik eó benne, s' elnem baiól: és megh tartya eutet, és megh nem szégyeneul: és fel magasztallya eutet az eo felebarátinál. Az gyeulekezetnek kezepte megh nyttya az eu szaiát, és be teolti eutet az beolcsoségnak és értelemnek lelkével, és a dicseoségnak ruháival ruházza megh eutet. Eorüendeteséget és gyeonyeoreuséget gyűit eó reá, és eoreokké valo néunek eoreokeosiné teszi eutet.

EZ MAI EVANGELIUMOT SZ.

Iános irta megh XXI. részében.

AZ üdöbenn, Monda IESVS Péternek. Kõuels engemet. Fordulván Péter látá azt a tanituánt, a kit szeret vala IESVS vtánna iüni; a ki leis fekütt vala a végh vacsoránn az ümellyére, és azt mondotta vala: Vram kicfoda, a ki tégedet el árúl?

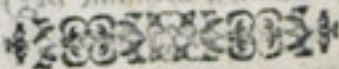
Ezt

Ezt azért mikor látta volna Péter, monda IESVSNAK: Vram, tehát ez mezezen? Mond neki IESVS: Így akarom hogy maradjon, miglenn el tőudk, mi gondod neked vele: Te követs engemet: Ki hirtűvek azért e belzed az Atyafiak között, hogy aza tanítvány megh nem hialna. Es nem mondotta vala neki IESVS: hogy megh nem hial; de: Így akarom hogy ű megh maradjon, miglenn éa el tőudk, mi gondod vele? Ez az a tanítvány, ki bizonylácot tetzen ezekreól, és megh írta ezeket: és tudgyuk, hogy igaz az ő bizonylágfi tétéle.

APROO SZÉNTÉK NAPIARA
 valo Epist: Apoc. 14.

*A*Zokban az napokban. Láték egy bárányt állani a Sionnak hegyen, es eó vele száz negyven negy ezert, kiknek homlokok megh vala írva az eó neue, es az eó Atyának neue. Es szózatot hallék menybeól,

vgy mint sok vizeknek szárá, és mint nagy
 mennydeggisnek szárá. Ez az szék mel-
 lyet ballék jollyá vala, mint az szék arafoknak
 szárák szitaráznok az eu szitaráukann.
 És eneketnek vala vgy mint vgy éneket, az
 szék eleb és a nagy lelkes állatok és a véneke-
 leót. És senki né mondhattya vala az szék
 ket hímem csak az a szék. Negyven negy e-
 zek, kik áason vételemnek földreál. Ezek a
 zok, kik az szék any állatokkal megh nem fer-
 tetettéknaghtok: mert szék ez. Ezek kö-
 vetik a báranys, vala honá memnd. Ezek i-
 rom vételemnek megh az emberek között, az
 kik első sengbéy Istennek és az hányanak. És
 az eó szárokba bázugsagh nem találtatott.
 Mert szék lebb nekkelá vannak az Isten-
 nek Kivágh szék.

EZ MÁI ÉVANGELIUMOT

Sz. Máthé írta meg 2. részében.

AZ időben: Az Vurnak Angyala meg h ielenék Iosephnek álmába, monduán: kelly fel, és ved fel a gyermekeket, és az ű Annyát, es fűs Ægyptusba, és légy ott a migh meg h mondó tenéked: mert az keóvetkezik hogy Herodes kereff: a gyermekeket el veszteni. Ki fölkeluén, fel véu a gyermekeket es az eo Annyát éyiel; es fel felé mène Ægyptusba: es ott león Herodesnek halálaigh: hogy bételliesednék a mi meg h mondatot vala az Vurtúl a Propheta által, monduan: Ægyptusból hittam az én fiamat.

Akkoronn Herodes látuán, hogy megcsufoltatot volna a Magusoktól: igé meg h haraguék. Es el külduén, meg h olé mind a gyermekeket, kik Bethlehembe valának, es minden határiban, kétt esztendősektúl fogua, es az alatt az idő szerént melyet meg h értet vala a Magusoktól.

Akkor

Akkor telék be à mi megh mondatot volt Ieremias Propheta által, monduann: szózat hallatot Ramaban, síras és sok ri-uas. Rachel síratuán az ű fiait, es nem akara megh vigasztaltatni, mert nincsenek.

AZ KARACSON OCTAVAIA
közöt való Valarnapi Epist: Gal. 4.

ATyánfiai. Miglen az eoreokeos kisded, semmit nem keuleombeoz à szolgátul, noha mindeneknek Vra:de à Tutorok gondui-selese alatt vagyon, az Atyátul el rendelt i-deigh. Azonkeppen mijs mikoron kisdedek volnánk, è vilagbnak beotinj alatt szolgálunk vala. De mint kutanna el ieöt az telhes eudeo, el keuldé Isten az eu fiát, ki Afzonyallatból leott, ki à teorüeny alá adatott: hogy azokat kik à teorüeny alatt valának, megh váltaná; hogy fogadot fiúságot venniék. Miel hogy pedig Isten fiái vattok, el keuldé az Isten az eu fiának lelkét à ti szívetekbe, ki azt kialtia: Abba Attyánk. Azert immár nē vagy szolga, hanē fiu. Hogy ha fiu: eoreokeosis az Iste által.

EZ

EZ MÁI EVANGELIUMOT

Sz. Lukács írta meg a 2. részében.

AZ űdõbõ, Csudálkozna vala az cõ Attya, es Anyya azokon, mellyek mondatnak vala õ felõle. Es megh áldá űket Simeon, s' monda MARIANAK az õ Anyjának: Imé ez vettetett sokaknak romlálara es föl tamadáfára Izraélben: es ielüll kinek ellene mondatik: à te lelkedetis fegyuer által iária, hogy sok sziuekbõl ki nyilatkoztaffanak à gondolatok.

Es vala egy Anna neuû Propheta Afzony Phanuelnek leánya, Aser nemzefegébõl: ez űdõs vala, es élt vala az õ férjével héét elztendeigh, szűzeffeghe vtánn ^{es} egõzuegy vala niölczuan négy elztendeigh: ki el nem táuozik vala à templomból, böitõlésekkel es imádságokkal szolgáluánn Istennek eyiel es nappal. Ezi azon óránn el érkezuén vallást íészen vala az Vrnak, es szól vala õ felõle mindeneknek, az kik variák vala Izraélnek váltságát.

Es mi-

Es minck vánna mindeneket el vé-
geztének volna, az Vrnak törvénye sze-
rűnt, meg térének Galileaba, az ű Váro-
lokba Nazaretbe. A gyermek pedig ne-
uelkedik és vastaghúl vala, tellyes bölcse-
léggel, és az Istennek malasztia vala ő
benne.

KIS KARACSON NAPIARA
valo Epistola, Tit. 2.

ATyánfia. Megh ielent az mi Iduozit-
tes isteneunkak kezjelme minden em-
bereknek tanítván minket: hogy megh t. 1. ad-
u in az Isten telenséget, és é vilá z i künanf. 2. o-
kat, iő z anon, es ig 12. vny, és Istenesentelyeunk
é világb. m. v. iruán a boldogb rem nseghet, és
a nagy Istennek, és az enduozitteo Iesus
Christus dicsefőgbénekelicouetelet: ki mi e-
retteunk atta eo magh. it, hogy minket megh
szabadittana, minden hamissag. ul, és megh
tisztittana magh. mak kedues népet, és a iő
cselekedeteknek keoueteoiet. Ezeket szölliad,
E ezekre

AZ EVANGELIUMOK

ezeke incedés e . ekeöl fedgyed az halga-
tokat, i mi Vruuk IESVS Chrijusba.

EZ MAI EVANGELIUMOT
SZ. Lukacs irta megh 2. ré-
szében.

AZ űdö-
ben: Mi-
nek vtanna
eltele, à ny-
ólczad nap,
hogy keor-
nyúl metél-
tetnék à gy-
ermek, hivattaték az ő neue IESVS NAK.
Mellynek hivattatott az Anyaktúl, mi-
nek előtte Annyának méhébe fogantat-
ték.

AZ VY ESZTENDEO ENEKE.

N EKünk születék menyei Király szűz
MARIANAK méhéből. Vy eztendőben
mi vigadgyunk, lűlett IESVS mi imád-
gyunk. Eűtet

Eütet követé bodogh Sz. Istuan, első
Martyra león Vr Istennek. Vy eztendő-
ben, &c.

Sz. Iános vala választatott, és egyebek
közöt szerelmetesb. Vy eztendőben, &c.

Apró szentek megh öletének Vr I-
stennek keduéiért. Vy eztendőben, &c.

Sz. Tamás Püspök es Feiedelem, bol-
dogfázhos Sz. Tamáinak emlekézeti. Vy
eztendőben, &c.

Siluester Papa hiuattaték, és Menyor-
szágba koronáztaték. Vy eztendőbē, &c.

Kis Karáclonnak hiuattaték, és üdüf-
ségnek neuezteték. Vy eztendőben, &c.

Diclértessék az Sz. Háromfágh, hálát
adgyunk az Vr Istenek. Vy eztendőbē, &c.

VIZ KERESZT NAPIARA VA-
ló Epistola Elai. LX.

KElly fel, vilagosjuly megh Ierusa-
lem; mert elieott az te vilagossagod,
és az Vrnak dicseofeghe te vaitad fel tá-
madott. Mert imé fetetsfegh be burit-

AZ EVANGELIUMOK

tya a seoldet, es a homály a népeket. Teraitad pedig feltamad az Vur. Es tárnak a pogányok az te világgosságodba, és a Királyok az te néked fel támaott fényességbe.

Emeld feol keoreos keornyeul az te szemeidet, és lásd meg: Mind ezek egybe gyultenek, te hozzád ieottenek. Az te fiad megszeunnen ieinek, és a te leaniyd a te oldalad melleol kelnek fel. Akkor eszt meglátod, es beueolkedel, csudalkozik, es ki teried a te szived, mikor te hozzád terry a tengernek sokaságha, es a pogányoknak ereosságbe te hozzád ied. A Teuéknek sokasága el buritt tégedet, Dromedarius, Madian es Ephának gyors teuet. Minnyayan el ieonnek Sabából Aranyat es Temient hozuánn, és az Vurnak dicseretet hirdetuén.

EZ MAI EVANGELIUMOT
S. Máthé irta meg második részében

Mikoron született volna Iesus Iudának Bethlehemében, Herodes Király-

ralynak ide-
 iében , imé
 Magusok iő-
 uének nap
 keletről Ieru-
 salébe, mód-
 uan. Hol va-
 yon ák: Izű-
 letet à Sidoknak Királlya? Mert láttuk az
 eó Csillagat Napkeleten, és iőtünk imád-
 ny cötet.

Haluán pedigh Herodes Kiraly meeh
 háborodék, és egész Ierusalem ő véle. Es
 őlzue gyuituén mind az Papi Feiedelme-
 ket, és à népnek irás tudóit, tudakozík va-
 la túlók, holott Izűlettetnék, à Christus?
 Eök pedigh mondának: Iudának Bethle-
 hemében: mert így vagion megh irua, à
 Propheta által: Teis Betlehem, Iudának
 földé, semmiképpen nem vagy kissebb,
 Iudának feiedelmi között, mert te beidled
 iő ki à Hadnagy, ki vezertie az en népet
 Izraelt,

AZ EVANGELIUMOK

Akkoron Heródes titkon hiuatuán à Magulokat szorgalmatosan megh tanú-
 lá túlek à csillagnak idejét mely megh ie-
 lent vala nékiek. Es elküldvén őket Beth-
 lehembe, monda: Mennyetek el, és kér-
 dezkedgyetek szorgalmatosan à gyermek
 feől: Es mikor megh találандgyatok, i-
 zennyétek megh ennékem, hogy enis el
 menuen imadgyam őtet. Kik mikor hal-
 lották volna à Királyt, el ménének, Es imé
 à Csillagh, mellyet lattanak vala nap ke-
 letben, előttök megyen vala, miglen men-
 uen megh állana fenn, à holl à gyermek
 vala. Latuán pedigh à csillagot, őrlének
 nagy őrómmel. Es bé menuén à házba,
 megh találak à gyermeket MARIAVAL az cő
 Annyáual, es le borúluán, imádad őtet. Es
 megh nyituánn kincseket, adának néki a-
 iándekokat, Aranyat, Temiént, és Myrr-
 hát. Es feleletet vévén álmokba, hogy He-
 ródeshez vissza ne térnének, maas úton té-
 rének az útaz tományokba.

VIZ KERESZT VTAN ELSEO

Vasarnapra való Epist: Rom. 12.

ATyamsíai. Kérlek titeket az Istennek irgalmasságára, hogy adgyátok az ti testeiteket, elez, szent, és Istennek kedues áldozatiul, az okosságh szerent való ti szolgálatozókat. Es ne hasonlittassatok ez világhoz, de változtassatok meg az ti elméteknek vrságában, hogy ionallyátok Istennek teokelletes es kellemetes io akarattiat. Mert mondom az kegyelem által, melly ennékem adatot, mindeneknek a kik ti keozgottetek vannak: hogy senkj az Istennek titkos dolgait seolecotté ne vizsgálja, hanem mertékielesen, a mint Isten mindennek el osztotta a bitnek mértékét. Mert a mi keppen hogy az egy testben sok tagaink vannak, nem minden tagnak vágion pedig egy féle cselekedeti: Azonképpen mi sokann a Christusban egy test vagunk, egy más keozott eggyk a másiknak tagjai, az mi V-runk lesvs Christusban.

AZ EVANGELIUMOK
EZ MAI EVANGELIUMOT
SZ. LUCKACS irta meg h, másodikré-
szében.

Mennek vala a Iesus szülei eszten-
dönként Ierusalembe, az Hulaét
Innepe napian. Es mikor löt volna
tizenkét esztendő, föl menüen ők Ierusa-
lembe az innepnek Izokása Izerent; és el
végezuen a napokat, mikor vilzsa térné-
nek, el marada a gyermek Iesus Ierusa-
lembe, és nem vevék elzekbe az ő szülei.
Vélüen pedigk ötet az Vti társaságba len-
ni, iöuenek egy napi utat, és kerelik vala
ötet az rokonfágok és ösmerők között. Es
megh nem talaluán ötet vilzza térenek Ie-
rusalembbe keresuen ötet. Es lön harmad
nap után, megh találák ötet az Templom-
ban, ülüen az Doctorok keözöt, halgat-
uán és kérdezuén öket. Almélkodnak va-
la pedigh mindenek a kik halgattyák vala
ötet, az ő bölcselégen stekletin.

Es látván csudálkoznak. Es monda az ű Anyja nekie; Fiam, Miért cleleket-tél izey velünk? Imé à te Atyád és en bánkodua keretünk vala tézedet. Es monda nekik; Mi dologh hogy engemet kerestek vala? Nem tudgyátok valaé hogy azokba kőlnékem lenne n mellyek az én Atyámé? Es űk nem érték à beszédet, mellyet n kiek monda. Es alá mene vélek, és iőue Nazarethbe, es engedelmes vala nekik. Es az ű Anyja Iziuében tartya vala mind ezeket à beszédet. Es Iesus öregbedik vala bölcselégébe, ideiében, és keduelségbe Istennél, és embereknel.

VIZ KERESZT VTAN M A-
sodik Valarnapra valo Epist:
Rom.12.

*A*Tyánfiai. Keuleombozóó aiándélink
vannak az Istenteül adatot malasz;
szerent. Auagy icouédeolésnek aiandéha à hit
szerent auagy à szolgálatban, auagy à ki ta-

AE EVANGELIVMOK

nytt a tudományban, auagy a ki int az intésbő
 a ki adakozik az egyenyűségben, a ki eleol
 iár a szorgalmatosságban, a ki keonteoreul a
 vidamságban. Tettes nélkeul való szeretet
 légye bennetek: gyenleoluén a gonosz, ragaz
 kodgyatok a ióhoz; Az Atyafiuifaghszerete
 tiuel egymást szeretuén. Tisztelettel egymást
 eleol venén, az szorgalmatosságba nem re
 steok, lélekbő buzgok, az Vurnak szolgálván;
 a reménységel eoreuluén; a haboruságba bé
 kesesegjék: az imadságba, alhatatosok: a szé
 teknek keozcoluén; a gázdál
 kodást keouetuén. Aldgyatok az ti euldöz eoi
 teket: aldgjátok és ne átkozzátok. Eoreullye
 tek az eoreulleokkel, siriatok a sírókkal. Egy
 más kez eot vgyan azont ertuén. Nem fenn
 ertuén, hanem az alázatosokkal eggyezuén.

EZ MAI EVANGELIVMOT

Sz. Iános irta megh másodikré
 szében.

AZ üdöben. Menykező lón Cana
 ban

ban Galileának városába: és IESVSNAK Anyja ott vala. El hívattaték pedig IESVSIS, és az ű tanítványi a menyeközöre. És a borel fogyván, móda IESVSNAK az cö Anyja: Nincsen borok. Monda ő neki IESVS: Mi dolgom vagyon ennékem s' teneked Afzonyállat? Nem iött még el az én óráim. Monda az ű Anyja a szolgáknak: Valamit mondand tinéktek, még cselekedgyetek. Valának pedig ott hat kővedrek, helyhez tetuém, a Sidokna: tilzulasok szerint, mindenik kéet avagy három mértékű. Monda ő nekik IESVS: Tölcsétek még a vedreket vízzel. És megtölték azokat szintén tele. És móda nekik IESVS: Mericsétek imár, és vigyétek a Násznaginak. És el vivék. Hogy még köftolá pedig a Násznagy a borra lött vizet, és né tudgya vala honnan volna, a szolgák pedig tudgyak vala, a kik meritettek vala a vizet, hívá a völegént a Násznagy, és móda neki: Mindé eber először io borthád; és mikor még

reize

részegülnek, az alaab valoot: Te pedig
 eddigh tartottad a jó bortt. Elzt cselekedé
 IESVS az eó csoda tételnek kezdetit Caná-
 ba Galilxának Várolába: és megh ielenté
 az ű dicőseghet, és hiuének ő benne az ű
 tanítuányi.

VIZ KERÉZT VTAN HAR-
 madik Vasárnapra való Épist:
 Rom. xii.

ATyamsfiai. Ne legyetek okosok ti maga-
 toknál. Senkinek gonoszért gonoszt vi-
 szá nem adván. Aiokra igyekezuenni nem
 csak Isten eleót, hanem minden ember eleóttis.
 Ha lehet a mi ti raitatok áll, minden ember-
 rel bekesegtek l-gyen. Magatokert boszjut ne
 állyatok szereimes Atyamsfiai; de adgyatok
 helyt a haragnak: Mert irua vagyon; Enyim a
 boszu állás, én megh fizetem vgymond az
 Vur. De ha éheziké te ellenseged, adgy enni.
 Ha szomiihozik, adgy innya. Mert eszt
 miueluenni, eleuenni: Jzenet gyöitesz az eu feié-
 re. Megh

re Megh ne gyeozetteffel à gonofztúl: de
gyeozd megh ional à gonofzt.

EZ MAI EVANGELIVMOT
SZ. Máthé írta megh nyolczadik
részében.

AZ űdöben: Mikor Iesus leiött vol-
na à hegyről, sok seregek követék
ötet: Es imé egy Poklos iűűn imá-
da ötet, mőduan: Vram, ha akarod, megh
tisztéthatiz engemet. Es ki nyuituán Iesus
kezét, illeté űtet, monduán: Akarom, tiszt-
tully megh. Es legh ottan megh tisztúla
az ű poklosságha. Es monda néki Iesus:
Megh lásd senkinek ne mondgyad: de me-
ny el, és mutald megh magadat à Papnak,
es viddfel az aiandekot, mellyet paran-
csolt Moyfes bizonylágúl nekiek. Mi or
pedigh bé ment volna Capharnaumba,
méne ő hozzá egij Százados, keruén űtet,
és monduán: Vram az én szolgám fekszik
házamnál gutta űtésben, es gonolzúl gy ő-
tretik,

tretik. És monda neki Iesus: El mégyek és meghgyó gittó őtet. És felelvén az Százados monda: Vrá nem vagyok méltó, hogy az én haylekő alá iőy: de csak módgyad egy szoual, és meghgyogyúl az én szolgám: mert én is birodalom alatt léuő ember vagyok, vitézek lévén én alattam, és ha módom egyknek: Meny el, és el mégyé: és a maliknak iőuel, és el iőó: és az én szolgámnak, eszt cselekedgyed, és meghcselekedzi. Ha nánn pedig Iesus, el csodálkozék, és monda azoknak, kik őtet követik vala. Bizony mondom tirétek, nem láttam ennyi hitet Isráelbe. Mondom pedig tinétek, hogy sokan iőnek Nap keletről és Nap nyugatrol, és le telepednek Abrahammal, Iakkal, Iacobbal menyeknek országában: az országnak fiai pedig, ki vettetnek a küllő letérlegre: ott lézen fírás és fogaknak csikorgatála. És monda Iesus a Századosnak: Meny el, és a miképpen hittél, le, yen tenéked. És meghgyogyúla a szolga azon órába.

VIZ

VIZ KEREZT VTAN NE-
gyedik Valárnapra való Epist:

Rom XIII.

ATyánfiái. Senkinek semmiuel ne tar-
tozzatok, hanem csak hogy egymással sze-
ressetek. Mert á ki szereti felebarátját, á
törvényt bé teolteott. Mert, Ne paráználkod-
gyál: Ne erőly: Ne orozz: Hamis tanúbizony-
sághot ne mondgy: Ne keüány, és havalámelly
egyéb parancsolat vagyon, ez igében foglal-
tatik bé: szeressed felebarátodat mint tennen
magadat. Az szeretet felebarátunknak go-
noszt nem cselekeszik. Annák okáért á szere-
tet, á törvéneinek bé tellyesítése.

E Z M A I E V A N G E L I V M O T
Sz. Máthé irta meg VIII. ré-
szében.

AZ űdöbē. Be menuén Iesus egy haió-
cskába, kőueték űtet az ű tanítuanyi:
és imé, nagy indulat león a tengeren, vgy
annyra, hogy a haiócska el burittatnek az
habok.

haboktól, cõ pedig aluszik vala. Es iárú-
lának ű hozzá az ű tanítványi, es felkeöl-
ték õtet móduann: Vram Izabadies megh
minket, el veszünk. Es monda nékik IESVS:
Miért vattok félelmelek kicsin hitűek?
Akkoron felkeluén, parancsola à szelek-
nek, es à tengernek, es nagy csendességh
león. Az emberek pedig csodálkozának,
monduan: Minémű ez? mert à szelek és à
tengerek engednek õ néki?

VIZ KEREZT VTAN EOTEO-
dik Valárnápra való Epist:
Coloss. 3.

ATyámfiái. Legyetek felcöltozue, mint
az Istenek szent es IZRELMEK válasz-
totti, az Irgalmasságnak indulatiba, kegyes-
ségben, aláz trossághan. szilüdségben, szennu-
detességben; el teuruén egymást, es megh en-
geduenn egymásnak, ha vatakinék valaki el-
tõn panasz: vagyon. Miképpen az Vuris
megh engedet ünektek, az õképpen tijs. Mind
ezek-

ezeknek felelőtte pedig szeretetek legyen, melly a teoköllel ess-ghnek kötele. Es a Christusnak békeségbe erüendözen a ti szívetekben: a mellyre hivatalosok is vattok egy testben, és háládok legyetek. Az Christusnak igéie lakozzék ti bennetek beufégesen minden beolcseséggel: tanítuan es intuén egymast Sol-tárokkal, dicseretekkel, hála adással énekel-nén a ti szívetekben az Istennek. Valamit mi-veltek auagy szoual, auagy cselekedettel: min-deneket az mi Vrunk Iesus Christus neuébe miuellyetek, hálákat aduán az Istennek és az Atyának, az mi Vrunk Iesus Christus által.

E Z M A I E V A N G E L I V M O T
 Sz. Mátké irta megh XIII. ré-
 szében.

AZ időben. Monda Iesus az ű tanít-
 uanyinak illy épelda belzédet. Ha-
 sönlatostá lett menyeknek országa
 az emberhez, ki jó magot vetett az ű
 szántó földébe. Mikor pedig alunnának

az emberek, el iőue az eő ellenſége, és kő-
 kolyt veté az búza közébe, és el mēne. Mi-
 kor pedig neuelkedet volna a feű, és gyū-
 mölcset teremtet volna, akkor megh tet-
 czének a konkolyokis. Eleő iőuen pedig
 az cſélé les emberhez a ſzolgák, mondá-
 nak neki: Vram, nem de iő magot vetet-
 téle az te földedbe? hennan vagy on tehát
 a konkoly? Es monda nékik: Az ellenſé-
 ghes ember mielte ezt. Az ſzolgák pe-
 digh mondanak neki: Akarodé, el meg-
 űnk, és azt ki gyomlállyuk? Es monda:
 Nem. Mert talám ki gyomlaluán a kőn-
 kolyokat, egygűt azokkal ki ne gyökerez-
 zétek a buzatis. Hadgyatok mind a ket-
 teőt neuelkedni az aratáſigh, és az aratal-
 nak ideiekor megh mondom az aratók-
 nak: Gyűicſétek egybe eleőször a konkolyt,
 és kőſſétek kőűekbe megh égetéſre; A
 buzat pedig gyűicſétek őszue az en-
 clűrembe.

VIZ KERESZT VTAN HATO-
dik Valárnápra való Epistola,
1. Theſſ 1.

ATyámfiái. Hálátt adunk az Istennek mindenkor minnyaiatokert, emlékezetet teuen feleoletek az mi másdságunkba szejuntelen, megh beszéluen az ti biteteknek kejelekedetit, és szerelmeteteket, és á teureo remenszgeteket az mi Vrank IESVS Christusba, az Isten és a mi Atyánk eleót. Tudnáu szerelmes Atyámfiay hogy az ti válaszjátok Isten-teul vagyon; mert az mi Euan-geliumunk nem csak beszédben volt ti hozzáatok, hanem ereobennis, és az szent Léleknek adásában, és Istennek sok fele aiandekiban; á miképpen tudgyátok minemeuek voltunk ti keozottetek. Tijs, mind nekünk s' mind az Vurnak keoueteoinkleottetek, be veouenn az ighét sok háborúságh szenuedésben, az Sz. léleknek eoreoméuel: vgy an-nyira, hogy példák lennétek a Macedoniaj és

F 2

Acha-

AZ EVANGELIUMOK

Achaiabéli hiueknek. Merth ti teuletek birtetett ki az Vurnak bejzede, nem csak Macedoniába és Achaiába, de annak feleott minden egyéb helyennis, az ti Istenben való bitetek ki teriedett, vgy hogy minekeunk ne legyen szeuksegh valamit erről szólunk. Mert eo magok bejzélük mi feleoleunk, minemen meneteleunk volt ti hozzátok, és mi módon tertetek megh az Istenhez a baluantioktól, hogy szolgáljátok az eleü és igaz Istennek, és várnátok az eü fiát menyekbeöl, kitt halottaitól feol tamasztott, a IESVS; ki megh szabadított minket a ieouendeo haragtól.

EZ MAI EVANGELIUMOT SZ.

Máthé írta megh XIII. részében.

AZ üdőben. Monda IESVS a sergenek ilyen példa beszédet. Hasonlatos Menyeknek országa a Mustaar maghoz, mellyet veuén az ember, elveté az ő szántó földébe: a melly legh kifibbugyan minden magoknál; mikor pedig

digh fel neuelkedik, nagyobb minden fű-
ueknél, és fáuá léfzen, vgy annyra, hogy
az éghy madarak el iőnek, és az eó ágain
lakoznak.

Más példa beszédet monda nekik.
Hasonlatos Menyeknek országba a ko-
uászhoz, mellyet véaén Az Atzonyállat,
három véka liltbe el reitt, miglenn mind
megh kouászofodoth. Mind ezeket Izolaâ
Iasvs példa beszédekben a seregeknek, és
példa beszédek nélkül, nem izol vala ne-
kik: hogy bé tellyesednek, a mi mogh
mondattott vala a Prophéta által, mon-
uan: Megh nyitom az en száiamot példa
beszédekbe, ki mendom a mi el el reitet-
tetet világh el rendelésétül foghua.

A SEPTVAGESIMA VASAR-
napra való Epist.: 1. Cor. ix,

A Tyámfiái. Nem tudgyátoké, hogy a kik
pálljában futnak, minnyáian futnak, de
egy veszi el a iutalmat? Vgy fuffatok hogy

AZ EVANGELIUMOK

megh kapiátok. Minden Bainok pedigb
 megh tartozattya maghát mindenekteul:ok
 pedigb azért, hogy megh rothadando koro-
 nát vegyenek: mi pedigb az rothadatlant.
 En azért vgy futok, mint nem bizonytalan-
 ra; vgy harczolok, mint nem beiba verném
 az leuegheo eghet: de fanyargatom az en te-
 stemet, és szolgálat alá vetem: hogy másnak
 Prædikulán, valamiképpen en magam megh
 ne vettessem. Akarom pedigb Atyámsiat,
 hogy tudgyátok, hogy az mi Atyánk min-
 nyáian froiheo alatt vóltanak, és a tengeren
 minnyáian általmentenek, és minnyáian Moy-
 sesbe megh keresztelkettének, a keodbe és a
 tengerbe. Es minnyáian azon leolki eledelit
 ettenek, és minnyáian azon lelki italt itta-
 nak. Ittanak pedigb az eket keouetéo lelki
 keosziklából: A keosziklapedigb a Christus
 vala. De azok keozzeul sokakban Istennek
 kedue nem teólt.

EZ M. A. I. EVANGELIUMOT
 Sz. Máthé írta meg h. xx. r. é.
 szében.

AZ űdöben. Monda Iesus az ű Ta-
 nituányinak illyen pelda beszédet:
 Hasonlatos menyeknek orizáta a
 Cselédes emberhez, ki jó reggel ki mène
 miuteket fogadny az eü szölciebe. Megh
 szerzeduén pedigh az miutekkel egy na-
 pi garasban, elküldé cöket az ű szölciebé.
 Es ki menuén három ora felé, látta más hi-
 ualkodokat aluána a piaczon, és monda
 nekik: menn etek el tijs az én szölcömbé,
 és a mi igaz lészén, meg h adom tinektek.
 azok pedigh el menének. Hmét pe-
 digh ki mène hat és kilencz óra felé:
 és azonképpen cselekedék. Tizen egy
 óra felé pedigh ki mène, és talála más
 rendbelieket aluán, és monda nekik:
 Mit állotok itt egész nap hualkoduán?
 Mondának cö neki: mert senkj minket
 meg h nem fogadot. Monda nékik: Men-
 nye-

nyetek el tijs az én szőlőmbé. Mikor pedig estue lét volna, monda az szőlőnek Vra az ű Vinczelérének : Hidd eleó à miueleket, és ad megh nékiek az ű béreket, elkezduén ad vtóllóktúl mind az ellőkigh. Mikor azért el ióttének volna, à kiktizenegy óra felé ióttének vala, egy egy garast véuének. El ióuén pedig az ellőkis, aliták hogy többet veendőök volnának : véuének pedig űkis egy egy garast. Es el vóuen zugolódnak vala à Cselédes ember ellen, monduán : Ezek az vtóllók élak egy óraig miueltének, és hozzánk egyenlők ké tötted őket, kik à napnak terhét és heuféghét vifeltük. De éú feleluén egyknek azok között monda : Barátom, nem té szek tenéked hamissat. Nem de egy garasba szerzötté é én velem? Ved fel az mi à tied, és meny el: annyit akarek pedig adny ennekis az vtóllónak mint teneked. Auagy nem szabadé ennékem cselekednem à mit akarok? Nem de álnoké à the
szemed,

szemed, miuehogy én ió vagyok? Ekkepen léznek az vtólik elcókke: és az elcók vtólsókká. mert íokan vannak az hivatalolok, keuesen pedigh az valasztotak.

A SEXAGESIMA VASARNAP-
ra való Epist: 2. Cor, xi.

ATjámfiai. Eoreomest elszennveditek az eszteleneket, si beolckekleuenn: Mert elszennveditek, ha ki titeket szolgálat alá vett, ha ki ráitatok él, ha ki ráitatok vonszon, ha ki dicsekedik nemzetiségébe, ha ki titeket arczul vér. Vgyszólok mintha én is nemtelen volnék, mintha ereetlen volnék a testi nemzetiségnek dicsekedésében. Ha mile valaki méreszkedik (esztelenségbeol mondom) abban én is méreszkedem. Síkoké: Enis a vagyok. Isráél belicé: enis a vagyok. Abraham maguaié: enis a vagyok. Ch. istus szolgaié: (mint balgatag eszes mondom) inkább a vagyok én. Eeoleotte sok miókakban, a teomleoczokban

keuslegesben, a vörösekben: mód felett, a
 balálos veszedelmekben gyakorta forgott m.
 A Sidoknál eot sz eor szennuettem, egy heán ne-
 gyuen csapást, haromszor veszekkel osto-
 roztaq megh, egyszer megh keuezettē, ha-
 romszor katio teoret szennuettem, egy es nap-
 pal a tengernek melységében voltam. V tön iá-
 rásokba, gyakorta voltam folyó vizeknek ve-
 szedelmében, Toluaioknak veszedelmekben,
 nemzetim kezertt veszedelmekbe, veszedel-
 mekbe a poganyak miat, veszedelmekbe a vá-
 rasokba, veszedelmekbe a pusztaba, veszedel-
 mekbe a tegeren, veszedelmekbe az hamis A-
 tyafiak kezertt. Munkába és iuségekbe, sok
 vigyásokba, ebég le szomiuságba, sok beoit eo-
 lésekbe, hidegben és meztelenségbe. A keulseo
 szennuedések seoleott, mindcunapi reám futás,
 minden Anyaszentegyházaknak gondgya-
 Kicsoda ereotlen, és én nem szánakodomé a-
 zon? Kicsoda botrankozik megh és én nem
 égekē? ha dicsekednem kell, az én ereotlem-
 ségembe dicsekedem. Az Isten és az my V-
 runk

runk IESVS Christusnak Atya (ki eoreökké áldoz) tudgya, hogy nem hazudok. Az Aretabéli Királynak Damascusban való fejedelmecorizetet vetett vala Damascus városába hogy engemet megh fogna: és az ablakon kosárba bocsjattattam le a két falon, és ekképpen szaladék el kez beol.

Hogy ha dicsekednem keol, vgy vagyon hogy nem használl. Terek mindazon általa látásokra, és az Vurnak ielenésire. Tudok embert a Christusba, tizennegyesztendő eleot: testbe volté auagy test kiucól, nem tudom, Isten tudgya: hogy elragattatót a harmadik éghiglen. Es tudom azt az embert, testbeie auagy test kiucól, nem tudom, Isten tudgya: hogy elragattatott Paradicsomba, és hallott olly titkos igéket, mellyeket nem szabad embernek szollani. Ezekört dicsekedem, de magam seoleol semmit nem dicsekedem, hanem csak az én ereotlenségimreol. Mert ha dicsekedni akarokis, nem isztelenenul cselekednem, mert igazságot mondok.

AZ EVANGELIUMOK

dok. De reouid szöual élek, hogy engemet valaki seollyeb ne alicsón annál à mit lát én bennem, auagy valamit hall én teulem.

Es hogy à ielenése kerek nagy volt à ual felne sualkodgyam: adatott ennékem az én testemnek eozteone, à Satannak Angyala, hogy engemet nyakon verne. Es ezért háromszor kértem az Urat, hogy eltauoznék en teulem, és azt monda ennékem: elég néked az én malaszom. Mert az erés az ereotlenség által végez tetikkel. Azért eoreomest dicsekedem az en ereotlenségimben, hogy én bennem lakozék à Christusnak ereie.

AZ MAI EVANGELIUMOT SZ.

Lukács írta meg VIII. részében.

AZ űdőben: Mikoron nagy seregh egybe gyűlne, és à városokból sietnének Iesvshoz, monda hasonlatosság által. Ki méne à magh veteó elvetni az óó maguát: es mikor vetné, né-
 cally

melly esek az vtt félen, és el tapottaték,
 és azt az éghy madarak megh éuék. Es né-
 melly esek a keőzicklára; és ki keluén megh
 szárada, mert nem vala nedursséghe. Es
 nénelly esek a tőuissék közzé, és egygüt
 föl neuelkeduén, a tőuissék megh foiták
 azt. Es némelly esek 100 földben, és ki kel-
 uén száz annyi gyümölcsfet terme. Ezeket
 monduán, kiált vala: Az kinek sülei vad-
 nak az hallálra, hallya. Kérdik vala pedigh
 űtet az ű tanituányi, mi volna ez a példa
 beszéd' kiknek ű monda: Nektek adatot,
 tudni az Isten országának titkát: egye-
 beknek pedigh példa beszéd'ekbe: hogy
 latuán ne lássanak, és haluán ne ércsének.
 A példa beszéd' pedigh ez: A magh Isten-
 nek igéie. A kik pedigh az vtt félen vad-
 nak, azok, a kik hallják: az vtan elicó az
 őrdőgh, es ki vészti az igét az ű szinckbeól,
 hogy hieén, ne űduözüllyenek. Mert a kik
 a keőzick'ára: azok, a kik mikor hallják, ő-
 rőmmel fogadgyák az igét: és ezeknek
 győ.

giökerek nincsen: mert ideigh hisznek, és á késértetnek ideien el távoznak. Az melly pedigh, á töuiffek közibe eset: azok, á kik hallották, és elő menüen, az szorgalmatosságoktól és gazdaglágtól, és életnek gyónvörüfégitül megh foitatnak, és gyümölcsöt nem hoznak. A melly pedigh á jó földbe: ezek á kik jó színel haluán az ighétt megh tartják, és gyümölcsöt teremnek bekeféghes türesbe.

A QVINQVAGESIMA VASARNAPIÁRA való Epist: 1. Cor. 13.

ATyamsiai. Ha embereknek és Angyaloknak nyelűkkel szólnékis, szeretetem pedigh nem volna: olyan vagyok mint az zengeo eriz, auagy á pengheó ez imbalom. Es ha ieouendeolésre való malasztom volnais, és értenék minden titkokat és tudományt: és ha olly teokelletes hitem leéndis, hogy á hegyeket egy helyreol más helyre vigyem, szeretetem pedigh nem leénd: semmi vagyok, Es ha minden lőszá-

gomat az szegényeknek eledelekre el osztan-
domis, és testemet égetésre adandomis, szeretet-
tem pedig nē leendő: semmit nem használ en-
kékem. A szeretet szennvedő, kegyes. A szere-
tet nem irigykedik, nem cselekedik alnokul, nem
tiszteffégh kívánór, nē keresi az eu magáéi: nē
gúnyos baragra: nem gondol gonoszt: nem tor-
uendez az hamissághon: eoreul pedig az i-
gársághon. Mindeneket el teir, mindeneket
hiszen, mindeneket remenl, mindeneket el
szennved. Az szeretet soha ki nem vész, ha
szinte a icouendeoléssekel fogynakis, auagy a
nyelnek megh eureselnekis, és a tudomány el
rontássekelis. mert csak rész szerént érteunk, és
rész szerént icouendeölleunk. Mikor pedig a
teokéiletességh el icouend, megh euresel a mi
rész szerént: vagy on mostann. Mikor kisded
vóltam, vgy szollok vala mint kisded, vgy ér-
tek vala mint kisded. Mikor pedig eoregh
emberré lettem, ki euresitettem a kisdedhez il-
lédő dolgokat. Most teinkeor által látuk homá-
lyban: akkor pedig színreöl színre. Most rész
szerént

szereint értek: akkor pedig értek, a miképpen
 hogy én is meg esmértettem. Most pedig
 meg marad a Hit, a Reményesség, a Szeretet,
 ez a három. Ezek kezeire pedig nagyobb a
 Szeretet.

EZ MAI EVANGELIUMOT
 SZ. Lukacs írta meg XVIII. ré-
 szében.

AZ időben: Melléje vővé Iesus a tí-
 zenkét Tanítványt, és monda né-
 kük: Imé fel megyünk Jerusalembé,
 és be tellyesednek mindenek, mellyek
 meg irattattanak az embernek fiáról.
 Mert a poganioknak el adatik, és meg
 esufoltatik, és meg ostoroztatik, és meg
 pögdöstetik: és minek vtanna meg osto-
 rozzák, meg ölik üt, és harmad napon
 fel tamad. Es ők semmit ezekben nem ér-
 ténck és ez beszéd el reitetuén vala ű tū-
 lők, és nem ertik vala, a mellyek ő nékük
 mondatnak vala.

Lőn pedig mikor közelgetne Ierichohoz, egy vak, űl vala az út félen küldüluán. Es mikor hallaná az a'tal méncó fereghet, kérde, mi dologh volna az. Mondának pedig nekie, hogy a Nazarethbeli Iesus meunc azon által. Es kialta monduán: Iesus Davidnak fia, könyörűly en raitam. Es a kik eleól mennek vala feddik vala űtet hogy halgatna. Eo pedig sokkal inkább kiált vala: Davidnak fia könyörűly én raitam. Meghálván pedig Iesus parancsolá hogy hozzáia hoznák őtet, és mikor el közelgetett volna, megh kérde űtet monduán: Mitt akaršz hogy cselekedgyek néked: Es ű monda: Vram hogy láttak. Es monda neki Iesus: Láfs, a te hited megh szabadított tegedet. Es mindgyárásť láta, és kőveti vala őtet, magášťalván az Iűtent. Es az egész nép mikor látá, dicséretet adá az Iűtentnek.

BEOYT ELSEO VASARNAPRA

va'ó Epist: 2. Cor. 6.

ATyamsiai. Inteunk titeket, hogy az Istennek malasztyát heába ne vegyétek. Mert az mondgya: kellemetes eudcobe halgattalak meg h tégedet; és az eudueosságnek napián meg h segetettelek tégedet. Imé mostan vagyon a kellemetes eudcözimé most vagyon az eudueosságnek napia. Senkinek semmi botrankozást nem aduán, hogy ne szidalmazzassék az mi szolgálatunk. De mindenben vgy visellieuk magunkat, mint Istennek szolgál, sok szenuedesbe, haboruságokba, szekusegekbe, szorogatasokba, veresegelben, teomleoczokben, támadásokba, faradságokba, vigiazasokba, beoiteolésekbe, tisztaséletbe, tudományba, szilidségbe, kegyességbe, sz. Lélekbe, tetterés nélkeul va. o szercetetbe, igazságnak igéiében, Istennek ereiben: az igazságnak segyuerében, job kéz feleöl, és bal kéz feleöl: tisztesség és gyalázat által, szí-

szidalom és jó hír által: vgy mint ha hitetők
de igaz mondók: vgy mint megholtak, de i-
mé élünk: vgy mint kik sanyargattunk de
megh nem eoletették: vgy minth szomorko-
dók, mindenkor pedigh coruendoezek: vgy
minth szekeolkeodeok, magha sokakat megh
gazdagítottunk: vgy mint ha semmink nem vol-
na, és mindennel birunk.

E Z M A I E V A N G E L I V M O T
Sz. Máthé írta megh III. ré-
szében.

AZ üdöben: Vitették Iesus a pufztá-
ba a lélektül, hogy megh kélértet-
nék az Eordöghtül. Es mikor böy
tölt volna negyuen nap és negyuen
eyiel, az vtan megh ehezék, Es hozzá
iarulván az kélérteó monda neki: Ha I-
sten fia vagy, módgyad hogy é kövek ke-
nyerekké legyenek. Ki felelvén monda:
Megh vagyó irua: Né csak kenyérral és az
ember,

ember, hanem minden ighéuel, melly
 származik Istennék szájából. Akkoron fel
 viúé őtet az ordógh az szent Varosba, és
 allata őtet a Templomnak tetejére, és mő-
 da neki: Ha Istennek fia vagy, boclátkoz-
 zál alá: mert megh vagy on irua: hogy az ő.
 Angyalinak parancsolt te felőled, és ke-
 zekben vesznék tégedet, hogy valamikép-
 pen megh ne űssted a kőbe az te lábodat.
 Monda neki Iesus: Ismét megh vagy on
 irua: né kélérled az the Vradat Istene-
 det. Ismét fel viúé őtet az ordógh egy i-
 gen magas hegyre: és megh mutatá neki
 cz világhnak minden országit, és azok-
 nak dicőléget, és monda ő neki: mind e-
 zeket tenéked adom, ha le elűé. imadan-
 dasz engemet. Akkoron monda neki Ie-
 sus: Menyel Satan; mert megh vagy on it-
 ua. Az the Vradat Istenedet imadgyad, és
 egyedül ő neki szolgály. Akkoron el ha-
 gyá őtet az Ordógh: és imé az Angyalok
 elicűének és szolgálnak vala ő neki.

BEONYT MASODIK VASARNA-
pra való Epist.: I. Thess. 4.

(A keossegh NEVETLEN Vasarnapnak bija.)

ATtyánsíai. Kereunk titeket, és inteunk
az *Vr IESVSBA*: hogy á miképpen vet-
tetekmi teuleunk, mint kellyen néktekiarno-
tok, és Istennek kedueben lennetek: vgy iarta-
tokhoz inkább beuue kedgyetek. Mert tud-
gyátok, minémeu parancjolatokat adtam ti-
nektek, az *Vr IESVS* által. Mert ez az Isten-
nek akarattya á ti megh szentelésétek, hogy
megh tartozassátok magatokat parázna-
ságtól: és kiki keoz-euletek, tudgya az eu e-
dényét, szentségben és tisztességben birni:
nem á gonosz kiuansághnak indulattyába,
mint á pogányok, kik nem esmérik az I-
stent. Es senki megh ne nyomoricsa, s' megh
se csallya Attyafiát valami dolgában: mert
mind ezekreol boszu álló az *Vur*, mint az
elcottis megh módottuk tinektek, és bizonysa-
got tettenk ténétek. Mert nem hiuot az Isten

AZ EVANGELIUMOK

minket à tisztátalanságra, de à Szentsegre;
az mi Vrank IESVS Christusba.

EZ MAI EVANGELIUMOT

52. Máthé írta megb xv. ré-
szében.

AZ üdöben; ki menuén Iesvs (Gene-
zaretből) tere Tyrusnak és Sidon-
nak részeire. Es imé egy Cananæa-
beli Afzonyallat ki menuén azokból a ha-
tárokból, kialta, monduán neki: könyörü-
ly raitam Vram Davidnak fia: az én lea-
nyom az ördöghtül gonoszúl gyötrette-
tik. Ki egy szót sem felele neki. Es el iöüén
az ő Tanítványi, kériki vala monduán: bo-
clásd el őtet; mert vtánnunk kiált: Eo pe-
digh feleluén monda: Nem küldettem, ha-
nem csak az Israél házának el velzet iuhai-
hoz. De ő el iöue és imádá őtet, monduán:
Vram segeli engemet. Ki feleluén monda:
Nem ió el venni a fiaknak kenyérét és az
ebeknek vetni. Monda pedigh az Afzo-
nyallat: Vgy vagyon Vram; de magha
nam

nám a kőlykőkis észnek a morsalékokból,
 mellyek le hullanak az ő Vroknak alzata-
 láro. Akkoron feleluén Iesus monda né-
 ki: O Afzonyállat nagy az te hited, legyen
 teneked az mint akarod, és megh gyógyú-
 la az ő leánya azon orátul fogua.

BEOYT HARMADIK VASAR-
 napra való Epist: Ephes. 2.

(Ezt beoit kezép Vasárnapnak hívják.)

A Tyámfiái. Legyetek keuoetói az Isten-
 nek, mint szerelmes fiak: és iáratok a
 Szeretethe, a mikeppen Christusis Szeretet min-
 ket, és attá önne maghat mi ketteunk aián-
 dékül és aldozatul az Istennek gyeonicoreuse-
 ghes illati zisra. Paraznaságh pedig, és
 minden tisztátalanságh, auagy seofuéségh, in-
 gyen se neuezrefféti kezoettetek, a mint illik
 a szentekhez: auagy éktelenségh és bolond be-
 széd és trágaságh, mellyek nem illenek a dol-
 oghoz, banénkib hála adás. Mert megh ert-
 uén, hogy minden paráznának auagy tisztáta

tan-

AZ EVANGELIUMOK

lannak, auagy feofuénynek, melly baluany
 imádás, nincsen eoreckjégh a Christusnak és
 az Istennek országában. Senki titeket elné hi-
 tessen heába való szokkal. Mert ez kért száll
 az Istennek haragja a hitetlenségnek fiaira.
 Annak okáért né legyen ti néktek tarsasághe
 tok eo vélek. Mert nemelikor setetjégh valá-
 tok; mostan pedig világoffágh az Vurban;
 Vgyi iriatok mint világoffágnak fiait. Mert a
 világoffágnak gyeumeolché minden tofagban,
 igazsagban, és igaz mondásban vagyon.

EZ MAI EVANGELIUMOT
 Sz. Lukacs írta meg xi. ré-
 szében.

AZ üdöben: Eordóget űz vala Iesus,
 és az néma vala. Es midön ki űzte
 volna az Eordógóth, szóla a néma,
 és csudalkozának a seregek. Nemellyek
 pedig azok közzül mondának: Belze-
 bubnak az Eordógók feyedelmének ha-
 takna által űzi ki az Eordógóket. Es né-
 mellyek

mellyek kétfertuén, az éghből ielt kivánnak
 vala ő tüle: Eo pedig hogy látá az ő gon-
 dolattyokat, monda nékiek: Minden ő
 maghában megh hasonlott országh el-
 pulztúl: és a ház a hazra omol. Ha pedig
 az Sáránis ő magha ellen megh hasonlott,
 mi módon áll megh az ő országha? Mert
 azt mondgyátók, hogy Belzebub által ú-
 zóm ki az őrdögöket. Ha pedig en Bel-
 zebub által úzóm az Eordögöket; az ti
 fiaitok ki által úzik ki? Afiaké kéért úklez-
 nek az ti itilóitek. Ha pedig Istennek
 Vyábal vzóm ki az Eordögöket; bizoniá-
 ra elérkezetti hozzátok az Istennek Or-
 szágha. Mikoron az erős fegyveres őrzi az
 ő pituárát, békeleggel vannak azok a mel-
 lyekkel bir. Ha pedig ő nálánál erősseb el-
 iouén megh giózendí őtet, minden fegy-
 verét el vészly mellyekben bizakodik va-
 la, és az ő ragadománith el osztia. Az ki en
 velem nincsen, én ellenem vagyok: és a
 ki én velem nem gyűit, tékozol. Mikoron

Mikoron a tisztátalan lélek ki menend az emberből, vizetlen heleken jár, keresuén nyugodalmat, és nem talalván mond: Visszatérek az en házamba a honnéd ki iöttem. Es mikor el iöuend, löpröuel megh tisztitua és fel ékesitue talallya azt. Akkoron el megyen és meilýe vélzen más hét magánal gonoszabb lelkeket, és bemenüen oth laknak. Es annak az embernek vtólló dolgaj gonoszabbak lesznek az elsőknél.

Lön pedigh mikor ezeket mondaná, föl emelüen szauát egy Afzonyallat a sergbeöl monda néki: Bodogh a méh, az melly tégedet hordozot, és az emlök mellyeket emlettél. De ő monda: Sött inkább bodogok a kik halgattyak az Istennek igéiét és megh őriszik azt.

BE OYT NEGIEDIK VASARNAPRA való Epist: Gal. 4.

(Gusaly Vasarnapnak nevezzi a keoffegh.)

A Tyámfiat, Megh vagyon írua, hogy Abra-

brabának lett fia volt. Eggyk a szolgáló leánytul, a másik a szabadostul. De a ki a szolgáló leánytul volt, az test szerént szeuletet: A ki pedig a szabadostul, az igéret által: és ezek példában mondattanak. Mert ezek a két Testamentomok. Eggyk a Sina hegyén (adator) szolgálatra nemzuen: melly az Agar. (mert a Sina Arabiaj hogy, melly hozzá foglaltatott ahoz melly mostan Ierusalem) és szolgál az eu fi. i. ual. A feolseo Ierusalem pedig szabados, mely a mi Anyánk. Mert irua vagyon: Ee oruendézz magtalan, ki nem szeul szolaly és kiálcis ki nem nemz sz: mert teobben vadnak az elhagyattatnak fiai, hogy sem mint a kinek ferie vagyon. Mi pedig Atyam fiai Isaák szerént, igéretnek fiai vagyunk De miképpen akkor, az a ki test szerént szeuletet vala, haborgattya vala aszt, a ki lélek szerént szeuletet vala, azon képpen mostis. De mit mond az irás? Eüzd ki a szolgáló leányt, és az eu fiát. Mert nem lesz en

AZ EVANGELIUMOK

σορτοκος à szolgálo leányinak fia à szabadost-
nak fiával. Annakokáért Atyámfiai, nem va-
gyunk à szolgálo leányfiai, hanem à Szaba-
dosté, az mely Szabadsággal Christus Szaba-
dított megb minket.

EZ MAI EVANGELIUMOT
Sz. Iános írta megb VI. részében.

AZ üdöben. Elmenté Iesus à Gali-
lxanak Tiberiás tengerén túll; es
követi vala ötet nagy sokaságh mert
látták vala a jeleket, melyeket cseleke-
szik vala à betegekenn. Felmenté azért Ie-
sus à hegyre: és ott áll vala az ű tanítuá-
nyuál. Közel vala pedigh à hufuét, az Si-
doknak innepek napia. Mikoron azért fel-
emelte volna Iesus szemeit, és látta volna,
hogy nagy sokaságh iónne ő hozzáia, mő-
da Philepnék: Honnét vegyünk kenyeret
hogy egyenek ezek? Azt pedigh mond-
gya vala, kértuén őtet: mert ű tudgya va-
la, à mit cselekedédeó volna. Felele ő néki
Phi-

Philep: két száz pénz árra kenyér nem elég nekik, hogy ki ki mind csak valami keveslet végyen is. Mond egyik az ű tanítványi közzül nekik, Andras, Simon Peternek Attyafia: Vagyon egy gyermek itt, kinck ött Aarpa kenyere vagyon, és két hála: De mielő kezek enny népek között? Monda azért Iesus: Telepítétek le az embereket. Vala pedig sok izéna azon az helyen. Le telepedének azért az férfiak, Izám Izerént vgy mint ött ezeren. V évé azokéért Iesus a kenyeret, és mikoron halát adot volna, el osztogatta a leültöknek: hasonlóképpen a halakból is, a mennyt akárnak vala. Hogy pedig megelégedének, monda az ű tanítványinak: Gyűjjetek össze az melly morfalékek megmarattanak, hogy el ne vesztzenek. Fözve gyűjték azért, és tizenkét kosárt töltének meg a maradékokkal az öt Aarpa kenyérnek morfalékiból, mellyek marattanak vala azoktól, a kik ettének vala.

Azok

Azok azért az emberek mikorón latták volna a csodát mélyet IESVS tett vala mondánák: Hogy ez bizonyára a Propheta, ki iöuendö è világra. IESVS pedig mikorón eszében vette volna, hogy el iöuendök volnának hogy el ragadnak ötet és Királyá tennék, el futá ismét csak egiedül a hegyre.

BEÖYT EÖTÖÖDIK VASARNAPRA VALÓ Epist: Hebr. 9.

(Siket Vasárnapnak szokták nevezni.)

ATyámfiai. Christus a mi szoszolónk a keouetkezendeo ioknak feö Papiá, nagyobb és teokelletesb Sátorba, mely nem kézzel csináltatott, az az nem effele alkotmányút sem az Bákoknak, auagy Boriúknak vére által: de az eu tulaidon vére által ment egyszer a szent helybe, minek vtanna eoreok vált ságot talált volna. Mert ha a Bákoknak és Bikáknak vére, és az euszéonek el hintetett hamua megh szenteli a fertelmeseket, a testi megh tisztulásra

láfrá: mennyiuel inkább a Christusnak vére, ki a Sz. Lélek által áldozta onneon magát makula nélkül Istennek; megh tisztítja az mi lelki esmereteunket, az megh holt cselekedetekből az élő Istennek szolgálattára? És ez áért eo az Vyi szeouetségnek kezbe iá-
 ióna, hogy azoknak megh haluánn a beuueok-
 nekválttságáért, mellyek az eleobbeni szeouet-
 segh alatt voltanak, az ercokké való ercok-
 segnekigéretit vennék.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Iános írta megh VIII. ré-
 szében.

AZ űdőben. Monda Iesus a Sidó nép-
 nek és a Papi Fejedelmeknek ki fedd
 megh ti kozzöletk engemet a bün-
 reól' ha igazat mondok, miért né hisztek
 ennékém? Az ki Istentül vagyon, Istennek
 igéiét halgattya. Azért nem halgatt' átok
 ti, mert Istenteül nem vattok. Felelé-
 nek azokáért a Sidok és mondának
 nekis

néki: Nem de iool mondgyukè, hogy Sa-
 maritanus vagy te, és ördögh vagy on bé-
 ned? Felele Iesus: En bennem ördögh nin-
 csen, de tisztelem az én Atyámat, és ti
 tiszteletlenüléggel illetetek engemet: En
 pedig nem keresem az en dicőlége-
 met; vagy on a kikeresse és megh itéllye.
 Bizony bizony mondom ti nektek: ha ki
 az en belzédemet megh tartandgya, ha-
 lált nem at ő ökké. Mondának azokaért
 a Sidook: molt elmertük megh hogy ör-
 dögh vagy on benned. Abraham megh
 holt, a Prophétákis: és te azt mondod: Há
 ki az en belzédemet megh tartandgya, a
 halált megh nem költöllye örökké. Val-
 lýon s' nagjobb vagyé te a mi Atyánk nál
 Abrahamnal a ki megh holt? a Prophétá-
 kis megh holtanak? kinek alittod maga-
 dat? Felele Iesus: Ha én dicőittem maga-
 tmát, az en dicőlégem semmi. Vagy on,
 az én Atyám a ki dicőit engemet, a kit
 ti mondotok hogy ti Istentek, és nem ef-
 méritek

ti mondotok hogy ti Istenetek, és nem elméritek űtet: én pedig elmérem őtet. Es ha mondándom, hogy nem tudom űtet; hazzátok hasonlo hazugh lélszek. De tudom űtet, és az ű beszédet meg h tartom. Abrahám à ti Atyátok őruendezett, hogy látna az en napomat: latta és vigadot. Mondának azért à Sidok ő néki: Eőtuen esztendeőd meg h nincsen, és Abrahámot latted? Monda nékik IESVS: Bizony bizony mondom ti néktek, minék elötte Abraham lenne en vagyok köteket kapának azért hogy ű reaja haeigalnák. Iesvs pedig elreité magát, és ki méne à Templomból.

VIRAG VASARNAPIARA VALÓ
Épist: Phil. 2.

ATyámfiai. Azt érezzétek ti magatokban, az mit à Christus IESVSBANNIS, ki mideon az Istennek abrazatyában volna, nem ragado manynak alitotta lént, az Istennel való

H

egyen-

AZ EVANGELIUMOK

egyenleőséget : hanem eonnon magát megh
 euresittette, a s. olgai abrázatot felvéuen az
 emberekhez hasonlatossá leott és keulseo alla-
 pattyában vgy mint ember találtatott. Megh
 alázta eonnon magát engedelmes léuen mind
 az haláligh : a keresztnék pedig haláláig.
 Minekokaért az Isten is felmagasztalta eutet ;
 és aiándékozt nekü oly neuet : mely mindē neu
 feleott vagyon : hogy az IESVSNAK neuében
 minden terd megh hajollyé Menyeieknék, feol-
 diéknék és a pokolbelieknek terdek, és minden
 nyelv vallást tegyen, hogy az Úr IESVS Chri-
 stus, az Atya Istennek dísejejében vagyon.

EZ MAI EVANGELIUMOT
 Sz. Máthé írta meg h XXI. ré-
 szében.

AZ űdoben : Mikoron közelgetet
 volna IESVS Ierusalemhez &c. Ke-
 resd meg h Aduent elseo vasárnapiat.

NAGY CSEOTEORTEOKRE
való Epist: I Cor. II.

ATyámsiai. Mikor eszue gyeultek, nem ioll éltek az Vur Vacforáitáual. Mert kiki mind az eu Vacforáiat mérészli megh enni : Es igh némely éhezik : némely pedig részegh. Vallyon süncsené házotok az etelre és itatra? auagy megh vtályatoké az Anyaszentegyházat? és megh szemérmesittitek a kiknek süncsen. Mit mondgyaktinektek dicfirieleké titeket? Ebbe nem díserlek.

Mert én az Vurtulvettem, mellyet eleo-
teokbennis attam. Mert az Vur Iesus, az mely
élsz aka él árúltaték veoué a kenyeret, és há-
lat aduánn, megh szégé, és monda : Vegyè-
tek és egyétek, e az én testem, melly ti
érettetek él árúltatik : ezt cselekedgyétek
az én emlekezetemre. Azonkeppen a po-
hártis minekváanna vacsorált volna, mon-
uán : Es a pobár az Vyi testamentum az én
verembe: ezt cselekedgyétek, valamennyiszer

AZ EVANGELIUMOK

iszátok az én emlékezetemre. Mert valamen-
ny szer eszitek é kenyeret, és iszátok é pohárt,
vz Vurnak halalat hirdettek, a migh elieo-
vend. Azokért valaki cendi é kenyeret, auagy
ijandgya az Vurnak Pohárát méltatlanul,
vetkezik az Vurnak teste és vére ellen: megh
probállja azért ember magát: és vgy egyek
abból a ken jerbeol, és igy k a Poharbol. Mert
a ki méltatlanul eszike és iszika: itéletet eszike és
iszik magának, megh nem beo seuuén az
Vurnak testet. Ezért vadnak kezo cottetek
sok betegek, és ereotlenek: és sokan megis hol-
tak, bozgy ha mi magunkát megh iteluenk,
megh nem iteltetnénk. Mikor pedig itelté-
teunk akkor fenyttetionk az Vurtul bozgy é vi-
laggal el ne kárbozzunk.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Iános irtá megh xiii. ré-
szében.

AZ húluét innepe napiának előtte,
tudván Iesvs hogy előtt az ű óráis,
hogy

hogy el menne ez világbol az Attyához,
 mikoron szerette volna az őüeit, kik ez vi-
 lagon valának, mind végigh szerete őket.
 És a Vacfora megh lévén, mikor az Eór-
 dőgh be bocfatta volna Iudának, Simon
 Iscariot fianak szüében, hogy el árúlná ő-
 tet: tuduan hogy mindenket kezében a-
 dot volna az Atya és hogy Istentől iőt ki,
 és Istenhez megyen: fel kele a Vacforátúl
 és le tévé ruhait; és mikor kendőt elő vett
 volna, megh ővedzé magát. Az vtán vizet
 tőte a Medenczébe és kezdé mosni a ta-
 nituanyoknak lábait, és megh törteni a
 kendővel, mellyel megh vala ővedzűe, Ió-
 ue azért Simon Péterhez. Es monda neki
 Péter: Vram te mosodé megh nekem lá-
 baimot? Felele Iesus és móda neki: A mit
 én cselekezem, te né tudod mostá, megh
 tudod pedig ez vtán. Mond neki Péter:
 Soha nekem lábaimot megh nem mosod.
 Felele neki Iesus: ha megh nem mosand-
 lak te gedet, nem leszen részed en velem.

Monda neki Simon Peter : Vram nem csak labaimot, de kezeimetis es feiometis. Monda neki IESVS: a ki megh mosódot, né szűkségh, hanem hogy csak lábait mossa megh, de tilzta egészlen. Tijs tiszták vattok, de nem minnyáian: mert tudgya vala, az ki útet el arulná, azért monda: nem vattok tiszták minnyáian. Minek vtanna azért megh mossa az ű lábokat, fel véué az ű ruhait: mikor ismet le űlt volna monda nekik : Tudgyátok mit cselekettem nektek. Ti engemet Mesternek és Vurnak hívutok: és iól mondgyátok: mert az vagyok. Ha azokáért én megh mostam a ti lábaitokat, Vur és Mester léuén: tijs tartoztok auual, hogy egyk az másiknak lábait megh mossa; mert példat attamtinéktek, hogy a mikeppen én cselekettem veietek a képpen cselekedgyetek.

tijs.
Az MI

AZ MI VRVNK IESVS CHRIS-
tusnak szenvedése, mellyet megh irt Szent-
Ianos XVIII. részében.

AZ údóban: Ki mennén IESVS az ű tá-
nítuányiual, à Cedron Patakon túll
àholot egy kert vala, mellybe bé
méné ű, és az ű tanítuanyi. Tudgya vala
pedigh Iudafis ki űtet el árullya vala, à
helt: mert gyakorta oda gyűit IESVS az
ű tanítuányiual. Iudas azért, mikor se-
reget vett volna, és az Papi fejedelmek-
tűll Pharizæusoktűll szolgálkat, oda méne
lampáfokkal, szőuétnekekkel, és fegyue-
rekkel. IESVS azért tuduan mindeneket
mellyek iőuendők valának ő reá, elő méne,
és monda nekik: kit kerestek? Felelének
neki: A Nazaretbeli IESVS. Monda nekik
IESVS: En vagyok. Ot áll vala pedigh
Iudafis, ő vélek à ki el árullya vala űtet.
Minek vtánna azért ezt monda nekik:
En vagiok: hatra menének és à földre

efének. Azokáért ismet megh kérdé őket: Kit kerestek? űk pedig mődának: Az Nazaretbeli Iesvs: Felele Iesvs: megh mondam nektek hogy én vagyok: ha azért engemet kerestek, boefáffatok el ezeket, hegy betelylednék az beszéd, mellyet mondot, hogy a kiket attál ennékem, senkit azok közzül el nem veztettem. Simon Péternek pedig fegyucse léuen, ki vonyia azt: és a Papi sciedelem szolgaiaához vága és a jobb fület el vága. A szolganak pedig neve Malchus vala. Monda azért Iesvs Péternek: Ted bé fegyueredet a hűuelbe. Ne igyamé megh a pohárt mellyet adot az Attyám ennékem? A sereghazért, és a hadnagy, és a Sidoknak szolgai, megh fogák Iesvs: és megh kötözék őtet. Es viuek őtet először Annashoz meit Caiphasnak Ipáia vala, ki az esztendőben fő Pap vala. A Caiphas pedig az vala, ki tanácsot adot vala a Sidoknak: hogy hasznos egy emkernek megh halni a Népert. Kőueti vala

Vala pedig IESVST Simó Peter, és más egy tanítvány, a ki ősmertségében vala a fő Papnak, és bémene IESVSSAL a fő Papnak palotájába, Péter pedig kiűl ál vala az aitonál. Ki mene azért a más tanítvány, a ki ősmertőie vala a fő Papnak és Izola az aiton álló leányzóval, és bémene Pétert. Monda azért az aiton álló leányzó Péternek: Nem de te is ennek az embernek tanítványi között való vagy? Monda ű: Nem vagyok. Alnak vala pedig a szolgák a szénnél; mert hidegh vala, és melegítik vala magokat; vélek vala pedig Péteris áluán, és fűttőzik vala. A fő Pap azért megkérde IESVST az ű tanítványi felelő, és az ű tudományáról. Felele neki IESVS: En ny luan szollottam a világnak: en mindenkor tanítottam a Synagogába, és a Templomba, az houa a Sidok minnyaiáñ egybégülnek: és reitekbe semmit nem szollottam. Mitkérdesz engemet? Kérdezd azokat, a kik hallották, mit szollattam

legyen nékiek : imé ezek tudgyák mit
 szólottam nekiek. Mikor azért ezeket
 mondotta volna, egy, az ott állószolgák
 között arczúl clapá IESVS T MÖDUANN: Így
 felelfe a fő Paphnak? Felele neki I E S V S; ha
 gonoszúl szólottam, tégy bizonyfágot a
 gonoszlól, ha pedigh iool, miért veriz en-
 gemet? Es küldé űtet Annas megh kötöz-
 ue Caiphashoz, a fő Paphhoz. All vala
 pedigh Péter, és melegedik vala: monda-
 nak azért neki: Nemde te is az ű tanit-
 uanyiközzeül vagyé? Megh tagadá ű és
 monda: Nem vagyok; Monda neki egy
 a Papi feiedelem szolgay között, kinek el-
 vágta vala Péter a fülét: Nemde nem lát-
 talaké én tegedet a kerbe ű véle? Isten
 megh tagada azért Péter: és mingyarást
 szólá a kakas: Hozák azért IESVS T
 Caiphastúl a törvény házba. Reguel va-
 la pedigh: és ők nem menének be a Tör-
 vény házbán, hogy megh ne förtóztet-
 nének, hanem hogy megh cennek a hus-
 véti

véti bárányt. Ki mene azért Pilatus hozzáiok, és móda: Micsoda vádolást hoztok ez ember ellen? Felelének és mondának: ha ez gonosz tévedő nem volna, kezede né attuk volna űtet: Monda azért nékik Pilatus: Vegyétek ti űtet, és a ti törvényetek szerént ítéllyétek megh. Mondának azért nékte a Sidok: Minékünk nem szabad lenkit megh őlnünk. Hogy be tellyesednek IESVSNAK beszéde, mellyet mondott, ielentuén, micsoda ha lállal halna megh. Be mene azért ismet Pilatus az Törvény házba és ki hiuata IESVST, és monda nékie: Sidoknak Királya vagy é te? Felele IESVS: Magadtúl mondodé ezt, auagy egyebek mondották tenked, en felőlem? Felele Pilatus: s' Vally on Sido vagy oké en? Az te nemzetféged, és a fő Papok adtanak kézbe tegedet énnéké: Mit miueltél? Felele IESVS: Az en országom nem é világból való. Ha é világból való volna az en országom

az én

az én szolgaim harczolnának vgyá, hogy
 ne adatnám a Sidoknak: most azért az en
 országom nem innéd való. Monda azért
 neki Pilatus: Tehát Király vagy te? Felele
 IESVS: Te mődod, hogy én Király vagy ok.
 En azért szűlette n és arra iőttem è vilá-
 gra, hogy bizonylágot tegyek az igazsá-
 grol: minder a ki igazságból vagy on, hal-
 gattia az en szómat. Monda neki Pilatus:
 Micsoda az igazságh? Es mikor ezt mon-
 dotta volna, ilmet ki méne a Sidokhoz, és
 monda nekik: En semmi okot nem talá-
 lok a benne. De szokástok tinétek, hogy
 eggyet ki szabadiclak Hufuétbe: A kariá-
 toké azért hogy el boclássam tinétek a
 Sidoknak Királyát? Felkiáltának azoká-
 ét ilmet minnyáián, monduan: Nem ezt,
 hanem Barabbast. A Barabbas pedig
 Toluai vala. Akkoron azért fogá Pilatus
 IESVET, és megh ostorozá. Es a vitézek tö-
 visből koronát fonuánn feiere téuek: és
 bársony ruhát adának reá: Es mennek
 vala

vala ű hozzá monduán: Eududz léey Si-
 doknak Királlya, és arczúl csabdozzák va-
 lá. Ki méne azokáért ílmet Pilatus és mō-
 da nekik: Imé ki hozom őtet, hogy megh
 őlmeriétek, mert ű benne semmi okot nem
 találok. Ki méne azért Iesvs viléluen à
 tōuis koronát, és à barlony ruhát. Es mon-
 da Pilatus nekik: Ihol az ember. Mikor a-
 zert láttak volna őtet à Pápi fejedelmek és
 à szolgák, fel kiáltanak monduan: Felzics
 megh, felzics megh őtet. Monda nekik Pi-
 latus, Vigyetek el, és ti felziclétek megh ő-
 tet: mert én semmi okot benne nem talá-
 lok. Felelének ő neki à Sidók: Minckünk
 törvényünk vagy on, és à törvény ízei ent
 megh kel halni, mert Isten fiáua tette ma-
 gátt. Mikor hallotta volna Pilatus ezt à
 ízót, annyival inkább megh ijede. Es ílmet
 be méne az Törvény hazba: és monda Ie-
 svsnak: Honnéd való vagy te? Iesvs pe-
 digh megh nem felele neki: Monda azo-
 káért neki Pilatus. Equé gem nem ízola-
 ízó?

íze? Nem tudodé hogy hatalmam vagyok
 az te megh felzittéledre, és megh szabadit-
 tásodra; Felele Iesus: Nem volna en ellené
 semmi hatalmad, hogyha onnan föllül né-
 adatot volna. Azokäert nagyobb büne van
 g on annak ä ki kezbe adot engemet. Es
 attul fogva igyekezék Pilatus el bocsfata-
 tani ütet. A Sidok pedig kiáltanak vala,
 monduan: ha ezt el bocsfátod nem vagy
 baráttya ä Csaszárnak, mert minden az ki
 Királyá téfzi magát, ellene mond ä Csa-
 szárnak. Mikor pedig ezeket ä szokot hal-
 lotta volna Pilatus, ki hozá Iesust: és üle
 az ítélö székbe, mely mondatik Lithof-
 trotosnak, Sidóul pedig Gabbatának. A
 husuéra kezüleó napon vala pedig ez
 vgy mint hat órakor, és monda ä Sidok-
 nak. Imholä ti Királyotok. Eük pedig ki-
 áltanak vala: Emeld fel, emeld fel, felzics
 megh ütet. Monda nekiek Pilatus: A ti
 Királyotokat felzicsemé megh? Felelé-
 nek ä Papi fejedelmek: Nincsen Kirá-
 lyunk,

lyunk, hanem csak Császárunk Akkor azért kezekbe adá űtet hogy megh feszítették. Véuék azért IESVS T, és ki viuek. Es hordozuan maganak az ű kerelztit, ki mene az helyre, mely mondatik Agykaponyá helyénck Sidóul pedigh Golgothanak: holott megh feszittek űtet, és ű véle más kettőt két feleól, közepet pedigh IESVS T. Ira pedigh Pilatus fellyül való Titulustis és téué a kerelzt fölibe. vala pedigh írta: N A Z A R E T B E L I I E S V S, S I D O K N A K K I R A L Y A. Ezt az űt a fölleül való íratt, a Sidok közzeül fokban oluulsák vala: mert a Városhoz közel vala a hely, ahol Iesvs, megh feszítettett vala. Es irattatott vala Sidóul, Górugeül, és Deakul. Mondának azért Pilatusnak a Pápi feiedelmek: Ne ird hogy az Sidoknak Királya; de hogy eü mondotta: A Sidoknak Királya vagyok. Felele Pilatus: az mit megh irtam megh irtam.

A vitézek pedig, minek vtánna meg
 feszítették volna űtet, vőuek az ű ruháját,
 (és négy részre oszták, mindenik Vitezn. k
 egy egy részt) és a kőntőstis, a kőntős pe-
 digh varratlá vala, a földitől fogva izóvette-
 tet egészlen. Mődának azokáert, egy más-
 nak; Ne metellyük el ezt, hanem vefsünk
 forfot rea, kié legyen, hogy be tellyeled-
 nek az irás, monduan: Megh osztották
 magoknak az en ruhaimat; és az en kőn-
 tőfőmre forfot vetettenek. Es a Vitézek
 ezeket cselekedék.

Aallanak vala pedig a Iesus keresztye
 mellett, az ű Anya, és az ű Annyának
 Nénnye, Maria Cleophæ, és Maria Man-
 dolna Mikor azért látta volna Iesus az ű
 Annyát, és a tauituányt ott állany a kit
 szeret vala, monda az ű Annyának: A-
 szonyállat imé az the fiad. Annak vtanna
 móda a Tanituánynak: Imé az te Anyád.
 Es az órától fogva véué űtet a Tanitua-
 ny az ű tulaidoniba.

Annak

Annak vtanna tuduan Iesus hogy immár mindenek bé tellyeslettenek, hogy be tellyesednék az irás, monda: Szomiúhozom. Vala azért ott egy edény helyhez tetuén teli eczettel. Azok pedig az eczettel teli spongiat téuén környüle hisoppot, viuék az ű száíához. Mikor azért vötte volna Iesus az eczetet, monda: El vegesztetett; és feiét lehaituán ki adá lelkét.

A Sidok azért (miuelhogy a Húsueti Innepnek készületi, vala) hogy a kerelzen ne maradnanak a testek izombaton (mert nagy nap vala a szombatnak napia) kérék Pilatust, hogy azoknak szárok megh törettetnék és le vétetnének. El iöuének azért a Vitezek: és az elsőnek megh törék szárait, és a másiknak is, a ki ő vele megh feszítettet vala. Mikor pedig Iesus-hoz iöttének volna, latuán hogy immár megh hólt, nem törek megh az ű szárátt, de egy a Vitezek közzeül az ű oldalát dárdaual megh nyitá, és ottan vér folyaki és

Viz. És a ki latta, tanúbizonyzást tőte, és igaz az ő tanúbizonylaga. És ő tudgya hogy igazat mond: hogy tijs hidgyétek. Mert ezek azért tette nek, hogy be tellye fednek az irás: csontot megh ne roncsatok ő benne: És ismet más irás módgya: Megh fogyak latni kit ütettének által. Ezeknek vtanna pedigh, Arimathæabeli Ioseph, kéré Pilatust (miuelhogy IESVSNAK tanítványa vala, de titkon való a Sidóktól való felelem miat) hogy le venné IESVSNAK testét, És megh engedé Pilatus. Előűe azért, és le véné IESVSNAK testét. Előűe pedigh Nicodémusis, ki eyiel iót vala IESVSHOZ előzőr, hozuan Mirrhana és Aloéfa nek' elegittélett, vgy mint Iszáz fontot.

Veuék azért a IESVSNAK testét, és be kötözék azt, ruhába fű szerzámokkal, a mint szokások a Sidóknak temetni. Annak okáért a Sidóknak az innepre való készületekért, mert hogy közel vala a koporló, oda helyhesteték IESVS,

HUSVET NAPIARA VALO

Epistola, I. Cor. 5.

ATyámfiat. Nem ió á ti dicsekedésetek
nem tudgyátoké, hogy egy keües kouasz
az egész tészta meg h possasztya? Tisztisá-
tok ki az régi kouasz, hogy vy tészta legye-
tek, miképpenn hogy kouasz:alanok vattok.
Mert á mi Husvéti Bárányunk meg h aldor-
tatot á Christus. Azokáert lakozzunk nem
az régi kouaszba, sem á gonosz ságnak és at-
noiságnak kouaszaba: hanem á tisztasá-
nak és igazságnak pogácsáiban.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Márckirta meg h xvi. ré-
szében.

AZ üdöben : Maria Magdolna, és
Maria Iakabnak Annyá, és Salome,
üönek keneteket hogy el menuén
meg h kennék IESVST, és igen reggel á hét-
nek első napian menének á koporsóhoz

I 2 immar

Immarànap fel keluém. Es mondanak
vala egy másnak, Kicloda fordittyá el mi-

nekünk à kő-
uét, az ko-
porloónak
aitajáról? Es
oda tekint-
uén, láták
hogy le for-
dittua vol-

na az keo: mert igen nagy vala. Es bé men-
uén az koporlóba, látának egy iffiat, ki ül
vala rob kez feleöl, fehér ruhába fel öltöz-
tetuén, és el remülenek. Ki monda nekik.
Né fellyeték: A meghe felzittetet Naza-
rethben. És vsz: kérosíték: fel tamadot,
nincsen itt, imà az hely az houa tették volt
ötet.

HVSVEYI ENEK. ELSEO.

Cristus fel tamada mi bününket el
mosolá: és, hiket is, szeretete meny-
ország.

nyorfiágban fel viúé. Kyrie Eleyson Al-
leluia.

Mindenható, Vt Isten, halottaiból fel-
tamada, mais őtet dicleriük vigalágos e-
nekékkal Kyrie Eleyson All.

Szalla alá poklokra, iokat szabadita-
ni, gonofzókat otthadni, nagy kínokat
vallani. Kyrie Eleyson All.

Koporsóban fekűek, harmincz hat
óráiglan, az vtan feltamada, kit szent At-
tya fel költe. Kyrie Eleyson All.

Christus fel tamada, nekünk példát
vgyhagya, hogy mijs fel tamadgyunk, ve-
le őszue vigadgyunk, Kyrie Eleyson All.

Oh kegyes Szűz MARIA, te menyői
szép róla, kéried te szent fiadat úduőzi-
cse lelkünket, Kyrie Eleyson All.

MASODIK.

C Hristus fel tamada, mi bűnünket el-
mosá, és kiket ő szere te Menyor-
lágban fel viúé. Vt Isten megh

váltá mind ez vilagot szent halálá-
 ugi.

Mindenható Vur Isten, &c. vt supra.

HARMADIK.

Christus feltámadá mi bűnünket el-
 mosá, Kyrie Eleyson, Kyrie Eley-
 sont énekellyünk IESVS Christust
 mi imádgyunk, űduöz légy szűz MARIA.

Es kiket ő szerete, menyországban
 fel vivé, Kyrie Eleyson, Kyrie Eleyson é-
 nekellyünk IESVS Christust mi imádgyunk,
 űduöz légy szűz MARIA.

Mindenható Vur Isten halottaiból
 fel támadá, Kyrie Eleyson, Kyrie Eleyson
 énekellyünk, &c.

HVS VET HETFEORE VALO

Epist: Acto. x.

AZokban a napokban. Aluaân Peter a
 nép közeget, monda: Atyámfiái ferfiak ti
 tudgyátok az Euangeliumnak Prædikállá-
 szat, melly teortent egész Sirofiában, el kez d-

NEM. Galileatúl fogva az keresztifegh vta-
 mellyet Prædikáltot iános, a Nazaretheli I-
 SVST: mi 'éppen megh ként eutet az Isten szét
 lelekkel, és eréouel: k széllal iart iöl cseleked-
 uenu, és megh gyógyituán mindeneket, kik az
 eor deogteulle nyomattanak vala: mert az Isten
 vala eo véle. Es mi bizonyfagi vagynuk min-
 deneknek, mellyeket cselekedet Sidaországba
 és Ierusalembe, kit megh eolttenek fel feng-
 gesztuenn sara. Ezt az Iste feltámasztá har-
 madnapon, és megh teleinte eotet nylnán, nem
 minden népnek, hanem az Istenreul el rendel-
 tetett bizonyfagoknak nekünk, k Keu vele et-
 teunk és ittünk minék vtaára feltámasztot ha-
 lottaiból. Es megh parancsoltá minék nekünk,
 hogy Prædikáallyunk a népnek és bizonyfag de-
 tetjük, hogy cselekedjünk ki Bírónk rendel-
 tetett az éléoknek, és az hitűknek. Erreol bi-
 zonyfagot tesz nekünk minden Propheciák, hogy
 a megváltástal dennek nekünk a megváltástal den-
 -állásunk mind az oltalmazásnak ea benne
 -b székünk a megváltástal dennek nekünk a megváltástal den-
 -nunk

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Lukacs írta meg h. xxiii. r. c. szében.

AZ űdőben. Kettenni à Iasvs tanítuányi közzül mennök vala; azon napon egy Emaus neű Kástelban, mely hatuan futamatnyi földön vala Ierusalemtűl. Es űk szóllanak vala egy másnak mind azokrűl, mellyek törtentenek vala. Es lőn midőn befzelgetnénék, es kerdezkednénék, egy más közöt, Iasvs hozzaiok keozelgetuén mégyen valo ő vélek: az ű szemek pedigh tartoztatnak vglar, hogy űtet meg h ne ősmernék. Es monda nékik: Micsoda beszédek ezek, mellyeket forgattok köztetek iarnán, es szomorvak vattok? Es feleluén az. egyik kinek Cleophas neve, monda ő neki: Csak te vagy é egye dűl. iőueuény Ierusalembe, es meg h nem tudad az mellyek napokba törtentenek ű benne? Kiknek ű mond a mellyek azok? Es mondanak: A Nazarethbeli Iasvs fe-

svs feleól, ki Propheta vala, hatalmas cse-
 lkedetben, és beszédben, az Isten és az e-
 gész nép előtt. Es mi módonn atták űtet
 a fő Papok, és a mi fejedelmink, az hálál-
 nak kárhoztatására, és meghfeszítették
 űtet, mi pedig reményük vala hogy ű
 szabadittaná megh Israélt. Es mind ezek-
 nek fölötté harmad napia vagon ma,
 hogy ezek lóttének. De miközzölünk va-
 lónémely Afzonyállatok is megh retten-
 tének minket, kik virratta elöt a koporsó-
 nál vóltanak, és nem találván az ű testét,
 megh ióttének, monduán, hogy Angya-
 loknak jelenésetis láttak volna, kik azt
 mondgyák, hogy eó éll, Es némelleyek mi
 közzölünk el menének a koporsóhoz és
 vgy találtak, mint az Afzonyállatok mon-
 dották, de űtet nem találtak. Es ű monda
 nekik: ö balgatagok és késedelmés sziu-
 űek mind azoknak el hívésére mollyeket a
 Prophetak szólottanak. Nemde kelletté
 mind ezeket a Christusnak szenedni, és

ekképpen menni bé az ű dicsőségébe? Es el kezduén Moyfesen és mind à Prophetakon, magyarázza vala ű nekik minden irásokban, az mellyek ű felőle valának. Es el közelgetének à Kastélhoz, à houá mennek vala; és ű tetteté magát hogy megszébb menne. Es kézseritték űtet, monduan: Maragy mi velünk, mert be estueledik, és immar à nap el hanyatlott. Es be mené ű velék.

Es león mikor vélek az afztalnál ülne, ű űőé à kenyeret, és megháldá és megszegé, és nyuytia vala nékik. Es meghnyilatkozának az ű szemek, és meghesmerék űtet; és ű elenyészek szemek e!ől. Es mondának egy másnak: Nem geriedež valaé az mi lziuünk mi bennünk, midőn szóllana az úton, és meghnyilatkoztátná nekünk az irásokat? Es fel keluén azon órába víza terének Ierusalémbé: és egybe gyűlvetalálák az tizen egyet, és azokat, kik ű vélek valának, monduan: Hogy bizonyá-

zonyára föl tamadot az Vur, és meghie-
lent Simonnak, és ők beszélik vala azo-
kat, mellyek az úton történtek vala: és
mi módon elmerték meghűtet a kenyér-
nek ízegeleiben.

HVSVEET KEDRE VALO EPI-
stola Acto. XIII.

AZokban a napokban, Fel keluenn Paal,
és kézéuel halgatásra intuenn, monda: A-
tyám fia i sferfiak, Abraham nemzetinek fiai,
és a kik ti keozcottetek felik az Istent, tinéktek
keuldetet az üdueossegnék igéie. Mert a lé-
rusalembé lakozók, és az ott való feiédelmek
nem esmérüen Iesvst, és az Prophetaknak
beszedit, mellyek minden Szombaton oluastat-
nak, meghitélüen be tellyesítették: és sēmi há-
lira való okot eo benne nem talaluann, kérék
Pilatusst, hogy ötet meghölnek. Es mikor el vé-
geztenek volna mindcneket, mellyek eo feleöle
meghirattanák vala. Le téuen eutet a fáról a
korsóba téüék. De az Istē feltámasztotta üte-
halot-

AZ EVANGELIUMOK

halottaiból harmadnapon: ki sok napokon lát-
 tatot azoknál, kik eo véle Galileából felieotte-
 nek vala Ierusalembe: kik mind ez ideigh bi-
 zonyssagi eo neki a népnél. Es Mijs hirdetteuk
 tinek az az igeretét, mely leott az mi A-
 tyainkhoz, mert bé tellyesítette az az Isten,
 a ti fiaitoknak, fel támasztván az mi Vrunk
 IESVS Christust.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Lukács írta meg h xxiiii. ré-
 szében.

AZ üdöben: Mégh álla Iesvs az a ta-
 nituanyi keözöt, és monda nekik:
 Bekelégh tinek: en vagyok, ne
 fellyetek. Fel háboroduán pedigh és meg
 remüluén, velik vala hogy lelket látna-
 nak. Es monda nekik: Mire háborodta-
 tok meg, és gondolatok mennek fel a ti
 Iziueteibe? Látsatok az én kezeimet el lá-
 baimot mert ennen magam vagyok: ta-
 palzta yatok engemet és lássatok mert a
 lássatok

léleknek hufa és csontyainincsenek, a mine
 lattátok hogy ennekem vagy on. Es mi-
 dőn ezt mondotta volna, megh mutatá
 nekik kezeit, és lábait. Mikor pedig űk
 meegh sem hinnének, és csudalkoznának
 örömökbe, monda: Vagioné it valami en-
 netek való? Es űk eleő hozának neki egy
 darab sült halat, és lépes mézet: Es mikor
 ett volna ű előttük, véuéná maradéko-
 kat nekik ada. Es monda nekik: Ezek az i-
 gek mellyeket szollottam tinctek, mikor
 meegh veletek vólnék, hogy szűklégh be-
 tellyesedni mindeneknek, mellyek megh
 vadnak irua Moysesnek törüeniébe és a
 Prophetakba, és a Sóltarokba en feleő-
 lem. Akkoron megh nyita az eő elmeie-
 ket, hogy ertenéik az irasokat. Es mon-
 da nekik: Igy vagy on megh irua, és ekkép-
 pē kellett a Christusnak szenuedni, és halot-
 taiból harmad napon föl tamadni, és præ-
 dikáltatni az ű neuében pœnitentiat,
 és a bűnőknek boclánattyát minden né-
 pek

pek között, el kezdüvén Jerusalemtől.
 HVSVET VTAN ELSEO VASAR-
 napra való Epist: i. Ioan. 5.

ATyánisfiai. Valamí az Istenteül széule-
 tett, meghgieozi é világot. Es ez a győ-
 zedelem, mely meghgieozi a világot, a mi hi-
 teunk. Kicsoda pedig a ki meghgieozi é vi-
 lágot: hanem csak az, a ki hiszi, hogy a Iesus
 Istennék fia? Ez a ki ieott a viznek és a vér-
 nek általa a Iesus Christus. Nem csak viznek
 általa, hanem a viznek és a vérnek általa. Es
 a Lélek az, a ki bizonyfagot tesz en, hogy a
 Christus igazság. Mert hármann van-
 nak kik bizonyfagot tesznek menybe: A-
 tyá, Ige, és Szent Lelek: Es ez a három,
 Egy. Es hármann vannak, kik bizonyfa-
 got tesznek a feöldenn: a Lélek, és a viz,
 és a vér: és ez bármak egyjek. Ha az
 embereknek bizonyfagát be veszszek: az
 Istennék bizonyfaga nagyobb, Mert ez az
 Istennék

Istennek bizonyosság tétele, hogy tanubizony-
ságot teott az eo fiáról. Az ki hiszen az I-
stennek fiaba, az Istennek tanubizonyossága
vagyon eonneon magába.

BZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Iános írta meg h xx. ré-

szében.

AZ üdöben: Mikoron estue volna a
azon a napon, a szombatnak első
napiánn, és az aítók bé téue volná-
nak, a hol a tanítványok egybe gyűlte-
vala, a sidóktól való félelemért: el iő-
ue IESVS, és meg h alla közepett, és
monda nekik. Békefégh tinectek. És mi-
kor ezt mondotta volna, meg h mutata ő
nekik; kezeit és oldalát. Eoreülének azért
a tanítványok latuánn az Vrat. Monda a-
zért ísmet ő nekik: Békefégh tinectek.
Miképpenn az Atya engemet el kül-
dett,

delt, és is el kezddelek titeket. Ezeket mi-
 dőn mondotta volna, reá iok lehelle. És
 monda nekik: Vegyétek a Sz. Lelket; az
 kiknek meg h bocsángyátok bűnőket:
 meg h bocsáttatnak ő nekik és az kiknek
 meg h tartangyátok, meg h tartua vadnak.
 Thamás pedigh egy a tizenketteő közzéül,
 ki mondattatik ketteőlnék, nem vala vé-
 lek, mikor el iött vala Iesus. Mondanak a-
 zokáért neki a töb tanítványok: Láttuk az
 Vrat:ő pedigh monda nekik: Hānem ha
 látandom az ű kezeibe a szegeknek ligga-
 tását, és bocsátom az én Vyiomot a szegek
 nek helyébe, és bocsátó az en kezemet az
 ű oldalába, né hiltzem: És nyolcz nap vtān
 ismet az ű tanítványi benn valának: és
 Thamás ű vélek: El iőve Iesus aitó bē tē-
 ue, és meg h állá közepett, és monda: Bē-
 keseg h tinektek. Annak vtāna monda
 Thamásnak: erezd ide az te Vyiodat, és
 lássad az én kezeimet, és hozd ide a te ke-
 zedet, és bocsásd az én oldalamba, és ne
 legy

légy hihetetlen, hanem hű. Felele Thamas és monda neki: Én Vram és én Istennem. Monda neki Iesus; mielőtt hogy lát. tál engemet Thamas, hittél: Bodogok, a kik nem láttanak és hittének.

Sok egyéb csudakotis teón Iesus, az ű tanítványinak látálára, mellyek nincsenek megh írva ebben a könyvben. Ezek pedig megh irattanak, hogy el hidgyétek, hogy a Iesus Christus Istennek fia: és hogy hűvénn életetek légyen az ű neuébé.

HVS VET VTAN MASODIK

Vasarnapra való Epist.: 1. Pet. 2.

ATyámfiat. Christus szenvedett mi éretteunk, néktek példát bagyuann, hogy keouessétek az eunyomdokit: ki beunt nem cselekedet, sem alnokság, nem talaltatott az eu száiba: ki mideoon atkíztatnék, nem szida'maz vala: mideoon szenvedne, nem fenyeget vala: Kez benn adgya vala magát pedig a hamissann icileonek ki a mi beuneinket bordonza az eu testébe a fann. Hogy a

K

beu-

AZ EVANGELIUMOK

beuneoknek megh halván, éllyünk az igaz-
ságnak. Kinek sebéuel megh gyogyultatok.
Mert olyanok voltatok, mint a cenelegő
luhok: de immar megh tértelek, az űi
lelleiteknek Pásztorához, és Pouspeoké-
hez.

EZ M A I EVANGELIUMOT

Sz. Iános írta megh x. é. é. v. h.
szében.

AZ űdőben: Monda Iesus a Phari-
sæufoknak. En vagyok a jó Pá-
stor. A jó Pástor lelket adgya az
ű juhaiért. A Béres pedigh, és a kinem
Pásztor, kinek nem tulajdoni a juhok,
láttya a farkast ol ieóni, és el hadgya a
juhokat. A Beres pedigh el futamk, mert
Béres, és nincsen neki kőzi a juhokhoz.
En vagyok a jó pástor, és elmerem az
én juhaimat, és elmérnek engemet az
enyimek, Miképpenn elmér engemet az
Atya,

Atya, én is elmérem az Atyátiés az én életemet télszem az én iuhaimért. Egyéb iuhaim is vannak, mellyek nem ez akólból valók: azokatis szűkfegh nékem ide hoznom, és az én szomat halgattyák: és egy akól lefzen, és egy Pásztor.

HVS VET VTAN HARMADIK Vasarnapra való Epist:

1. Pet. 2.

ATyámfiái. Kérlek titeket vgy mint ieu-
 uenyeket, és szarádokokat, tartoz es-
 sátok magatokat a testi liuanszagtúl, mellyek
 a Lélek ellen viaskodnak. A ti forgolodástok a
 pogányok kezeott ió legyen, hogy az helyé-
 benn, hogy titeket rágalmaznak, vgy mint gon-
 nosz teneeket; a ti ió cselekedeteket szem-
 léluén, dicseoitsek az Istent, az eu megh láto-
 gatásoknak napián. Annakokáért enged-
 mesek legyetek, minden emberi rendelés szé-
 rént való feiedelmeknek, az Istenért

K 2

akar

gemet: és ismét keuessé és megh láttok en-
 gemet: mert az Atyához megyek. Mon-
 danak azokáért az ű tanítványi közzeül
 egymásnak; Mi foda ez a mit mond ne-
 künk? Keuessé és nem láttok engemet: és
 ismét keuessé, és megh láttok engemet: és
 mert az Atyához megyek? Mondanak a-
 zért: Mi foda a mit mond; Egy keuessé?
 Nem tudjuk mit szól. Elzöbe veue pe-
 digh Iasvs, hogy megh akariak vala ötet
 kérdeni, és monda nekik: Effeleöl ker-
 dezketek: é közöttetek, miuehogy mon-
 dottam: keuessé és nem láttok engemet: és
 ismét keuessé és megh láttok engemet? Bi-
 zony bizony mődö tinektek, hogy sírtok
 és iaigattok ti, a vilagh pedigh örülni fog ti
 pedigh szomorkottok, de a ti szomorú-
 lágtok öröme fordúl. Az Aszony állat mi-
 kor szeül, bánattya vagyon, mert el iött
 az ű óráia: mikor pedigh szülení az ű gy-
 ermekét, immát ne emlékezis az ű szo-
 rongatásá: öl az öröme: rhogy enabber szü-

letett è világra. De ísmet megh láttlaktitek:
 ket: és az ti örömöteket senki el nem veszi
 ti túletek.

HVS VET VT AN NEGYE-
 dik Vasarnapra való Epist:

Iac. 1.

SZereimes Atyámfiai. Minden io adomá-
 ny és teokelletes aiandék onnet seolleul va-
 gyon, leszálván a vilagosságnak Attyá-
 tul: kinél nincsen változás sem visszontag-
 ságnak arnyekozása. mert akarat szerent
 szeult minket az igazságnak igeie által,
 hogy az eu teremtetett állatinak néminemeu
 kezdeti legyeunk. Tudgyátok ezt szerelmes
 Atyámfiai. Legyen pedig minden ember
 gyors az hallásra: késedelmes pedig a szo-
 lásra és késedelmes a haragra: mert az fer-
 fiunak haragia az Istennek igazságát nem
 cselekeszi. Annakokáért elvetuenn minden
 tisztátalanságot, és a gonoszságnak beu-
 neoikeodését: szilidséggel fogadgyátok az
 béül-

béőllatott iget, mely eudáozitheti az ti lel-
keire ket.

E Z M A I E V A N G E L I V M O T

É Y O S Z N a n o s i t t a m e g h x v i i r e -
s i q i o l s v s z e b e n s i s v o l i b

AZ űdöben: Monda Iesus az ű ta-
nítóányinak. Ahoz megyek, aki
engemet el küldött. És lenki ti
közzeületek megh nem kérd engemet, ho-
páméy? De miért hogy ezeket szollot-
tam tinektek, a szomorulágh tölte bé
az ti szíveteket. De en igazat mon-
dok tinektek: használ tinektek hogy
vén el menyek; mert ha el nem me-
nendek, a vigasztaló nem ics ti hozzá-
tók; ha pedig el menendek, el kül-
döm űtet ti hozzátók. És mikor ű el iö-
uend, megh feddi e világot a bűnről,
az igazlágról; és az itiletről. A bűn-
ről vgyan; mert nem hittenc én ben-
nem: az igazlágról pedig; mert

az Atyához megyek: és immár nem látok engemet: Az itiltéről pedig; mert ez vilagnak fejedelme megh itiltotett. Megh fok vagyon, a mit nektek mondgyak: de el nem vitélhetitek mostan. Mikor pedig amaz igazságnak lelke eljővend, megh tanitt titeket minden igazságra, mert ű magától nem szól: de valamelyeket hall, azokát szóllya, és a mellyek jővendők megh hirdeti tinektek. Eő engemet megh dicseőit: mert az enyembeől vélzi, és hirdeti tinektek.

HVS VET VTAN EOTEODIK

Valarnapra való Epist:

Iac. i.

LEgyetek megh cselekedőit az igének, és nem csak bálgyatol, ű magatokat megh csaluann. Mert bálgyatol bálgyatoia az igének, ű nem cselekedőit: hasonlítanak az fersőböz, ki magyul meg szűz és termész et szérené való ábrakant, a ki tevékenőben. Mert

megh

megh tekentette eu magát, és elment és leg
ottan el felekezett róla minancu volt. A ki
pedigh a szabadságnak tevéllései teorüenyé-
be hisz köntend, és abba megh maradand, ez
nem feledeküty halgató, de a cselekedetek
keverecsei; ez boldogh léfzen az eu cselekedet-
tibe. Ha valaki pedigh Istenfeleonek alittya
magat lemm, és az eu nyelüt megh nem zábo-
lázza, hanem megh csaluann az eu maga
szivét; ennek haszontalan az eu Isteni szolgál-
laltya. A tisztá, és szépleótelea Isteni szolgál-
lat, az Istenmelés az Atyánál, ez: megh láto-
gatni az áruákat, és eozuegyeket az eu nyo-
morúsagokba; és szépleóteleencül magát megh
tartani e világtul.

E Z M A I E V A N G E L I V M O T
Sz. Iános irta megh XVI. ré-
szében.

AZ üdőben: Monda Iesus az ű tanit-
uanyinak. Bizony bizony módom
tinektek; ha mit kérendetek az A-

tyától én neuembe, megh adgyatinek-
 tek. Eddig lenn semmit nem kértetek az én
 neuembe; Kérieretek és el vezitetek, hogy az
 ti örömötök tellyes legyen. Ezeket példa
 beszédekben szöllottam tinektek. Elieú
 az óra, mikor immar nem szöllok példa
 beszédekben tinektek, hanem nyiluan
 hirdetek tinektek az Atya feleöl. Az onn
 napon az én neuembe kértetek: és nem mó-
 dom tinektek, hogy én kérem az Atyáti
 érettetek; mert az Atya ű maga szeret, ti-
 teket, miért hogy ti engemet szerettetek,
 és megh hittetek, hogy én Istenteú jöttem
 ki. Az Atyától iöttem ki, és iöttem ez vi-
 lágra. Istemet el hagyom è világot, és az A-
 tyához megyek. Mondának neki az ű ta-
 nituanyi: Imé most nyiluan szöllsz, és
 semmi példa beszédet nem mondasz. Mo-
 stan tudjuk hogy mindeneket tudsz, és
 nem szükfégh hogy valaki tegedet megh
 kérdgyen. Ebben hülzük hogy I-
 stenteú iöttél ki,

KERESZT IARO HETFEO-
re való Epist: Iac. 5. 1665.

Szerelmes Atyámfiai. Vallyátok egymás-
nak az ti beuenteeket, és imadkozzatok
egymásért, hogy euduozeüllyetek. Mert
nagy ereie vagyon az igaz ember szeuntelen
keonyeor gésenek. Illyes hasonlő ember volt
bozrank, szennedhető: és imadság-
gal imadkoztek, hogy eső ne lenne a feol-
denn; és nem leon eső a feolden három esz-
tendeigh, és hat holnapigh. Es ismet imad-
kozot, és esőt ada az egh, és a feold gyen-
meoldscoze. Atyámfiai. Ha valaki ti kez-
zeidetek az igaz ságtól el teueledik, és azt
valaki megh terített: tudni kell annak,
hogy valaki megh teritti a beuente az eu te-
uelgeó utyarol, hogy megh szabadsitya lel-
ket annak a háa. id, és el feodeoz a beu-
neoknek sokat.

EZ MÁI EVANGELIUMOT

Sz. Lukács írta meg h. m. v. é. sz. l. v. l. b.
 szében. Az am. kon. ö. t. g. t. s. t. s.

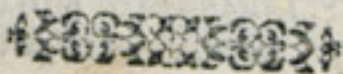
AZ űdöben: Mondta Iesus az ű tanítványa-
 nyinak. Kinck vagyon közzéül-
 tek barátta, és ű hozzá megyen
 eyselkor, és mond neki: Baratom, Adgy
 énnekem kölcsön három kenyere: mert az
 én baratom iött az Vtől én hozzam, és
 nincs mit tegyek eleiben, és az onned be-
 leöl feleluén, mondgya. Né báncs enge-
 met, immár aitom belete vagyon, és az
 én gyermekim velem vadnak az agyal-
 házba, né n kelhetekfel, és nem adhatok.
 Es ha ű alhatatos maradand zörgetuén:
 mődom tinektek: ka föl nem kéls, és nem
 ad neki azért hogy barátta, mindazon
 által, az ű vntatálaért föl kéls, és ad neki va-
 lamennyi köll. Enis mondom tinektek:
 Kéretek és adatik tinektek: keressetek, és
 megtalállyátok; zörgeffetek, és megh
 nyit-

nyittatik tiéktek, mert minden a kikéri.
el vérszi: és a ki a keresi megh. talállya: és a
zörgetőnek megh. nyittatik.

VIVRNAK-MENYRE MENE-
tele napiara valo Epist.
Acto. I.

E Léoször szöllött a mind az kőlö Theo-
pbile, mellyeket kezdett Iesus cselekedni,
és taaitanyi, mind az napiglan a mellyen (pa-
rancsoluann az Apostoloknak a Sz. Lélek ál-
tal, kiket választot vala) feol vértetek: kiknek
meg is mutatta magát élcó testben az eu szen-
ue. dese vianh sok bizonyosságok által, negyuen
napig h megh. ielenienn nekik, és szolucann az
Istenniek orsz. az aról. Es eggyeutt evenn, megh.
háza nekik, hogy Jerusalemtől. e! ne men-
nenek, hanem megh. várnak. Az Atyának igé-
retit, mellyet hallottatok (Hugymond) az en
szambol. Mert tanos vitz zel kereszttel vgyá:
ti pedig Sz. Lélekköl megh. kereszttel kentek
nem sok napok vianh. Az ókaert, akik eozue
gyeul.

gyeültek vala, kérdik vala eutet, monduán: Vram ebben az eudeobenn állatodé helyére az Isráelnckországot? Monda pedig nekik: Nem ti dolgotok tudni az eudeoket auagy az alkolmatosságokat, mellyeket az Atya az eonneon hatalmára helyhez tetett; de veszitek erreiet az feolleül reátok icouendeb Sz. Leleknek; és énnekem bizonyságim leszték Ierusalembe, és egész Iudaea és Samariaba, és a feoldnek végéigh. Es minek viánna ezt mondotta volna, szemek lattára fel emeltek: és a feolheó bé fogá eutet szemek eleöl. Es mideoonn nézűék eutet az eghbenn menni, imé melléiek állanak két ferfiak feier rubákba, kik mondanak is: Galilaeabeli ferfiak, mit állotok nézűenn az eghbe? Ez a IESVS, ki menybe fel vétetett ti teületék, ekképpenn ien el a: miképpenn lattatok eutet fel menni menybenn.

EZ MÁI EVANGELIUMOT

sz. Mark írta megb XVI. ré-

szében.

AZ űdőben : Mikor à tizen egy ta-
 nitvány együtt űlne, megb iele-
 nek nekik I és vs; és szemekre há-
 nya az ű hihetetlenlégeket, hogy azok-
 nak, à kik láttak vala űtet, hogy föl tá-
 madott volna, nem hittének. És mon-
 da nekik : El menüenn az egész vila-
 gra, Prædikallyátok az Euangeliumot
 minden teremtettt állatnak. A ki hiend,
 és megb kereszttelkedik, űduözül : à ki pe-
 digh nem hiend, elkárhozik. Azokat pe-
 digh à kik hiendnek, ezek à ielek köue-
 tik : Az én neuembe űrdögöket űznek
 ki ; vyi nyeluekkel szolnak : kigyo-
 kat fel veznek : és ha valami ha-
 lalost iändnak, nem árt ű nekik :
 à bete-

â betegek kezéket térszik, és megh gyógyúlnak. Az Vur Iesus pedig minck vtán tána szóla nekik, feol vétetek menybe, és áll az Istennek iobia feleól.

Azok pedig el menüenn, mindenütt Prædikállának, aZ Vur vélek együtt cselekeduenn, és az belzedet megh erősitüenn köuetkező iegyekkel.

AZ VVR NAPIA OCTAVA-
ja alatt való Valat; Epist.

1. Pet. 4.

Szerelmes Atyámsiai. Legyetek öfösök, és vigyázzatok az imádság bann. Mindeneknek feoleotte pedig legyen egymáshoz való szeretet széuntelen ti bennetek; mert â szeretet elfeodeozsi â beuneoknek sokaságát. Legyetek gazdálkodók egymásnak zugoldás nélküül, kiki az mint vette az aiandekot, szolgáltaffatok egy másnak, vgy mint ió sasarri az Isten sokfele aiandekinak. Ha ki szól, vgy mint Istennek beszédet szollja. Ha ki szól,

szolgálat, vgy mint az Istenetül adatott ereő-
beol: hogy mindenekbenn tiszteltessek az I-
sten, az Vur Iesus Christus által.

EZ MAI EVANGELIUMOT
Sz. Iános irta meg h XVI. ré-
szében.

AZ űdöben: Monda Iesus az ű tanit-
uanyinak: Mikoronn eliouendá
vizgaltaló, kit én küldök tinektek
az Atyátul, az igazságnak Lelkét, ki az A-
tyátul származik, ű bizonylágot teszen en
feleőlem. Tijs bizonylágot tesztetek: mert
eleiteul fogua velem vattok. Ezeket szol-
lottam tinektek, hogy meg h ne botrán-
kozzatok. A Synagoga ktul meg h fosztanak
titeket. De elieú az űdeó, hogy minden á
ki titeket meg h űl, azt alittyá, hogy Isten-
nek szolgálatot cselekelzik. Es ezeket cse-
lekelzik nektek, mert nem esmerik az A-
tyát, sem tőgemet. De ezeket szollottam
L tinek-

tinektek : hogy midőn eljővend az óra,
 azokról meg h emlékezzetek , hogy én
 meg h mondottam tinektek,

PEVNKEOSD NAPIARA VA-
 ló Epist: Act. 2.

Mikoron bé telének a Peunkeosdnek
 napjai, valinak minnyaián egyenlő
 akarattal azon helyen. És leon hertelen az
 eghből vgy mint sebessenn füvő szélnek zen-
 deulése, és bé teolté az egész házat, ahol eul-
 nek vala. És ielenének eu nekiek két felé vált
 nyeluck mint a tűz, és eüle mindenkre keoz-
 zeuleok és minnyaiann bé telének Sz. Lélek-
 ke: és kezdenek szollani keulzombeozeo nyel-
 uenkenn, a mint a Sz. Lélek ad vala nekiek
 szobnyok. Valanak pedig h lerusalembe lako-
 zó Sidók isten feleő ferfiak, minden nemzet-
 segbeől mely az igh alát vgyon. Meg h leuven
 pedig h ez a szozat, egybe gyeule a sokaságh,
 és elméiebe meg h haborodek, mert hallják
 vala kiki mind az eu nyeluen azokat szoll-
 ni, Mix-

ni. Minnyaián pedig álmélkodnak és csü-
dülköznek vala, monduán: Nemde imé Ga-
lylaabelieké ezek a kik szólnak? és mipep-
pen hallottuk mi minnyaián az mi nyelv-
einket, az melyben szeulettetteunk? Par-
thusok, Medusok, és Elamitak, és a kikla-
közák Mesopotamiat, Iudeat, és Cappado-
ciat, Pontust és Asiat, Phrygiát és Pam-
philiat, Egyptust, és Libianak részeit,
mely az Cyrene mellet vagyon: és a Romai
icoueuények: Sidok és Profelytusok, Creta-
beliek, és Arabiabeliek, hallottuk euket szol-
lani nyelveinken, az Istennek nagy dol-
gait.

E Z M A I E V A N G E L I V M O T
SZ. IANOS IRTA MEGH XIV. RÉ-
SZÉBEN.

AZ űdőben: Monda I E S V S az ű
tanítványinak. Ha kiseret enge-
met, az en beszédemet megh tar-
tya,

tya, és az én Atyámis Izereti útet, és ű
hózzá megyünk és lakó helyt Izerzünk ű

nála. A ki né
Izeret enge-
met, az én
belzédimet
nem tartya
megh. Es à
belzéd mel-
lyet hallot-
tatok, né e-

nyim; hanem azé, à ki küldött enge met,
az Atyae. Ezeket szollottam tinektek, ti
nálatok léuenn. A vigasztaló Sz. Lélek pe-
digh kit küld az Atya az én neuembe, az
megh tanitt titeket mindenekre, és esze-
tekbe iuttat mindeneket, valamellyeket
mondandok tinektek. Bekeléget hagyok
tinéktek, az én bekelegemet adom tinek-
tek: nem à miképpen ez vilagh adgya a-
dom én tinektek. Megh ne haborodgyek
à ti Iziuetek, megh le felemlyék. Halottá-
tok

tok hogy én megh mondottam tinektek: Elmegyek, és elidőök ti hozzátok. Ha engemet Izeretnétek, őruendeznétek bizonyára, hogy az Atyához megyek; mert az Atya nagyobb én nálamaal. És mostann megh mondottam tinektek, minek előtte megh legyen: hogy mikor megh leendő, hidgyetek, Immar nem lokat szollok veletek; mert elidött é világnak fejedelme, és én bennem semmié nincsen. De hogy megh esmerie é világ, hogy Izeretem az Atyát, és a mint parancsolatot adott nekem az Atya, vgy cselekezem.

PEVNKEOSD HETFEORE
való Epist: Act. x.

AZokban a napokban. Felnyitván: z eu azait Peter, monda: Atyamsiaiférfiak, az Vur parancsolta minelünk, hogy Prædikkalyunké népnek, és bizonyfagot tegyeunk, hogy eu legyen az, a ki az Ispenteid buoua rendeltetett az éicoknek és holtalnak. Erreol

AZ EVANGELIUMOK

minnyáian bizonyfágot tésznek a Prophtë-
 rak, hogy az eu néue által beuueoknek bocsá-
 nattyát veszik, valakiken benne hisznek. Mi-
 kor mégb Péter szollaná ez igéket, le szállá a
 Sz. Lelek mind azokra, kik halgattyak vala
 az igét. Es el álmétkodának a keornyeül metél-
 kedésbeöl való biuek, kik Péterrel ieottenek
 vala, hogy a poganyokrais ki eontetett volna a
 Sz. Leleknek malasztya: mert hallják vala,
 hogy keuleomb uyeleukenn szollának és ma-
 gasztalják, az Isten. Akkor felele Peter:
 Vallyon mégb tilhattiaé valaki a vizet, hogy
 mégb ne kereszstelkedgyenek ezek kik a Sz.
 Lelek vették, a miköppen mijs? Es mégb pa-
 rancsolá, hogy mégb kereszstelkednének az Vr
 IESVS Christusnak neuébe.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Iános írta mégb 1v. 16-

szében.

AZ üdöben monda IESVS Nicode-
 musnak: Vgy szerette Isten é vilá-
 got,

got, hogy az ű egyetlen egy szeűlött fiát
 adná, hogy minden az ki ű benne hiszen,
 el ne veszen, hanem örök élete legyen:
 mert nem küldötte Isten az ű fiát è világra,
 hogy itil'ye è világot, hanem hogy è vi-
 lág: h ű duözeűllyen ű általa. A ki hiszen ű
 he me, megh nem itiltetik: à ki pedigh nem
 hiszen, immar megh itiltetet: mert nem hi-
 szen az Isten egyetlen egy fiának neué-
 benn. Ez pedigh az itilet; hogy világosságh
 iött è világra, de az emberek inkább sze-
 rették à letétléget, hogy nem mint à vila-
 gosságot: mert az ű cselekedetek gonoszak
 valának. Mert minden á ki gonoszúl csele-
 kedik gyűleöli à világosságot, és nem icü à
 világosságra, hogy az ű cselekedeti megh
 ne feddössenek: à ki pedigh igazlágot cse-
 lekedik, à világosságra icó, hogy az cü cse-
 lekedeti ki nyilatkoztaflanak, hogy
 Istenbe löttének.

PEVNKEOSD KEDRE VALO

Epist: Act. VIII.

AZokban a napokban. Mikoronn hollot-
tak volna az Apostolok, kik Ierusalembe
valának, hogy be vette volna Samaria az
Istennek igéit: eu hozzáiok keuldék Pétert
és Ianoszt; kik mikor elmentenek volna, imad-
köz inak eu érettek, hogy vennének Sz. Lel-
ket: mert megh senkire eu keozz üleok nem
szállot volt, hanem csak megh keresztellette-
nek vala az Vur IESVS nevébe. Akkoron reá-
iok tészik vala kezeket, és véuek a Sz. Lel-
ket.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Ianos irta megh x. ré-
szében.

AZ üdöben: Monda Iesus a Phari-
saeusoknak. Bizony bizony mon-
dom tinétek: A ki az aiton bé
nem méeyen a luhoknak akiábann, ha-
nem malunnét hág bé; orvv az, és toluai.
A ki

A ki pedig az aitónn megyen bé, Páfz-
 tora à luhoknak. Ennek az aitónn álló
 megh nyittyá, és à luhok az ű szauát hal-
 gatták, és az ű tulaidon iuhait nevek sze-
 rent hiva, és ki viszi ű et. Es mikor az ű tu-
 laidon iuhait ki beclátandgia, azok eleött
 megyen; és à iuhok követik űtet: mert es-
 merik az ű szauát. Az idegent pedig nem
 követik, hanem el futnak ű teüle: mert né
 esmerik, az idegeneknek szauát. Ezt à pel-
 da beszédet monda nekik Iesus. Eök pe-
 digh nem érték mit szollana nekik. Mon-
 da annakokáért ísmet Iesus ö nekik: Bizo-
 ny bizony mondom tinektek, hogy en va-
 gyok à luhoknak aitia. Minnyáian va-
 lamennyen iöttének, oruok és toluaiok, és
 nem halgatták űket à luhok. En vagyok
 az aito. A ki bé menend én altalam, ű duö-
 zeül; és ki, s' be megyen, és legeltetést talál.
 Az orvv nem egyébért icü, hanem hogy
 orozzon, öllyön, és veszessen. En azért
 iöttem, hogy életek beüfégesbenn legyen.

SZ. HAROMSÁGH NAPIARA
való Epist: Rom. II.

O Isten beolcsesége és tudománya gazdag sá-
giuak magassága: mely megh foghatatlanok az eu itéleti, és megh vizsgálhatatlanok az eu vitái? Mert ki tudgya az Vurnakelmélet? Auagy ki volt eu neki tanácsa? Auagy ki adott elseöb eu neki, és vizsgálja adatik annak? Mert eu teule, és eu általa, és eu benne vannak mindenek. Eö neki legyen tisztesség, és dicsőség mind eoreokke, Amen.

EZ MÁI EVANGELIUMOT
Sz. Máthé írta megh xxviii. részében.

AZ üdöben: Monda Iesus az ü tanítványinak. Adatot énnekem minden hatalom, menyben, és sáfölden. El menuén azért, tanítlatok minden nepeket, megh keresztelüen őket, Atyának, és fiúnak, és Sz. Leleknek nevében: tanítvánni őket megh tartani mindeneket, valamel-

lanelleyeket megh parancsoltam tinektek.
 Es imé en veletek vagyok, mindennap é
 vilagh végezetéigh.

VVRNAPIARA VALO Epist:
 I. COR. XI.

A Tyámfiái. Mert én az Vurtul vettem.
 etc. Keresd megh a Nagy Csótörtóki
 Epist: foli 43. lineá 12.

EZ MAI EVANGELIUMOT SZ,
 Iános irta megh vi. részében.

A Z üdöben: Monda Iesus a Sido né-
 peknek. Az én testem bizonyval é-
 tel: és az én vérem bizonyval ital.
 Aki élzi az én testemet, és iszja az én vé-
 remet: én bennem lakozik, és én ő benne.
 Miképpen elküldöt engemet az élő A-
 tyá: én is élek az Atyáért: és a ki élzen en-
 gemet, ő is él én érettem. Ez a kenyér, me-
 ly az égbeól alá szállott. Nem vgy a mint
 a ti atyáitok Mannát ettenek: és megh hól-
 tanak. A ki élzi ezt a kenycet, ő örökké él.
 SZ. HA:

SZ. HAROMSAG NAP VTAN

ellő Valárnakra való Epist:

Hier. 17.

EZt mondgya az *Vr* isten. Atkozor az ember a ki emberbe bizik, és a testet vesz ki ariáua: és eltauozik az *Vur* tül az eo szíue. Mert olyan lesz en mint a pusztában való csemete, és mikor elieouend, iot nem fogh latni: hanem lakozik a pusztának nagy szárazságába, soo vizes és lakhatatlan feolden. Bodooghferfiu a ki az *Vur* ba bizik, és az *Vur* lesz en az eo bizadalma. Olyan lesz en mint a vizek feoleott plantáltatott fa, mely a nedvesseget bé vesz ki az eo gyeokerére, és nem sel midem elieouend a hevsegh. Zeold lesz en, és a szárazságnak ideien nem búsul: és soha megh nem sz: eunik a gyeumölcsözösteu! Gonosz mindenek fe. et az embernek szíue, és megh vizsgálhatatlan: ki esmér meg az t? En vagyok az *Vur*, ki megh vizsgálom a szíuet, és megh próbálom a veseket: ki minden-

nek

nek megh fizetek az eo úttya szerént, és az eo talalmányinak gyeumeolte szerént.

EZ MAI EVANGELIUMOT
SZ. Lukacs irta megh xvi. rē-
szében.

AZ űdőben: Monda Iesus az ű tanit-
uanyinak. Egy gāzdagh ember va-
la, ki őltőzik vala Barlonba és Bi-
borba, és mindennap frissen lakik vala.
Valā egy Lazar nevű Kuldúsis, ki az ő ai-
tāja eleött fektzik vala sekélyekkel rakua,
kioanuann megh elegittetni ā morfalá-
kokból, melyek le elnek vala ā gazdag-
nak általáról, és senki nem adgya vala
neki: de az ebekis el iúnek vala, és nyally-
ák vala az ő fekélit. León pedigh hogy
megh halna ā Kuldús, és vitetnék az An-
gyaloktól Abrahamnak kebelében. Megh
hala pedigh ā gazdagis, és el temetteék
pokolba. Fől emelűen pedigh az ű sze-
meit, mikor ā győtrelembe volna, látá

Abra-

AZ EVANGELIUMOK

Abrahamottauol, és Lazart az ű kebelé-
 be: és kialtván monda: Atyám Abra-
 ham könyörűly raitam, és küld el Lázárt,
 hogy márcia bé az ű vyia végét à vizbe,
 hogy hűuelicle megh az én nyeluemet
 mert gyötrettetem è lángba. És monda
 neki Abraham: Fiam emlekezzél megh,
 hogy el vetted életedbe à te iauaidat,
 és Lázár azonképpen az ű gonofzit:
 most pedigh ez vigasztaltatik, te pedigh
 gyötrettetel. Es mind ezekben, miközöt-
 tünk és ti közöttetek nagy közérőlttetet:
 hogy azok à kik akarnának innéd ti hoz-
 zatok által menni, ne mehesse nek, se onnét
 ide ne iő hesse nek. Es móda: Kerlek azért
 tegedet Atyám hogy küld el űtet, az en
 Atyámnak házában. mert őt Atyámfiai
 vannak, hogy bizonylágot tegyen nekik
 hogy azok is ne iűijenek ekinoknak helyé-
 re. Es monda neki Abraham: Vagyott
 Moysesek és Prophetaiok; halgassak űket.
 Ama pedigh monda: Nem vgy Atyám
 Abra-

Abraham, hanem: ha valaki, a holtak között ű hozzajok, menend, pœnitentiat tartarak. Monda pedig neki: Ha Moyses és a Prophetakat né halgattyák; még ha valaki az halottak között űl fœltámadandis, nem bíznek.

SZ. HAROMSÁGH NAP VTAN
Mafodik Valarnapra való Epist:

1. Ioa. 3.

SZerelmes Atyámfiai. Ne csudallyátok Slogyba gyeuleöl titeket è világh. Mi tudgyuk hogy az halál által vitetteunk az életre; mert szeretteunk a mi Atyánkfiat. A ki nem szereti Atyáfiat, a halálba lakozik. Minden a ki Atyáfiat gyeuleoli; gylkos az. Es tudgyuk hogy egy gylkosnakis nincs en magában még maradando coreokélete. Ebbeol esmertek még az Istennek szeretetit; hogy életét attami eretteunk; minckeunkis életünket kel adunk Atyánkfiáért. A ki nek világi marháia vagyon, és lattya hogy

AZ EVANGELIUMOK

hogy az én Atyafia szükölkeodik, és be zára-
ia az én szívét az élet: Míkeppen marad
megh abban az Istennek szereteti? Fiacská-
im ne szeressünk szóval, se nyelvel: hanem
eselekedettel és igaz szíggal.

EZ MAI EVANGELIUMOT
SZ. Lukács írta megh xiv. ré-
szében.

AZ üdöben: Monda Iesus a Phary-
saeusoknak: Egy neminevű ember,
nagy Vacforát szerze, és sokakat
híva. És elküldé az ő szolgáit a vacforá-
nak oráian megh mondani a hívatalosok-
nak, hogy el iönének: mert immar min-
denek elkészítették. Es kezdék együt
minnyáian magokat menteni. Az első
monda neki: Maiort vettem, és szüklegen
vagyon, hogy ki mennyek, és azt megh
látlam: kérlek tégedet; ments megh enge-
met. Es a másik monda: Eotiga ökröt
vettem; és megh probálni megyek azo-
katz

kat: kérlek tegedet, ments meg engemet,
 Es maas monda: Feleléget hoztam, és a-
 zert nem mehetek. Es megh térven à szol-
 ga, megh ielenté ezeket az ú Vrának. Ak-
 kor megh haragván, à cselédes ember, mó-
 da az ú szolgáinak: Meny ki hamar az
 vczákra, és à Várasnak szertre; és hozd bé
 ide à szegényeket, és clonkákat, és vako-
 kat, és sántákat. Es monda à szolga: Vram
 megh lett, à miképpen parancsoltad; és me-
 gis hely vagyon. Es monda az Vur à szol-
 gának: Meny ki az vtakra és ósuényekre;
 és kényszericéd be iönni, hogy megh tel-
 lyek az en házam. Mondom pedigh ti-
 nektek, hogy senki amaz serfiak közzéül,
 à kik hiuattattak, megh nem kostollya az
 en vacsorámat.

SZ. HAROMSAGH NAP VTAN
 harmadik Vasarnapra való Epist:

1. Pet. 5.

Szerelmes Atyamfiai. Alázzátok meg b
 M magat-

magatokat, az Istennek hatalmas keze alatt, hogy titeket felmagasztaljon, a meghátogatásnak ideiénn. Minden szorgalmatosságotokat eu reá vessetek; mert eu neki gondgya vágyon ti rólatok löz anok legyetek, és vigyázatok mert á ti ellenségek az éor deogh, mint az ordító oroszliny keoreüliaar, keresüénn kit elnyelhen: kinek kellene allyatok, ereofsek léüénn á hitbe: Tuduánn hogy vgyan az őt szennedik á ti. Atyatok fiait, kiké világon vádnak. Az minden kegyelemnek Istene pedig, á ki biuott minket az eoreokké való dicseofegre á Christus IESVSBA, titeket, kik egy keuessé szennedtek, teokelletessé tészén, meg erősitt, és meghvastagitt. Éő neki legyen dicseofegh, és birodalom mind eoreokken eoreokké, Amen.

EZ MAI EVANGELIUMOT

VII. SZ. Lukacs írta megh xv. részében.

AZ üdöben: Közelgetnek vala, IESVS-hoz á Publicanuló: és bűnösök, hogy

hogy halgatnák űtet. Es zugolodnak vala à Pharifæusok, é. irás tudok, monduan: Ez à bűnölőket be fogadgya; és ű vélek elzik. Es szólá nekik imez példa beszédet, monduann: Kicfoda az emberti közzeületek, à kinek száz luha vagyon: és ha el vesztend egyet azok közzeül, nemde el hadgyaé à kilenczuékilenczet à pusztaba, és el megyé ahoz az mely el veszett vala, miglen azt megh talállyá? Es mikoron azt megh találádgya, vallaira veszi örülué: és haza ióuéñ őszue hija barátit, és szomszedit, monduan nekik: Eoruendgyetek enneké, mert megh találtam az én iuhomat, mely el veszet vala. Mondom tinektek, hogy ekképpen öróm leszen menyben, egy pœnitentia tartó bűnösen, inkább hogy nem mint à kilenczuen kilencz igazakoñ, kik nem szűkelkednek à pœnitentia nelkeül.

Auagy mely Afzonyallatnak tiz garafsa léuén, ha el vesztend egy garast, nem gyuité gyertyát, és nem lóprié megh à

házat, és szorgalmasan keresi, miglen
 még nem találja? És minek vana még
 találandgya, őszue hja barátit; és szom-
 szédit, monduánn: Eorvendgyetek énne-
 kem, mert még találtam a garast, mellyet
 el vesztettem vala. Azonképpen mődom-
 tinéktek, őrómlészen az Istennek Angya-
 li előt, egy poenitentia tartó bűnőlenni.

SZ. HAROMSÁGH NAP VTAN

Negyedik Vasárnagra való Epist:

1. Ioan. 4.

SZerelmes Atyámsiai. Az Isten szeretet.
 Ebbe telent meg az Istennek hozzánk
 való szerelme: hogy Isten az eu egyjetlen egy
 szeuleot fiát keuldeotte e világra, hogy eu al-
 tala ellyeunk. Ebben vagyjon a szeretet; nem
 hogy mi: szeretteuk volna az Istent; de hogy
 eo szeretet minket elseobe, és keuldeotte az eo
 fiat, hogy engeszteleo tene az mi beuncinkert.
 Szerelmes Atyámsiai, ha így szeretet minket
 az Isten: minekeunkis egymást szeretneunk-
 keoll.

keoll. Az Istent soha senki nem látta. Ha egy-
 mást szerettyeuk az Isten mi benneunk lak-
 zik, és az eu szereteti teokéletteff: leot mi bē-
 neunk. Ebbeol eofmerieuk megh, hogy eu ben-
 ne lakozunk, és eu mi benneunk: mert az eu
 lelkebeol adot minekeunk. Es mi lattuk s ta-
 nubizonyfagotis tészennak arról, hogy az A-
 tya el keuldette az eu fiat, è világnak eu duo-
 zitteoiét. Valaki megh vallandgja, hogy à le-
 svv Istennek fia: az Isten abban lakozik, és eu
 az Istenbe. Es mi megh esmérteuk és hitteuk
 az Istennek hozzánk való szerelmet. Az I-
 sten szeretetés à ki à szeretembe marad, az
 Istenbe marad, és az Isten abban. Ebben tel-
 lyesedet megh az Istennek szereteti mi hoz-
 zánk, hogy az itéletnek napian jegyen bizo-
 dalmunk, mert à minemeu éo, mijs olyanok
 vagyunk è vilagon. Felelem nincsen à szere-
 tetbe: de à teokellotes szeretet ká rekeszti à
 felelemet, mert à felelemnek gyeofrelme vagyó.
 A ki pedig fel, nem teokéllotes à szeretembe.
 Mi azokáért szeressük az Istent: mert az I-

AZ EVANGELIUMOK

sten eleofzeor szeretett minket. Ha valaki azt mondandgya hogy szeretem az Istent, és az eu Attyafiát gyeuleólendi: hozugh az; Mert à ki nem szereti az eu Attyafiát, à kit lát, mi módon szeretheti az Istent, à kit nem lát: Es ilyen parancsolatot vetteunk az Istentől: hogy à ki az Istent szereti szeresse az eu Attyafiátis.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Lukács írta megh vi. részében.

AZ üdöben: Monda Iesus az ű tanítványinak. Legyetek irgalmasok, à mint à ti Atyatokis irgalmas. Ne itéllyetek, és nem íteltettek. Ne káihoztassátok és nē kárhóztattok, Bocfássátok megh és megh bocfáttatik tinektek: Adgyatok, és adatik tinektek. Ioo és megh tömött, és megh rázott, és ki folyo mértéket adnak à ti kebeletekben. Mert azon mértékkal, à mellyel ti méréndetek, visszaz

szá méretterik tinektekis. Monda pedig példabeszédetis nekik? Vallyon a vak a vakot vezetheti? Nemde mind a kettőn a verembe esneké? Nem föllyeb való a tanítvány a Mesternél. Tökéletes léfzen pedig minden, ha leendő mind az ő mestere. Miért látod azért a szalkát a te Atyádfiának szemébe, a gerendát pedig, mely a te szemedbe vágyon, nem vezed eszedbe? Auagy miképpé mondhatod a te Atyádfiának: Atyámfia, hadd vessem ki a szalkát a te szemedbeől, te magad a te szemedben a gerendát nem látván? Kép mutató, ved ki először a gerendát a te szemedbeől, és az után meglássát, hogy ki vegyed a szalkát, a te Atyádfiának szemébeől.

SZ. HAROMSAGH NAP VTAN

Eotodik Vasárnapra való Epist:

Rom. 8.

*A*Tyámfiai. Azt alittom, hogy az eudószérént való szennedések, nem méltók a

AZ EVANGELIUMOK

keövetkezendő dicseofségre, mely megh ielen-
mi benneunk. Mert a teremtet állatnak vár-
kodása vária, az Isten fiának megh ielenését.
Mert hívjág alá vetteit a teremtet állat,
nem akarattya szerent, hanem azért, a ki eu-
ter annak alája vetteit a reménységbe; mert a
teremtet állatis megh szabadittatik a rem-
landóságának szolgálattatid, az Isten fia dic-
seofségének szabadságára. Mert tudgyuk
hogy minden teremtet állat foházkodik, és
szel mind ez ideig. Nem csak azok pedigh,
de mijs kik a Léloknek sengéit vetteuk, mijs
magunkban foházkodunk, az Istennek fogad-
dot fiúságát várúann, az mi testeunknek vált-
sáát.

EZ MÁI EVANGELIUMOT

Sz. Lukács írta megh v. ré-
szében.

AZ időben: Mikor a szeregek Iesus-
ra tudulnának, hogy halgatnak az
Istennek igéiet: és ű ál vala Gene-
zareth

Zareth taua mellett. Es látta két hajót áll-
 vának a tó mellett, A halászok pedig ki-
 lóztak vala, és mologátták vala a háló-
 kat. Bé menuén pedig egyik hajóba, me-
 ly Simoné vala, kért útt, hogy a földről
 bellyeb yinné egy keuffe. Es le ú uén ta-
 nittyá vala a hajócskából a feregeket.
 Hogy pedig meghszűnek szollani, mon-
 dá Simonnak: Vigyed a mélyre, és erez-
 szétek megháti hálótokat az hal fogásra.
 Es feleluén Simon, monda neki: Mester,
 ez egész étszaka munkálkoduán, semmit
 nem fogtunk: de a te szódra megh erez-
 tem a hálót. Es mikor ezt mielték volna,
 halaknak beúléges sokaságát rekeszték bé.
 Szakadoznak vala pedig az ú hálóiok,
 Es intének az ú társoknak, kik maas hajó-
 ba valának, hogy el iónének, és segitte-
 nék őket. Es el iónének, s' mind a két ha-
 jócskat megh tölték, vgy annyira hogy
 csak el nem mereúlnének. Mellyet midőn
 látta Simon Péter, IESVSNAK térdeihez bo-

rúla monduann: Meny ki én túlem mert én bűnös ember vagyok Vram ; mert az álmé kodás környecül vötte vala ütet , és mind azokat, kik ő véle valának az halaknak fogásann, mellyet foghtak vala. Az öképpen lakabotis és lanost Zebedæusnak fiaijt, kik Simonnak tártsai valának. Es móda Simonnak. Ne fély: etteül fogua immár embereket fogsz. Es ki vonuafi hajoiokat a földre, mindeneket el hagyuañn, köueték ütet.

SZ. HAROMSAGH NAP VTAN

Hatodik Vasárnapra való Epist:

1. Pet. 3.

SZerelmes Atyámsiai. Minnyáiann legyetek egyszíuel az imádságban, szánakodók, az Atyafiságnak szereteoi, irgalmasok, csendesek, alázatosok. Nem fizetüem gonoszal a gonoszért sem szidalommal a szidalomért, seöt inkább áldassal: mert arra hívattatok, hogy az áldást eoreokeoseül birjátok. Mert a ki akarja az életet szeretni,

Szeretni, és jó napokat látni: megh tartoz-
tassa az éo nyelvet a gonosztiul, és az eu aia-
kine szóllyanok alnokságot. Tauozzék el
a gonosztiul, és cselekedgyék ioot: keresse
a békeséget és azt keouesse. Mert az Vur-
nak szemei vannak az igazakonn: és az
éo feulei azoknak keonyeorgéseken: az Vur-
nak orcája pedig az gonosz téueok ellen.
Es ki ártbat tinéktek, ha a ionak keoueteoi
lesztek? De ha valamit szennvedtek is az i-
gazságért: bodogok lesztek. Azoktiul való
felytetekbe pedig megh ne felemlyetek; ha-
nem az Vur Iesvs Christust szentellyetek az
ti szinetekbe.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Mátbé irta megh v. ré-

szében.

AZúdóben: Monda Iesvs az ű tanit-
uanyinak, Mondom tinéktek: hogy
ha föllyeb nem büuölkedik a ti igaz-
ságtok az irástudok és Phariszeulok igaz-
ságá-

- fágánál, bé nem mentek menyeknek országába. Hallottátok hogy me?h mondatott à régieknek: Ne oly. A ki pedig örend itiletre köteles. En pedig mondom tinectek: hogy minden à ki haragszik az ű Attyafiára, köteles az itiletre. A ki pedig azt mondandgya az ű Attyafianak, Raca: köteles à gyálkezetre. A ki pedig mondandgya, Bolond: köteles à gehennának tűzére.

Ha annakokáért à te aiandéko-dat víszed az oltárra, és ott megh emlekezel, hogy à te Attyadfiának vagyon valami dolga te ellened: hadd ott az Oltár előtt az te aiandéko-dat, és meny el eleőlzör megh békelleni à te Attyadfiával: és akkor el iouém, vid fel az te aiandéko-dat.

Legy békeféges à te ellenfégeddel hamar, migh az útonn vagy ű véle, hogy valamiképpen ne adgyon tégedet à te ellenféged à birónak és à biró adgyon tegedet à porofzlónak, és à tómlóczbe vett fel.

fel. Bizony mondom tenéked, ki nem
 jeűsz onnét, migh megh nem adod az v.
 tólso fillért,

SZ. HAROMSAGH NAP VTAN

Hetedik Valárnapra való Epist:

Rom. VI.

ATyánfiai: Minnyáian kik a Christus
 IESVSBA megh keresztelkedteunk,
 az eu halálában keresztelkedteunk megh:
 mert eo véle egygyent el temettetteunk a ke-
 resztség által a halálba: hogy mikeppen a
 Christus feltamadot halottaiból, az Atyának
 dijesége által: azonkeppen mi is az életnek
 vszágában iariunk. Mert ha eo véle bé óltat-
 tunk, az eu halálának hasonlatossága szerent:
 az fel támadásnak hasonlatossága szerent is
 bé óltatunk. Azt tuduann hogy a mló ember-
 eunk, eo véle egygyent megh fejszitetett: hogy
 elrontassék a beünnek teste, és teobbe a beün-
 nek ne szolgállyunk. Mert a ki megh ből,
 megh igazult a beünceül. Ha pedig megh
 bőlünk

AZ EVANGELIUMOK

boltunk à Christussal: hiszszetek hogy egy-
 entis éleunk eo véle. Tuduánn, hogy Christus
 halottaiból fel támaduann, immár megh nem
 hal: à halál teobbé eu raita nem vralkodik.
 Mert hogy megh holt, à beunnek holt megh
 egyszer: hogy pedigh él, az Istennek él. Ek-
 képpen alicsátok tijs, hogy à beunnek megh
 boltatok ugyan: éltek pedigh az Istennek.

ÉZ MAI EVANGELIUMOT
 Sz. Márk írta megh VIII. ré-
 szében.

AZ űdőben: Mikor sok seregh volna
 IESUSSAL, és nē volna mit ennyiek:
 egybe hiuann à tanituanyokat mō-
 da nekik: Kefereúlóm à sereget: mert
 imé immár harmad napia, hogy velem
 vannak, és nincsen mit ennyiek: és ha
 éhenn el bocfátandem űket házokhoz,
 el fogyatkoznak az útonn: mert némel-
 lyek ű közzülők megszōnnen iōttenek.
 Es felelének neki, az ű tanituanyi: Hon-

net e'égitti megh ezeket valaki a pusztá-
 ba kenyérral ? Es megh kérdé őket.
 Hány kenyereitek vagyon ? kik mondá-
 nak : Heeth. Es parancsolá a seregnek,
 hogy le telepednének a földön. Es vő-
 uénn a héth kenyeret , hálát aduánn,
 megh szegé , és adá az ű tanítványi-
 nak , hogy eleikbe tennék : és eleikbe té-
 uék a seregnek. Egy keués halacskaio-
 kis vala : azokatis megh áldá , és eleik-
 be téteté. Es éuének , és megh elége-
 dének. Es fel szedék az megh mara-
 dott morsalékokát héth Kosárral . Va-
 lának pedigh a kik ettenek vala , vgy-
 mint négy ezerenn ; és el boclátá őket.

SZ. HAROM SÁGH NAP VTAN

Nyolczadik Valánapra való Epist:

Rom.6.

*A Tyámfiai. Emberi mód szerent, mondó,
 az ti testeteknek ercotelenségéért: Hogy
 a mi-*

AZ EVANGELIUMOK

à mikeppen attátok à ti tagaitokat, hogy szolgállyanak à tisztátalansághnak, és à hamisságnak az hamisságra: azonképpen adgyátok mostann az ti tagaitokat, hogy szolgállyanak az igazságnak, à meghszentelésre. Mert midon à beunnek szolgáljai volnátok, az igazságtúl szabadosok voltatok. Micsoda gyemeolcsot vettetek azért akkor azoknak, melyeket most szégyenletek? Mert azoknak vége balál. Mostan pedig meghszabadulvann à beunteid, az Istennek pedig szolgál leuen, gyemeolcsotek vagyon à meghszentelés, melynek vége az coreok élet. Mert à beunnek szolgálja, à balál. Az Istennek malasztya pedig az coreok élet.

EZ MAI EVANGELIUMOT

: Sz. Máthé írta megh VII. részében.

AZ üdöben: Monda Iesus az ű tanítványinak. Megh ojjátok magatokat à hamis Prophetáktól, kik iünek ti hoz-

ti hozzátok, a juhoknak öltözetekben, belől pedig ragadozó farkasok. Az éü gyümölcsökkel elmeritek meg őket. Nem de fzedneké a tövisszekről szölcöt? auagy a boi-
 toriánról figeth? Ekkeppenn minden ió fa
 ió gyümölcsöt teremt, a gonosz fa pedig
 gonosz gyümölcsöt teremt. A ió fa nem
 teremthet gonosz gyümölcsöt, sem a go-
 nosz fa ió gyümölcsöt nem teremthet.
 Minden fa, az mely ió gyümölcsöt nem te-
 remt, ki vágattatik, és a tűzbe vettetik. A-
 zokáért az ü gyümölcsökről elmeritek
 meg őket. Nem minden megyen be me-
 nyeknek országába, a ki mondya enne-
 kem: Vram, Vrá: hanem a ki cselekszi aka-
 rátyát az en menyei At ámnak, megyen
 be menyeknek országába.

SZ. HAROMSÁGH NAP VTAN
 kilencedik Vasárnapra való Epist:

Rom. 8.

A Tyámfiai. Adófok vagyunk, de nem a
 N testnek,

AZ EVANGELIUMOK

testnek, hogy test szerét elhgyunk: Mert ha test szerent éltek, megh haltok. Ha pedig a lélekkel a testnek cselekedtet, megh coldeoklélek, élettek. Mert valakik az istének lelketeül viseltetnek, azok Istének fiai. Mert nē vettétek ismet a szolgálatnak lelkét, a selelemben; hanem az fogadot fiaknak lelkét vettétek, melyben kiáltjuk: Abba Atyánk. Mert a Sz. Lélek eo magá bizonytságot tesz en a mi lelkeunknek, hogy Istének fiai vagyunk. Ha pedig fiak; eoreokeoseokis. Az Istének eoreokeosi vgyjan: Christusnak pedig eoreokeos társai.

EZ MAI EVANGELIUMOT SZ.

Lukács irta megh xvi. részében.

AZ űdőben: Monda Iesus az ű tanítuanyinak. Vala egy gazdag ember, kinek sáfára vala: és ez be vadoltaték ű vala, mint ha ki el tikozlotta volna az ű iouait. Es eleó hiuatá űtet, és monda neki: Mit hallok te feleóled? Agy számot a te sáfárságodról: mert immar nem sáfarkodhatol. Monda pedig a sáfár

önnön magába; Mit miuellyek? mert az én Vram el veszi én tőlem a sáfárságot? Nem kapálhatok, küldülni szégyélek. Tudó mit cselekedgyem, hogy mikoron el vettem a sáfárságtól, be fogadgyanak engemet az ű hazokban.

Egybe hiuánn azokáért az ű Vranak minden adósit, monda az elseőnek; Menyiuel tartozol az én Vramnak. Es az móda: száz tóna olájjal. Es móda őnek: Vedd eleő a te számtarto könyuedet: és vly le hamar, és ily ötuent. Añak vtáña móda a masiknak. Te pedigh mennyiuel tartozol? ki monda: száz kőből búzával. Monda neki: ved eleő a te adós leueleidet, és ily nyolczuant. Es dicfére az Vur a hamisfagnak sáfárát, hogy ezelenn cselekedet volna: mert ez vilagnak fiai, ezesbek az ű nemekben, a vilagosságnak fiaival. Enis mondom tinektek: szerezzetek magatoknak barátokat a hamisfagnak Mamonájából, hogy mikor megk fogyatko-

zandotok, bé fogyadgyanak titeket, az ő
rők hailékekban.

SZ. HAROMSAGH NAP VTAN
Tizedik Valárnapra való Epist:
1. Cor. x.

ATyámfiái. Ne legyunk gonosz dolgok-
nak kiuánói, miképpen azokis kiuanta-
nak. Se báluányozok ne legyetek, mint némel-
lyek eu keozzeilek: mint megh vagyon irua: le-
cüle a nápenmi, és innya, és fel kelének kiadza-
ni. Se ne paráznaalkodgyunk, mint némellyek
azok keozzeül paráznaalkottak, és el estének
egy nap huszon három ezren. Se ne keser-
seuk a Christust, mint némellyek azok keoz-
zeül kesertettek, és a kigyok miat el veszének.
Se ne zúgolodgyatok, mint némellyek azok
keozzeül zúgolódtanak, és el veszének az
pusztító miatt. Ezek pedig mind példában
teorténnek vala eu nékiek: megh irattanak
pedig a mi intéseunkre, kikre az vtolsó ideok
intottanak. Azert é ki azt alittya maga fe-
leöl,

léól, hogy fenn áll, megh lássa hogy el ne essék.
Késértet titeket megh ne ragadgyon, hanem
csak emberi: igaz pedig az Isten, ki nem
szennved titeket az feleott késértetni, a mit el
szennvedhettek: de a késértettel nyerejegetis
szerez, hogy el viselheffetek.

EZ MAI EVANGELIUMOT
SZ. Lukacs írta megh XIX. re-
szében.

AZ üdöben: Mikor közelgetet volna
IESVS Ierusalemhez, látuann a va-
rost, sira azönn monduán: Mert, ha
megh tudtad volna te is, és pedig ezen az
te napodonn, mellyek a te bé elégedre
vannak. De ma st el reitetuén vannak a te
szemeidteúl. Mért el iűnek a napok te ré-
ád, és környűl vesznek tégedet a te ellenlé-
gid palánkal, és környűl fognak tégedet:
és megh szorongatnak tégedet minden
felől: és a földre le ontnak tegedet, és az te
fiaidat, kik te bé ned vannak; és nem had-

nak te benned egy kővet az másik kőüőn: miért hogy megh nem esmérted az te látogatáladnak idejét. Es be menuenn à téplomba, kezdé kiuetni azokat, à kik abbann árulnak és vésznek vala, monduann nekik: Megh vagyon irua: Az én házam imádságnak háza: Ti pedigh azt latroknak barlangiáúátóttétek. Es minden nap tanitt vala à Templomba.

SZ. HAROMSAGH NAP VTAN

Tizen eggyedik Valárnakra való Epist:

1. Cor. 12.

ATyámfiat. Tudgyátok hogy mideón póganyok volnátok, à néma bálványokhoz mentek vala, à mint vitettek vala. Azert tudtotokra adom tinektek, hogy senki az Istennek lelke által szoluann, nem atkozza à IESVST. Es senki nem mondhattya: Vram IESVS, hanem csak à Sz. Lélek által. Vannak keuleombsegek az aiandékokban, de vgyan azon à Lélek. Keuleombsegek vannak à szolgálatba: de vgyan azon az Vur: keuleombsegek vannak à csele-

cselekedetekben is : de vgyan azon egy Isten,
 ki mindeneket mindenkor cselekeszik. Mindē-
 nek pedig à Sz. Léleknek megh ielenése ha-
 szonra adatik. Némelynek vgyan à Lélek al-
 tal adatik beolcsesegnek beszéde : némelynek
 adatik tudománynak beszéde, vgyan azon
 Lélekteül : másnak pedig az hit, azon Lé-
 lek által : maasnak oruoslásnak aiandeka
 azon Lélek által : másnak az eréoknek csele-
 kedete : másnak Prophetálás : maasnak à Lé-
 leknek megh választása : másnak à nyeluek
 nemei : másnak à beszédnek magyarázása. És
 mind ezeket, vgyan azon egy Lélek cseleke-
 szti, osztogatuan kinek kinek à mint akaria.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Lukács írta megh xviii. ré-
 szében.

AZ üdöben : Mondà IESVS nemel-
 lyeknek, kik magokban biznak
 vala, vgy mint igazak, és megh vtál-
 nak vala egyebeket, ez példa belzédet.
 Két ember mene fel à Templomba, hogy

imadkoznának: egyik Pharifæus és az
 másik Publicanus. A Pharifæus alvann, ek-
 képpen imadkozik vala ō magába: Isten
 halat adok tenéked, hogy nem vagyok
 mint egyéb emberek: magadózó, hamis-
 sak, paráznak, az mint ez a Publicanus is:
 kétszer bõitelek én y hetben: de zmat adok
 mindenekbeól y a mellyeket bírok. Es a
 Publicanus taóbl alvann, nem akarja vala
 szeméit is, menyben fel emelá: hanem veri
 vala mellvét, monduan: Isten légy kegy-
 elmes ennékem bűnösnek. Mondom ti-
 nektek: alá mené ez az ō házába y megh i-
 gazittatván a magz fölött. Mert minden
 valaki magát fel maga (ze) állya, megh aláz-
 tatik: és a ké magát megh alazza, fel ma-
 gasztaltatik.

SZ. HAROMSÁGH NAP VTAN

Tizenketteödik Valárnápra való Épist:

I. Cor. xv.

A Tyánfiai. Tuttotokra adom tiéktek az
 Euan-

Euangeliumot, mellyet praedikallottam tinek-
 tek, mellyet beis vettetek, melyben állotokis,
 mely által eudueozultekis, a mint megh pra-
 dikallottam tinektek, ha megh tartjátok, hanē
 ha beába hittetek. Mert eleofzeor tinektek at-
 tam eleoteokbe, az mit enis veortem: hogy a
 Christus megh bolt az mi benneivkért, az irá-
 sokszerént: és hogy eltemettéteit, és hogy
 megh ielent Cephasnak, és az után a tizenegy-
 nek. Annakutanna megh ielent teobnek eot
 száznál egyszerfmind, kik kozzzeül megh
 sokan élnek, nemellyek pedig el aluttanak.
 Annak utánna megh ielent lakabnak: annak
 utánna mind az Apostoloknak. Mindeneknél
 violszor pedig vgy mint idetlen szeületnek,
 megh ielent ennekemis. Mert én az Aposto-
 lokkeozott legkissebb vágyok: ki nem va-
 gyok méltó, hogy Apostolnák biuattossam: mert
 euldeoztem az Istennek Anyaszentegyházát.
 De Istennek malasztyából vagyok, a mi va-
 gyok: és az eu malasztya, nem volt en bennem
 eures.

EZ MÁI EVANGELIUMOT

Sz. Márkirta megb hetedik ré-
szében.

AZ údóben: Ki menuén Iesus Tyrus-
nak határiból, idue Sidonon által
Galyzának tengeréhez, à tiz Vá-
ras hatarinak közepin. És hozának ű neki
egy sziketet és némát, és kerik vala űtet,
hogy reá tenné kezét. És külön viuenn ű-
tet à seregből, bocláta az ű Vyiát annak
füleiben: és pókuén, illetve az ű nyeluét: és
menybe fel tekéntuén, sohazkodék és
monda neki: Ephpheta, az az: Nyilatkoz-
zál meg. Esmingyarást meg nyilatko-
zának az ű fülei, és meg óldaték az ű ny-
eluének kötele, és igazánn szól vala. És
megh parancsolá nekik, hogy valakinek
megh ne mondanák. Mennyiuel pedigh
inkabb tiltya vala, annyival inkab hirde-
tik vala: és annyival inkabb csudálkoznak
vala, monduan: Mindeneket iól cseleke-
det: à sűketeket hallóua tőtte, és à néma-
kat szólóua,

SZ. HAROMSAGH NAP VTAN
Tizenharmadik Valárnapra való Epist:

2. Cor. 3.

ATyánfiai. Illyen bizodalmonk vagyon
 a Christus által az Isten eleött: nem hogy
 elégendeök volnánk mi magunktól valamit
 gondolni, vgy mint mi magunktól, de az mi e-
 legb voltunk Istentől vagyon, ki alkotmatis
 szolgálaiás teott minket az Vy testamentom-
 nak, nem a beoteuuel hanem a lelekkel. Mert a
 beoteuuegh eol, a lelek pedig megheleuenitt.
 Hogy ha a halálnak szolgálattya, mely beo-
 teuuel irattatot a keouekre, dicseoseghben volt,
 vgy hogy nem nézhetnének az Iraelnek fiai
 Moysesnek orczáiára, az euábrázatiának di-
 cseosegért, mely elmúlik: Mikeppen nem len-
 ne inkább az lelek szolgálattya dicseoseghben?
 Mert hogy ha a kirhozatnak szolgálattya
 dicseoseg: sokkal inkább beuueolkeodik dicseo-
 seggel az igazságnak szolgál-
 lattya.

EZ MÁI EVANGELIUMOT

Sz. Lukács írta meg h. x. ré-
szében.

AZ űdőben: Monda Iesus az ű tanítványoknak. Bodogok a szemek, mellyek láttyak, az mellyeket ti lártok. Mert mondom tinektek, hogy lok Pírophétak és Királyok akartak latni, meilyeket ti lártok, és nem látták: és ha lani mellyeket ti hallotok, és nem hallották.

Es imé egy törvény tudó felkele, kéfértuen űtet, és monduán: Mester, mit clekeduenn birhatom az örök életet? Eo pedig monda neki: A törvénybe miclo da vagy on meg h írva? Miképpé oluatod? Amaz feleluén monda: Szeressed az te Vradat Istendet tellyes szívedbeól, és tellyes lelkedbeól, tellyes erődbeól, és tellyes elmédbeól: és a te felebaratodat, mint tenen magadat. Es monda neki: Igazan fele'él: ezt clelekedgyed; és élz. Az pedig akarván magát igazittani, monda Iesus-

NÁK. S' kicfoda az én felebarátom? Felel-
 uén pedig Ies vs, monda: Egy ember alá
 megyen vala Ierufalembéól Ierichóba, és
 à toluaiokra akada, kik megh foszták űtet,
 és megh sebesítuén el menének, holt ele-
 uenenn hagyuann űtet: Történék pedig,
 hogy egy Pap menne alá azonn az vtonn:
 és látuán űtet, el mene melleóle. Hasonlo-
 képpen à Leuitais, midőn à helyre iutott
 volna, és látná űtet, el mene melleóle. Egy
 Samaritanus pedig az vtonn iaruán,
 méne ő melléie, és látuán űtet: könyörüle
 raita, Es hozzá közelgetuén beköté sebeit,
 olait és bort töltuén azokba: és fölté-
 uén űtet az ű barmára, vivé à szállásra, és
 gondgyát vilelé ő neki. Es másod nap két
 garast veón elcő, és à gazdának adá, és
 monda: Viseid gondgyát ennek, és vala-
 mit reá kéöltendesz ezen fölleül, én mikor
 megh térendek, megh adom tenéked. Ez
 három közzéül kicfoda láttatik tenéked,
 hogy felebaráttya volt annak, à ki à Tol-
 uaiok

uaiok közibe esett? Amaz pedig mondat:
 A ki irgalmasságot cselekedet ő véle. Es
 monda neki Iesus: Meny el, és te is hason-
 loképpen cselekedgyél.

SZ. HAROMSÁGH NAP VTÁN

Tizennegyedik Vasárnapra való Epist:

Gal. 3.

ATyámfiái. Abrahamnak lettenek az i-
 géreték, és az eu maguának. Nem mód-
 gya és magoknak vgy mint sokakról, de vgy-
 mint egyről. Es à te magodnak, ki à Christus.
 Mondom pedig azt az istentéul meg h ereosi-
 tet szeouetséget, à teorúeny, mely négy száz és
 harmincz esztendeó vtán leot, nem teszi e-
 reotlenné, hogy az igéretet el teorlené. Mert
 ha à teorúeny által vgyon az eoreokség, te-
 hat nem az igéret által. Abrahamnak pedig
 az igéret által, aiandékor ta azt az Isten. Mi-
 csoda tehát à teorúeny? A beuneoknékokaért
 adatott, migh el ieune à magh, melynek leott
 az igéret, az mely teorúeny az Angyalok által
 rendel-

rendeltett, a keozben iáronak keze által. A keozbe iáró pedig nem eggyé: az Isten pedig egy. A teoruény azért az Isten igérete ellé vagyóné? Tavol legyen. Mert ha teoruény adatot volna, mely megh élueenitbetne: bizonyára a teoruény által volna az igazulás. De az irás mindeneket bein alá rekesztett: hogy az igéret az Christus Iesus hiti által adatnék a hitueknek.

EZ MÁI EVANGELIUMOT

Sz. Lukács írta megh xvii. vé-

szében.

AZ időben. Mikor Iesus Jerusalembé menne, által megyen vala Samaria és Galyka között. És mikor bé menne egy Kastelba, eleibe ióuének ó néki tiz poklos férfiak, kik tavol megh állának; és fel emelek' izauokat, móduá: Iesus mester, könyörűly raitunk. Kiket hogy megh láta monda: Mennyetek el, mutassatok megh magatokat a Papoknak. És león, midőnn mennének megh tiltulának. Egy pedig

pedigk ő közzőlők, hogy látá, hogy megh
 tisztult, vizsgálta tere, nagy szóval magalza-
 taluan az Istent, és borulá orcájára az cü-
 lábai eleót, hálákat aduan. Es ez Samari-
 tanus vala. Feleluénn pedigh Iesus, mon-
 da: Nemde tizen tisztultánaké megh? Es
 kilenczeñ hol vadnak? Nem talaltatott á
 ki megh térne, és dicsőséget adna az Isten-
 nek, hanem csak ez az idegen nemzet. Es
 monda neki: Kely fel, meny el: mert á te
 hited megh szabadított tégedet.

SZ. HAROMSÁGH NAP VTAN
 tizen ötödik Vasárnapra való Epist:
 Gal. 5.

ATyámfiat. Lélekszerent iáriatok, és á
 testnek kívánságait véghez nem viszi-
 tek. Mert á test á lelek ellen kíván: á lelek pea-
 digh á test ellen. Mert ezek egymással ellen-
 keznek: hogy azokat ne cselekedgyétek á mel-
 lyeket akartok. Hogy ha á lelekteül viseltet-
 tek, nem vattok á teóriény alatt. Nyilván va-
 lok

lök pedig a testnek cselekedeti; mellyek ezek: Pa-
 áznságh, tisztatalanfá b, szemtelen-
 ségh, buiaságh, bálvánjózás, beuuelés báiolás,
 ellenkezések, veorseonzesek, irigységek, hara-
 gók, v. s. szauonyások pártusok, irigyke-
 dések, coldeoklesék, részegségek, tobzodások,
 és ezekhez hasonlatosok. Mellyek feleol azt
 mond im tinektek, a mint ennek eleotteis megh
 mondott im, hogy a kik effele dolgakat csele-
 kesznek, az Istennek országát nem veszik.
 A léleknek pedig gyumeolke ez: A szere-
 tet, coreom, bekeségh, bekeséges sznuedes, hit,
 szilidsegh, mértékletességh, tisztaságh. Effe-
 leknek ellene nincsen a teorüeny. A lak pedig
 Christuse, az eo testeket megh feszitettek, a
 vétkekkel, és kívánságokkal.

E Z M A I E V A N G E L I V M O T

Sz. Máthé irta megh vi. ré-

szében.

AZ időben: Monda Iesus az ű tanit-
 uanyinak. Senki két Vurnak nem

szolgálhat: mert auagy egyiket gyűlöli, és
 a másikat szereti: auagy egyeket el izen-
 uedi, és a másikat megh vtállya. Nem
 szolgálhattok Istennek és a Mammon-
 nak. Annakokáért mondom tinektek.
 Ne lezyetek szorgalmatosok az ti lelke-
 tekreól, mit egyetek, sem a ti testetekreól,
 mibenn öltöztessétek. Nemde többé a lé-
 lek az eledelnél? és a test nem többé a ru-
 hazatnál; Tekencséték megh az eggy ma-
 darakat, mert nem vetnek, sem nem arat-
 nak, sem nem gyűitnek a clúrbe, és a ti
 menyei Atyátok táplállya úket. Nemde
 ti nem inkább föllebb valók vattoké a-
 zoknál; Kiclöda pedigh közzeúletek gon-
 doikoduan adhat allapattyához egy fing-
 nyit? A ruházatról is miért vattok szorgal-
 matosok? szemlellyétek a mezei Liliumo-
 kat, miképpen neuelkednek: nem mun-
 kálkodnak, sem nem fonnak. Mondom pe-
 digh tinektek, hogy Salomonis minden
 a diclöszögöbe föl öltözue nem volt, mint

vgy ezek közéül. Ha pedig a mezeiszé-
 nat, mely ma vagyon, s'holnap a keme-
 zébe vettetik, ekképpen ruházza az I-
 sten: mennyivel inkább titeket kicsiny
 hitűek. Ne legyetek azokáért szolgálma-
 tolok, monduan: Mit eszünk, auagy mit
 iszunk, auagy miel ruháztassunk. Mert
 mind ezeket a pogányok kérdezik? Mert
 tudgya a ti Atyátok, hogy mind ezek nél-
 keül szükölkettek. Keressétek azokáért e-
 lőszőr az Istennek országát, és az ő igaz-
 látat: és mind ezek hozzá adatnak ti-
 nektek.

SZ. HAROMSAGH NAP VTAN

Tizenhatodik Vasárnapra való Epist:

Gal.6.

ATyámfiái: Ha az ember elfoglaltati-
 kus valamely beunbe: ti, kik lelkiek
 vattok, az olyan embert epicsétek fel sze-
 lidsegnek lelkevel: megb gondoluan ma-
 gadot, hogy te is ne késertessél. Egymásnak

AZ EVANGELIUMOK

terhet visellyetek, és vgy tellyesittitek bé á
 Christusnak teorüenyet. Mert ha valaki va-
 la minek véli magát lenni, semmi leüenni: co
 maga csallya megh magát: kiki vigyázzon
 az eonneon cselekedetire: és így csak eonneon
 magában leszen diecsesége, és nem másba.
 Mert kiki az eu tulaidon terhet viseli. A ki
 pedig az ige által tanittatik, keöz eollye min-
 den tautit, azzal, a ki eutet tanittya. Megh ne
 csalarkozzatok, az Isten nem csufóztatik
 megh. Mert á miket vetend az ember, azokat
 arattyas. A ki pedig az eu testében vét: á
 testbeol veszedelmet aratis. A ki pedig a lé-
 tekben vét: a lelekbeol arat eoreok életet. Iot
 cselekedüen pedig, még ne resteullyeunk:
 mert mikor ideit leszz, aratunk, ha megh nem
 resteuleunk. Azert miugh eudeunk vagon, cse-
 lekedgyeunk iött mindenekkel: seokeppen pe-
 digh az mi bateunknek cseledi-
 ue!

EZ MAI EVANGELIUMOT
SZ. Lukácsirta megh VII. ré-
szében.

AZ űdöben; Megyen vala Iesus Nain
nevű Varosba : és mennek vala
véle az ő tanítványi, és sokaságos
seregh. Midőn pedig közelgetne à Varos-
nak kapuiához, imé egy halott vitetik va-
la ki, egyetlen egy fia az ű Annyának ; és
ez őzuegy vala ; és à városnak sok népe ő
véle. Kit mikor látott volna az Vur , kő-
nyörülénn ő raita, monda neki. Ne Sírj.
Es oda járúluann, illeté à koporsót, azok à
kik viszik vala pedig megh allanak. Es
monda: Teneked mondom iffiú , kely fel,
Es fel üle à ki megh holt vala , és kezd
szollani. Es adá ütet az ő Annyának, Megh
félemlének pedig minnyáiann , és ma-
gasztallyák vala az Istent, monduá: Mert
nagy Propheta tamadot mi közöttünk, és
az Isten megh látogatta az ő
népét.

SZ. HAROMSÁGH NAP VTAN

Tizenhetedik Vasárnapra való Epist:

Eph. 3.

ATyámfiái. Kerlek titeket, hogy meg
 ne resteullyetek, az en érettetek való
 baborúságimban, mely áti dicseosegtek. Ez
 dolgnak kedüéiert meg haitom térdeimet,
 az mi Vrunk IESVS Christusnak Atya es
 leout: kiteul minden Atyaságh neuezte-
 tik menyekbe, és ez feoldenni; hogy adgya
 tinektek az eu dicseosegnek gazdagsága
 szerent, hogy hatalmasonn meg ereoseod-
 gyetek az eu lelke által az belseó ember-
 be: hogy á Christus lakozzék az hit által
 á ti szíueteckbe: hogy á szeretetben meg
 gyökerezüenn, és fundamentomoz vetüenn,
 meg foghassátok mind á szentekkel egye-
 tembe, mellyk legyen á szélességh, és ho-
 szúságh, és magasságh, és melységh, és
 meg tudgyátok, a Christusnak szerelmét,
 mely minden tudománt feolleül hallad: hogy

bé tellyesedgyetek az Istennek minden tellye-
 segeuel. Annak pedig á ki beifegesben
 megh adhat mindeneket, hogy mint mi ké-
 rienk auagy ertyeuk, á mi benneunk csele-
 kedés ereo szcrent. Eó neki dicseőség az
 Anyaszentegyhazba, minden eudeobem eo-
 reokken eoreokké, Amen.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Lukács írta megh XIV. ré-

szében.

AZ üdöben: Mikor bé menne Iesus
 egy Pharisausok fejedelme házába
 szombaton kenyeret enni, és ők le-
 selkednek vala vtánna. Es imé egy Vizi-
 kórlágos vala ő elette. Es feleluenn Ie-
 sus á törvény tudoknak és Pharisau-
 soknak, monda: szabadé szombaton
 gyógyítani? Azok pedig halgatának.
 Eó pedig megh foguánn, megh gyógyittá
 ütét, és el boclátá. Es feleluenn ő ne-
 kek, monda: Ha kinck közzeületek

őkre auagy számára à kútba esik , nem mingyárást ki vonnyaé azt szombat naponn? És nem felelhetének ezekre ő neki.

Monda pedig a hivatalosoknak is pelda belzédet, nézucñ mikeppen az elleó üléket valogatnak, monduann ő nekik: Mikor menyek ezőre hiuattatol , ne vly az elleó helyre , hogy valmikeppen bőcseületesb te ná ádnal hiuattatott ne legyen attúl: és el iüuenn à ki tegedet és azt hitta, mondgya teneked : Add ennek à helt: es akkor kezgyed pirúlással az vtólsó helt tartani. De mikoron hiuattatol, meny el,ülly le az vtólsó helyen: hogy mikor el iüuend, à ki tegedet hiuott, mondgya teneked: Baratom, meny föllyebb. Akkor dicőléged lézzen teneked à te veled együtt üleók eleót: mert minden à ki magát fel magasztallya, megh aláztatik : és à ki magát megh alázza, fel magasztallatik.

SZ. HAROMSÁGH NAP VTAN
Tizen nyolczadik Valarnapra való Epist:
Eph. 4.

ATyámfiái. Kerlektiteket, én ki fogoly
vagyok az Vurba, hogy méltán iartatok,
az hivatáshoz képeşt, mellyel hivattatok, min-
den alázatossággal, és szilidséggel, bekefisé-
teuressel, egymás terhet viselve, a szeretet
által, szorgalmatosok lévén, a lélek eggye-
ségét megtartani, a bekefégnek keotele aival.
Egy test és egy lélek vattok, miképpen hogy az
ti hivatálotoknak egy reménségere, hivatat-
tatok. Egy az Vur, egy az hit, egy a keresz-
ség. Egy az Isten, és mindeneknek Atya, ki
mindenek feleott vagyon, és mindeneknek at-
tala, és mi benneunk minnyaiann.

E Z M A I E V A N G E L I V M O T
SZ. Máthé írta meg h xxii. ré-
szében.

AZ üdőben: járulának I E S V S H O Z a
Pharisaeulok: és meg h kérdé ütet
egy

egy törvénytudó közéülék, kéfertuen
 űtet: Mester, mellyk a nagy parancsolat
 a törvénybe? Monda neki Iesus: Szeres-
 sed az te Vradat Istenedet tellyes szived-
 beól, és tellyes lelkedbeól, és tellyes el-
 medbeól; Ez a legh nagyobb és az első
 parancsolat. A másik pedig hasonlatos
 ehhez: Szeressed a te felebaratodat mint
 tennen magadat. Ez kett parancsolat-
 ba függ mind az egész törvény és a Pro-
 pheták.

Eofzue gyűlüénn azért a Pharisæu-
 fok, kérdé űket Iesus, monduan: Mitet-
 ezik tinektek a Christus feleól? Ki fia?
 Mondanak neki: Davidé. Monda nek-
 kük: Miképpen hia tehát David lelek-
 beütet Vranak, monduánn: Monda az
 Vur az én Vramnak, űlly az en iobbom
 feleól, miglen teszem az te ellenfégidet sa-
 molyúl az te labaidnak. Ha azért David
 Vranak hia űtet: miképpen ő fia? Es
 senki nem felelhete ő neki egy jget: sem
 nem

nem meré senki á naptúl fogua útet többé
kerdeni.

SZ. HAROMSAGH NAP VTAN
Tizen kilenczedik Vasárnapra való
Epist: I. Cor. I.

ATyámfiái. Hálákat adok az en Isten-
emnek mindenkor ti érettetek, az Isten-
nek malasztjáért, melly adotoit titek á
Christus IESVS Á: hogy mindnekbe megh
gazdagodgyatok eu általa, minden igében és
minden tudományban. Miskeppen á Christus-
nak bizonyság tétele megh erőfittetett ti
bennetek; el annyira hogy nem szeukolkeod-
tek, semmi némeu malaszt nélkül, váruánn
az mi Vrunk IESVS Christusnak megh ielené-
set, ki megis erőfitt titeket mind végiglen
bennélkeul, az mi Vrunk IESVS Chri-

stus el icouetele na-
pián.

EZ MÁI EVANGELIUMOT

Sz. Máthé írta megb IX. részében.

AZ űdőben: Be menuénn Iesvs à háiocskába, által kele à tengerenn, és iőte az ű Váresába. Es imé hozának neki egy ágyba fekűveó gutta űtöttet. Es látván Iesvs az ű hiteket monda à gutta űtőtnek: Bizzál fiam: Megb bocláttatnak teneked à te bűncid.

Es imé némelleyek az irástudók lőz zeül mondának ű magokba. Ez karomkodik. Es mikor látta volna Iesvs az ű gondolattyokat, monda: Mire gondoltok gondolatzat à ti Iziuetekbe? Mellyiket könnyebh módani: Megb bocláttatnak teneked à te bűneid? auagy mondani: Kely fel, és járy? Hogy pedig tudgyátek, hogy az ember fiának hata ma vagy on ez földén à bűnket megb boclátani; akkoronn monga à gutta űtőtnek: kely fel, vedd fel az te ágya-

ágyadat, és meny à te házádba. Es fel kele
és el méne az ő házába. Látuann pedigh à
seregök megh felemlének, és dicőittek az
Istent, ki illyen hatalmat adott az embe-
reknek.

SZ. HAROMSAGH NAP VTAN

Huladik Valárnapra való Epist:

Eph. 4.

ATyámfiat: Vjollyatok megh à ti elmé-
teknek lelke szerezent, és eolttozzetek fel
az Vy emberbe, ki az Isten szerezent teremtetett
az ig az ságra, és valóságos szent ségre. An-
nakokaért el hagyuánn à hazugságot, kiki
mind ig az ságot szollyon az eu feltébarattyá-
ual: mert egymásnak tagjai vagyunk. Harag-
gudgyatok és ne vétkezzetek. A nap el ne e-
nyészszek à ti haragotokonn. Ne adgyatok
helt az eordeognék. A ki oroz vala, immár ne
orozzon: hanem inkább munkálkodgyék; cse-
lekeduénn az eu kezeiuel azt, à mi ió, hogy le-
gyen, mibeol adgyon à sz eu keolkeodeonek.

EZ MAI

digh ezt ha'vánn, megh haraguek: és az ű feregít el külduenn el veszté azokat à gilkofokat, és az ű Varosokat fel gyuitá. Akkor monda az ű szolgainak. Kéls vgyan à menyegzeó, de à hiuatalolok nem voltak meltok. Azert mennyetek ki az vtaknak végeire, és valakiket találtok, hyiátok à menyegzöre. Es ki menüéñ az ű szolgai az útakra, őszue gyúitének mindeneket, valakiket találának, gonolozokat és iokat: és be telek à menyegzeó ház à le telepedőkkel.

Bé mene pedigh à Kiraly, hogy látná à le telepetteket, és láta ott egy embert, ki nem őltözött valá menyegzeói ruhába. Es monda neki: Barátom miképpen ióttel ide bé, nem léuéñ menyegzeói ruhád? Az pedigh megh némúla. Akkoronn monda à Kiraly à szolgáknak: Megh kötözuén az ű kezeit, és lábait, vessétek útet à külséó setetfégre: ott léfzen síralom, és fogaknak csikorgatása.

Mert

ÉZ MAI EVANGELIUMOT
 Sz. Máthé írta meg XXII. r. é-
 szében.

AZ űdőben: Szol vala Iesus à Papi fejedelmeknek, és à Pharizæusoknak pelda beszédében, mondván: Hasonlatosla lótt menyeknek országá az Kirali emberhez, ki menyegzõt szerez az űfiának. És elküldé az ű szolgait, hogy elhinák a hiuatalokat à menyegzőre, és nem akarának el icíni: Ismét más szolgákat küldé, monduan: Mondgyátok meg a hiuatalosoknak: Imé az en ebedemet el készitettem, az én tülkaim, és hizlalt állatim meg ölettek, és mindenek készek, iõjete el a menyegzőre. Azok pedig el múltak: és elmenének, némely az ű maioriába, némely pedig az ű kereskedésére: A többi pedig meg tarták az ű szolgait, és bolzúlaggal illetuén, meg ö.ék. A Király pedig

Mert sokann vannak az hiuatalosok, ke-
 ucsenn pedig a válalztattak.

SZ. HÁROMSÁGH NAP VTAN
 Huzon eggyedik Vasárnapra való Epist:
 Eph. 5.

ATyámsiai. Megh lassárok kogyóua iá-
 riatok, nem vgy mint az észtelenek, de
 mint beölcsek, áronnis megh váltuánn az eu-
 deot: mert gonosz napok vannak. Annaká-
 ért ne legyetek észtelenek hanem megh et cse-
 ték mi legyen az Istennek akirattya. És megh
 ne részegedgyetek borral, melybenn buiaságh
 vagyon: hanem inkább tellyesedgyetek bé sz.
 Lelekkel, szoluánn ti magatok keozt Soltá-
 rokkal, dicseretekkel, és lelki énekekkel, énekel-
 üenn és dicseretet monduánn az Vurnák, az
 ti szíuetekeben. Hálakat aduánn minden kor
 mindenekreol az mi Vrunk Iesus Christusnak
 áeuebe, az Istennek, és az Atjának. Enged-
 uenn egy másznak, a Christusnak felel-
 méuel.

EZ MAI EVANGELIUMOT
Sz. Iános írta meg h. iv. ré-
szében.

AZ időben: Vala egy Kiralyi ember,
 kinek fia betegh vala Capharna-
 umba. Ez mikor hallotta volna
 hogy Iesus Iudæából Galylæaba iű-
 ne, el mène ű hozza, és kéré űtet, hogy alá
 menne, és megh gyógytaná az ű fiát: mert
 megh késd vala halni. Monda azért Iesus
 neki: Ha ieleket és csüdákat nem látando-
 tok, nem hisztek. Monda neki a Kiralyi
 ember: Vram, icóy alá minck előtte megh
 hallyon az en fiam. Monda neki Iesus:
 Meny el, az te fiad él. Hinn az ember a be-
 lizednek, mellyet Iesus monda neki, és mé-
 gyen vála.

Mikor pedigh alá menne, az ű szolgai
 eleibe iövének, és hurré tévék, monduann,
 hogy az ű fia é ne. Megh kérdé pedigh az
 órat tévék, melybe megh könnyelbedett
 volna. Es mondának neki. Tegnap hétt o-

rákor hagyja el űtet, a hideglélés. Elzbe
 be véé azert az Atya, hogy az óra az
 volt, a melybe mondotta, ó neki IESVS:
 A te fiad el; és hinn ű, és az ű egélsz
 háza.

SZ. HAROMSAGH NAP VTAN

Hulzon ketteódik Valárnapra való

Epist: Eph. 6.

ATyánfiai. Ereossék legyetek az Vurla,
 és az eu creiének hatalmasságában. Eölt-
 törzettek fel az Istennek segyuerébe, hogy az
 eor deognék leselkedéss ellen állhatatok. Mert
 a mit usakodásunk nem a test, sem a vér ellen
 vgyon; hanem a fejedelmek és hatalmassá-
 gok ellen, e világi sereiségelemek vezere el-
 len, a magassághan való lelki gonoszságok
 ellen. Azokáert vegyetek fel az Istennek
 segyueret; hogy eüent állhatatok a vesze-
 delmes naponn, és mindenebben teokéllete-
 senn megh álljatok. Allyatok azokáerti fel-
 couedzuénn agyekitokat az igaz mondas-
 sal,

fal, és felcoltozuénn az igazságnak pán-
 czellyábann, és saruzuánn lábaitokat a bé-
 keségnek Evangelium készületiuel. Min-
 denbenn felvéünn a hitnek paisát, melyben
 meghóltassátok a gonosznak minden teuzes
 nyilait. Es az endueosségnek Sisakiatfelve-
 gyétek; és a léleknek kardgyat, mely az Isten-
 nekigéie.

EZ MAI EVANGELIUMOT
 Sz. Máthé írta megh XVIII. ré-
 szében.

AZ ádóben: Monda Iesus az ű tanit-
 uanyinak illyen példa beszédet.
 Halonlittatott menyeknek orszá-
 szága Kiraly emberhez, ki számot akara
 vetni az ű szolgálaiual. Es mikor számott
 kezdett volna vetni, cleibe, vitetek egy, ki
 tartozik vala neki tiz ezer talentuñal. Mi-
 kor pedigh nem volna honnéd meghadni,
 parancsolá az ű Vra, hogy el adnáiak ű-
 tet, és az ű feleléget, és az ű fiait,

és mindenet a miyala, és meggh fizettet-
 nék. Le boruluan pedig a szolgálka könyö-
 rögh vala neki, monduann: Békéleged lé-
 gyen en hozzám, és mindeneket meggh a-
 dok néked. Könyöreülven pedig az Vur
 a szolgálann, el böcfáta ütet, és az adóffágot
 meggh engedé neki.

Ki menüen pedig az a szolgálka, találá
 egyet az ű szolgálta társai közzéül, ki az
 penzel tartozik vala neki, és tartuann foit-
 togattya vala ütet, monduann: Add meggh
 a miuel tartozol. Es le boruluan az ű
 szolgálta társai, kerü vala ütet, monduann: Béké-
 léged legyen en hozzám, és mindeneket
 meggh adok teneked. Amaz pedig nem
 akará; hanem el mőne, és veté ütet a töm-
 lőczbe, miglenn meggh adná az adóffágot.
 Látuann pedig ezt az ű szolgálta társai, jögh
 meggh szomorodának, és el iőuének, és
 meggh befzéllenek az ű Vroknak minde-
 neket, az mellyek lőitének vala; Akkor őfi
 hiva ütet az ű Vra, és monda neki: Gonol
 szolgálka

Szolga minden a dősságodat megh enget-
 teten teneked, miért hogy kertet engemet;
 azért nem ide tenétedis könyörülne kel-
 let volna az te szolga társodónn, a miut
 én is könyörültem te raitad?
 Es megh haragi ann az ú Vra, adá ú-
 tet a Hohercknak, mi lenn megh adná az
 eefz adosságot. Ekképpenn clekkezük az
 en. Menyei Atyám is veletek, ha megh
 nem boctarandatok kiki mind az ú At-
 tyáfiának az tisztiuetekebeol.

SZ. H A R O M S A G H N A P V T A N

Hulzon harmadik Vasárnagra való

Epist: Phila.

ATyámfiat. Rem nlem a Iesus Christus-
 ba, hogy az a ki a io dolgot el kezdette ti
 bennetek, meghezú viszi a Christus IESUSNAK
 napiatig. Az mint ill kennekem, hogy ezt i-
 tilhem minnyátok feleol; azért hogy szuon-
 be vattol és az én fogfagimba, és az Evan-
 geliumnak oltalmazafaba, és erősít efebe,

AZ EVANGELIUMOK

hogy minnyaiann részeseullyetek az én eo-
reomeombe. Mert az Isten bizonyfagom enne-
kem, miképpenn szeretlek titeket minnyaiann
à Christus IESVSNAK szeretetibe. Es ezért i-
mádkozom hogy á ti szeretettek inkább és in-
kább beuulkedgyék á tudományba, es minden
ertelembē: hogy iauallyátok á ielesbeket, hogy
tízták legyetek, és botránkozás nélkül á
Christusnáknapiara, tellyesekléuenn az igaz-
ságnak gyeumeolcséuel, á IESVS Christus által,
az Istennek dicseőségre és dicseretire.

EZ MAI EVANGELIUMOT
Sz. Máthé irta meg XXII. ré-
szében.

AZ űdōben: El menuénn à Phari-
sæulok tanácsot tartának, hogy
megh fognáiak IESVST beszédében.
Es hozzá küldék az ű tanítványokat az
Herodeshez tartozókkal, monduann: Me-
ster, tudgyuk hogy igaz mondó vagy, és
az Istennek úttyát igazságba tanítottod, és
nincsen

nincsen néked gondod valakire; mert nem nézed az embereknek izemelyét: mond meg azert minekünk, mi tetezik tenéked: szabadó adót adni a Császárnak, auagy nem? Megh értuenn pedig Iesus az a alnokságokat, monda: Mit kéfertetek engemet kép mutatók? mutatások meg ennékem az ado penzt. Azok pedig eledő hozának neki egy garast. Es monda nekik Iesus: Kié ez a kép, és a fölletül való irás? Mondának neki: A Császáré. Akoron monda nekik: Adgyátok meg azert a mi a Császáré, a Császárnak: és a mi Istené, az Istennek.

SZ. H A R O M S A G H N A P V T A N

Hulzon negyedik Vasárnagra való

Epist: Phil. 3.

ATyámfiai. Legyetek én keouetéóim: és vegyétek esztetekbe azokat, a ki vgyiárnak, a miképpen a mi példánk vgyon. Mert sokann iárnak, kiket gyakorta mon

AZ EVANGELIUMOK

dottam tinektek (mostam pedig siruánnis mondom) hogy a Christus kereszti nek ellenfe-
 gi: kiknek az eu vegek veszedelem; kiknek
 Istenek az eu basok; és disciposok gyalazat-
 tyokra vagyon, kik a földi dolgokba beoltsok.
 Ami nyaiaskodásunk pedig menyekbe va-
 gyon; honnet variubis az mi endurozitteo V-
 runk IESVS Christust, ki megh Vjittya az mi
 alázatos testeunket, hasonlatossa téuenn, az
 eu disciposges testehez, az eu creie szerent
 mellyel mindeneket birodalma alá vetbet.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Máthé írta meg IX. ré-
 szében.

AZ űdőben: Mikor szolna Iesvs a se-
 regeknek, imé egy seiedelemi el iöue,
 és imadá ütet, monduann: Vram az
 én leanyom, most holt megh; de iere, ted
 rcáa te kezedet, és él. Es fel keluenn IESVS
 köucte ütet, és az ű tanituanyi.

Es imé egy Afzony állat, ki vernek
 folyá-

folyását szenvedéi vala tizenkét esztende-
 igh, hátúl járúla, és illeté az ű ruháiának
 perémét. Mert azt mondgya vala ő ma-
 gába: Ha csak az ű ruháit illetendemis,
 megh gyógyúlok. Iesvs pedig megh for-
 dúlván és látván űtet, monda: Bizzál
 leányom, a te hited gyógyított megh tége-
 det, és azon óraba megh gyógyúla az A-
 szonyállat.

Es mikor el iött volna Iesvs à feie-
 delemnek házaba, és látta volna à Sipofo-
 kat, és à tolyongó sereget, monda: Tauoz-
 zatok el: mert à leánzó nem hólt megh,
 hanem aluszik. Es nevetik vala űtet. Es mi-
 kor ki vettetett volna à seregh, be méne;
 és fogá az ű kezét. Es fel kele à leánzó. Es é
 hir ki mene arra az egész földre.

S Z. HAROMSÁGH NAP VTAN

Hufzon ötödik Valarnapra való Epist:

Col. 1.

A Tyámfiat. Nem szentünk megh ri b-
 P 5 rettez

AZ EVANGELIUMOK

rettetek imádkozni, és kegyeoreogni, hogy
 reüessetek bé az Isten a karattyanak éjme-
 tiuel, minden beolcséseggel, és lelki értelmekkel:
 hogy iariatok a mint méltó az Istenhez min-
 den képpen kedues / edüenn; minden jó cseleke-
 detben gyeumteolcséozuenn, és eoreogbedüenn
 az Istennek tudományában, Minden ercöuel
 megherecsittetuenn, az eu dicseoségének ha-
 talmaszcrént, minden bekeséges szenuedesbe,
 és hoszszu teurésben, eoreommet hálaikat ad-
 uann az Atya Istennek, ki méltó / kiteott min-
 ket a szentek eoreokjégében való részeseulef-
 re a világ osszagba: ki minket meghszabadított
 a setétségnek hatalmából, és által vitt az en-
 szereimes fiának országába: kibén vagyon
 váltfagunkés beuncinknek bocsánattya.

E Z M A I EVANGELIUMOT

Sz. Máthé írta megh xxiv. ré-

szében.

AZ üdöben: Monda Iesus az ü tá-
 nituanyinak, Mikoronn látand-
 gyá.

gyátok a pusztaságnak ilzonyuságát álvann a szent helenn, mely megh mondattott Daniel Prophetától, a ki oluássa, ertse megh. Akkor a kik Sidólágban vannak, fustlanak a hegyekre: és a ki a ház heánn, le ne szállyon, hogy el vigyen valamit az ű házából: és a ki a mezőn, ne terien vizsgálza, hogy el vigye az ű ruháit. Iay pedig a nehezkeleknek és a szoptatóknak azokba a napokba. Imadkozzatok pedig, hogy ne legyen télbe az ti futások, auagy Szombatoñ: mert akkor nagy haborulágh leszé, a minemű nem volt világh kezdetiteül fogva ez ideiglen, sem né lelzen. Es ha megh nem roudittetnek volna azok a napok, senki megh nem szabadúlna: de az válalztattakért megh roudittetnek azok a napok.

Akkoronn ha valaki nektek mondan-gya: Imé itt a Christus, auagy amott: ne hidgyétek: mert támadnak hamis CHRISTVSOK, és hamis Pro-
phe.

phetak; és adnak nagy jeleket és csudákat,
 elannyira, hogy tevelgesbe vitetnened
 (ha lehetséges volna) megh választatra
 kis. Imé eleob megh mondottam tinek
 tek. Hogy ha azért mondanogyak tinek
 tek. Imé a pusztába vagyon, ki nem men
 nyetek; imé a reitek helyekbe, ne hidgye
 tek. Mert mikeppen a villamas ki megyen
 nap keletreol, és megh tetczik mind nap
 nyugatig, ekkeppennleszen az ember fia
 nak el iöueteleis. Valahol a test leend, oda
 gyálnék a Salokis.

EGYHAZ NAPIARA VALÓ

Epist: Apoc. xi.

AZokban a napokban. *Imé az Isten*
Városát az Kylerufalemet, mely az Isten
teül szálla alá menybolzet készitette mint
egy fel ekesítettett menyasz nye az va fele
nek. És hallek nagy szózatot a Kiralt sék
ből, monduam: Imé az Istennek Sátorát az
emberekkel vagyon, és eu vélek lakozik.

cok eu

éő, eu népei lesznek: és az Isten, az eu istenek
 eu népek. Es elteoreüll az Isten minden keo-
 nybushatásokat az eu székereöl: és halál
 teohbi nem lesz en, sem iagatás, sem fájdalom
 vém, lesz en teohbi: mert az eskobiek et multa-
 nak, és monda á ki a Királi székbe eüll vala:
 Imé meggh Vytok mindentket.

EZ MÁI EVANGELIVMOI

Sz. Lukács írta meggh XIX. ré-
 szében.

AZ üdöben: Bé menuénn Iesus Ieri-
 choba, azonn által megyen vala. Es
 imé egy Zachæus nevű ferfiu, ki fe-
 iedelmek vala a Publicánusoknak, és ez
 gazdag vala: és kiuánnya vala latni Ie-
 sus: ki volna: és nem láthatá a seregtül,
 mert kiüded állapotú vala. Es eleöl futuáfi,
 felhága egy vad fige fára, hogy látaja ü-
 tet: mert azonn vala által menendeó. Es
 mikor el iutott volna a helyre, fel tekint-
 uénn Iesus látá ütet, és monda ű neki:
 Zachæ,

Zachre, sietuén szály alaa: mert ma á tő házadba kőll nekem maradnom. Es sietuén le szálla, és örömmel fogadá útet. Es mikor látnáiak minnyáian, zugolódnak vala, monduann, hogy beúnős emberhez szállott volna bé. A luán pedig Zachreus, monda az Vurnak: Vrá, imé felét az én jószágomnak, a szegényeknek adó; és ha valamibe valakit megh elaltam, négy annyt adok viszsa. Monda Iesus ő néki: Ma lett úduóllége ennek a háznak, mivelhogy ő is Abrahamnak fia. Mert azért iótt az embernek fia, hogy megh keresse, és úduózzitse azt, a mi el veszett vala.

A SZENTEK INNEPE
 NAPIARA VALO EVANGE-
 liumok és Episto-
 lak.

S. AUGUSTINUS CON-
 tra Faustum Manichaeum lib. 20.

cap. 21.

Populus Christianus memorias Mar-
 tyrum, religiosa solennitate concelebrat,
 & ad excitandam imitationem, & vt me-
 ritis eorum confocietur, atq; ora-
 tionibus adjuetur.

SZENT

SZÉNT ANDRÁS APOSTOL

Napiára való Epistola Rom. x.

A Tyamfiai. Szingel közhimut az igazság-
 gra: szájjaileszen pedig há vallásról
 az tuduoosságra. Mert a zmondgya a zti a:
 minden á ki hiszen cu bére, megh nem szégye-
 nitetik. Mert nincsen kebleomborzés a Sido és
 Georeogh keze ott: mert mindeneknek az ő V-
 ra, ki gazdag mindenekhez, a kik eutet se-
 gitségeül bijak. Mert minden á ki segitségeül
 bijak az Vurnak nevet, cu béreozent. Míkeppen
 bijak azért segitségeül a kobem nem bítének
 a nagy míkoppentá hisznek annak á kit nem
 hallottának: Míkoppentá hallának pedig h pra-
 dikállo nélkül? Míkoppentá predikállának
 pedig h, ha nem küldetnek? mint megh va-
 gyon írva: Mely ékesek á békeség bírde-
 tesknek lábok, á kik vöket birtetnek! De,
 nem minyálam engednek az Euangeliu-
 nak. Mert Isaiás azt mondgya: Vram ki-
 zsa á hit á mi teudünk bállot dolgoknak! A-
 zert á Hit hallásból vagyon: á hallás pedig h
 á Chri-

á Christus igéie által. De mondok: nem hallot-
také? sőt minden seoldre kiment az eu z eon-
gések, és a seold kerek segenek hatirira az eó
igéiek.

EZ MAI EVANGELIVMOT
SZ. Mathé írta megb IV. ré-
szében,

AZ údóben: Iarúinn Iesvs Galyæa-
nak tengere mellett, látá két Atya-
fiat, Simont ki hivattatik Péternek,
és Andrást az eú Attyafiát, kik vetik vala
az eú hálóiokat a tengerbe (mert halászok
valának) Es monda nekik: löijetek én v-
ránnam, és tézlek titeket embereknek ha-
lászóiu. Azok pedig mingyarást el ha-
gyuánn az eú hálóiokat, követék űtet.

Es onnét eleőbb menuénn, látá más
két Attyafiakat, Iakabot Zebedæusnak fi-
át, és Ianoft az ő Attyafiát a haióba Zebe-
dæussal az ő Attyokkal foldozuánn az eu
hálóiokat, és híná űket. Azok pedig min-
gyarást

gyárást és hagyuánn hálóiokat és Attyo-
kat, kőucték őtet,

BODOGH ASZONY FOGAN-
tatala napiára való Epist;

Prov. 8.

AZ Vur bir vala engemet az eo úttyai-
nak kezdetibenn, minekeleotte valant
teremtene kezdetteil fogua. Eoreokteil fogua
elrendeltem, és régteil fogua, minekeleotte
a feöld teremtetett. Nem voltanak a melyse-
gek, és én immar fogantattam vala. Még h a
vizeknek kútai ki nem fakattanak vala: megh
a nehez heggek, megh nem állapattanak vala.
Minden halmak eleott szeulettem én. Még h a
feöldet nem teremtette vala, és az folyó vize-
ket, és az feöld keréksegenek farkait. Mikor
az egheket készitti vala, jelen voltam. Mikor
bizonyos móddal és kerittéssel keornyeül venné
a melysegeket. Mikor az egheket ot fenn megh
creófittené, és megh mié né a vizeknek kútait.
Mikor keornyeül fel vatné a tengernek hatá-

zat, és teoruenyt adna a vizeknek, hogy által
 ne mennenek az eo határokonn. Mikor fel vet-
 né a feöldnek fundamentomit, eo véle voltam
 mindeneket elrendeluem. Es gyeonyorke-
 dem vala naponként, eoreuluém eo eleotte
 (Hier) minden eudeoben, eoreuluém a feöld-
 nek kerekességében: és az én gyeonyoreúsé-
 gem, ez, hogy az emberek fiaival legyek. Mo-
 stan azokáért fiaim halgassatok engemet. Bo-
 dogok a kik megh eorizik az én iuttaimat,
 Halgassatok az oktatást, és legyetek beol-
 tsek: és ne vessetek el azt. Bodogh ember a
 ki engemet halgat: és a ki naponként vigyáz
 az én aitolmál, és várakozik az én aitom-
 nak keuszobinel. A ki engemet megh talá-
 land, életet talál, és eudueoffeget merits
 az Vurtul.

III
AZ EVANGELIUMOK
EZ MAI EVANGELIUMOT
Sz. Lukács írta meg *xl. ré-*
szében.

AZ üdöbé: Mikor szólta Iesus a fere-
geknek, fel emeluen szauat egy A-
szony allat a feregből, monda neki:
Bodogh a méh, az mely tegedet hordo-
zott, és az emlök mellyeket emlettel. De ő
monda: Iőt inkább bödögök a kik halgat-
tyak, az Istennek igéiet, és meg *szérik* azt.

SZENT THAMAS APOSTOL

Naplára való Epült:

Eph. 2.

ATyámfiái. *Immar nem vattok Sellerek*
és icouenények: hanem a Szenteknek póle
gar tarjai vattok, és az Istennek ajele di a kist
felepítettetek az Apostoloknak, és Propbeták-
nak fundamentumára, mellynek Christus, Ie-
svs eoma a feő fe eglet keoue. Mellyen az e-
gész epeuet fel rakattatván neuekedik az
Vurnak Sz. Templomna, kire eius eggyent fel
epit-

epittetek, hogy legyetek az Istennek lakó helye
a leleknek általa.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Iános írta megh bűszadik re-
szében.

AZ údában Thamás egy a tizen-
kettő között, ki Didymusnak mon-
dattatik, nem vala ő velek, mikor
Iesus eljött vala. Mondának azért neki a
több tanítványok: Lattuk az Vrat: Eő pe-
digh monda nekik: Hanem ha látandom
az ű kezeibe a szégeknek liggatását, és bo-
clátom az en vyiomat a szégeknek helye-
re, és boclátom az en kezemet az ő olda-
kába, nem hiszem. Es nyolcz nap után, il-
met hen valának az ű tanítványi: es Tha-
más ű velek. El iőne Iesus aito be teuc, es
megh álla közepett es monda: Bekelegh-
tinektek. Az után monda Thamásnak: E-
rezd ide be az te Vyiodat, es lásd az en ke-
zeimet, es hozd elő az te kezedet, es bo-

élsd az én oldalamba, és ne légy hihetetlen, hanem hű. Felele Thamás és monda neki: En Vram és én Istenem: monda neki Iesus. Miért hogy láttál engemet Thamás, hittél. Bodogok a kik nem láttanak és hittének.

SZENT PAAL FORDVLAASA
a napiára való Epist:

Act. 9.

AZokban az napokban. Saulus pedig még is dulfuluam fenyegetésekkel és eoldeokléssel az Vurnak tanítványi ellen, méne a Papi fejedelembhez, és levelet kére eu teule Damascusba a Synagogaakhoz, hogy ha valakit találna ez útonn való ferfiakat, és Aszonyállatokat, megh keateozue hozná Jerusalembenn. Es midéon úttjában volna, zeortének hogy keozelgetne Damascushoz, és hértelen világosság keornyeül véue eutet menybeöl, és le esuém a feoldre, szózatot halla, mely monda eo neki: Saule Saule, miért euldeosz

euldeosz engemet? Ki monda: Kicsoda vagy Vram? Es amaz monda: En vagyok a IESVS, a kit te euldeosz: nehez teneked az eozteon ellen ringodoznod. Es eu reszketuenn, es abnelkoduann, monda: Vram mit akarsz hogy cselekedgyem? Es az Vur eu neki: kely fel, es meny a Varosba: es ott megh mondgyak teneked, mitt kellyen cselekedned. Azok a serfiak pedig, kik keserik vala eutet, alnak vala abnelkoduann, haluann vgyan a szozatot, de senkit nem latuann. Fel kele pedig Saulus a feoldreol, es fel nytott szemekkel semmit nem lat vala: kezem vonuann pedig eutet Damascusba be viuék. Es harmad napigh vala ott nem latuann: es nem euék, sem nem iuek. Vala pedig egy Ananias nevü ta-
 utuany Damascusba: es ennek monda la-
 rasba az Kur: Anania: Es eo monda: Im-
 hol vagyok Vram. Es az Kur eu neki: ke-
 ly fel, es meny az utra melly egyenesnek
 huattatik, es keresz a ludas hazaba

egy Tarsisbeli Saulus névű ember: mert jött
 i mindközök és látta egy Ananias névű férfi-
 at: hogy bémenne és kezze a teendőm: hogy
 me: látta. Felele pedig Ananias: Kérem
 ha ként hallottam ő férfi felel, mennyi gon-
 szakar ő felekedet. Jerusalemben a te szentek
 nek és ittem hatalma vágyon a Pápi felede-
 mek teent, hogy megkérdezők remind a kik fe-
 gyegeid hiyak a te mekedet. Mondu pedig
 az Vírű en neki: Merre el, merre ez Valasz tott
 edényemre ken, hogy bordonza az en ne-
 vemet, a pogányoknak és feledelemeknek, és Is-
 rael: Játanak eleotes. Merre en megkérdezőm
 en neki, mennyi kelleffek az en nevére szent
 vedni en neki. Es elment Ananias, és bémént
 a házba: és reá teünn kez eu, monda: Saul
 Atyamsia, az Vírű IESVS keuldett engemet, a
 ki teneked megkérdele az vtonn a mellyen
 reisz vala: hogy lát, és beteljesedőyel Sz-
 Lelekkel. Es mint az ártást lefenek az eu sz-
 metreol, úgy mint valami halberak: és megk-
 itoue szeme világá. Es felkelvén megkér-
 de

resz telkedék. Es mikor oda ett volna, megh
 erescedék. Es annéhány napig a tanítvány-
 okk illeónyok Damaszcusba valának. Es min-
 gyarást a Synagokba prédikállya vala. Is-
 svst, hogy eu az Istenek fia. Almolkodnak
 vába pedig minnyaiann valakék eutet hallják
 vábá mondáim. Nemde nem ez e az, a ki le-
 rusalémba küldé az i vala azokat, a kik se-
 fegünk hiya vala ezt a nevet: es ide azért iott,
 hogy megb kegyezze azokat a Papi fe-
 iedeimékhez? Szulus pedig sokkal inkább e-
 rescedék vala, es megh szegyenitti vala a Si-
 dokat, kik Damaszcusba laknak vala, megh hi-
 zonytánn, hogy ez a Christus.

EZ MÁTÉVANGÉLIV MÖT

SZ. Máthé írta megh XIX. fe-

szében.

AZ üdöben: Monda Simon Péter
 Iesvsnak: Imé mi el hadtunk min-
 deneket, es követtünk tegedet: Mi-
 lészen azért minékünk? Iesvs pedig mő-

da ő nékiük: Bizony mondom tinéktek: hogy ti, a kik követtetek engemet: az Vyonnan születeskor, midőn ülend az embernek fia, az ő dicsőségnek székeibe: űlni fogtok tijs tizenkét székekenn, itiluen Iraelnek tizenkét nemzetfégit. Es minden a ki el hadgya házat, auagy Attyafait, auagy Nénnyeit és húgait, auagy Attyát, auagy Annyát, auagy feleségét, auagy űrait, auagy szantó földéit az én neuemért: száz annyit vélzen, és az örök életet biria.

GYERTYA SZENTELEO BODOGH Afzony napiára való Epist:

Mal. 3.

AZt mondgya az Vur Isten: Imé én el keuldeom az én Angyalomat, és el készítí az utat az én orozam eléött. Es mingyastól íen az eo Sz. Temploméba az Vralkodó, kit ti kerestek, és a testamentomnak Angyala, akit ti kívántok. Imé el íen vgymond a seregeknek Vra és kicfoda gondolhattya mezh az íel tövete-

uetelinek napiát? Es kifoda marad megh,
 hogy euetet lassá. Mert én olyan mint az olua-
 szto teúz, és mint a ruha festeoknek feue. Es
 eulni fogh mint a ki oluasztja és tisztítja az
 ezenstet, és a Lenu fiát megh tisztítja, és
 meghszéri euke mint az aranyat, és mind
 az ezenstet. Es áldoznak az Várnak ál-
 dozatokat igazsággal. Es kedves lesz en az
 Várnak, a ludanak és lerusalónak áldozattya,
 mint az régi napokba, és az régi esztédekbe.
 EZ MA EVANGELIUMOT SZÁ-
 Lukács írta megh II. részében.

AZ üdöben : Minck vtanna bé-
 telény

telének, MARIÁ megkülönböztetésének
 napjai, Moysesnek törvénye szerént
 vinnék IESVSZT Ierusalembe hogy be-
 mutatnáák űtet az Vurnak, miképpent
 megh vagy on irua az Vurnak törvénye-
 be: Hogy minden férfi mely Anyjának
 méhért megh nyttya, az Vurnak szentelt-
 nek hivattarik, és hogy áldozatot adna-
 nak a szerént a mint megh mondatott az
 Vurnak törvényébe, egy bokor gerliczet,
 avagy két galambfiat,

Es imé egy ember vala Ierusalembe,
 kinek Simeon vala neve, és ez az ember
 igaz, és Isten felcö vala, varuann Izraelnek
 vigasztalását, és Sz. Lélek vala ű benne. Es
 feleletet vött vala a Sz. Lélekteül, hogy
 halált nem látna, miglen eleob megh látná
 az Vurnak Christust. Es iöue a Sz. Lélek
 általa templomba. Es mikor be vinnék a
 gyermek IESVSZT az ő szülei, hogy a törve-
 nynek szokása szerént cselekednének ő e-
 rette:

rette: éuis. ölében véuc ütét, és áldá az I-

stent, és monda: Mostann bocsátod el Vram az te
szolgadat, az tel beszáded szerezent beke-

lőbe. Mert látták az én szentim az te üd-

uozitte ódét. Kite szerezettél minden népének sze-

mekkeibenn. Világoságh pogatíyoknak megh vi-

lagosíttására, és dicőléghvá te nepednek
Izraelnek.

SZENT MATYÁS APOSTOL
napiára való Epist.

Act. I.
Azokban a napokban: Fel keluenn Péter

az Atyafiak keze ott monda: (malanak
az emberek pedig egyeutt szamzerénn
gyminit szaz húszann) Atyamfiak, serfiak, ké-

kell tessyedné az irafnak, mellyet eleöl megh
mondott a Sz. Lelek Davidnak száia által a

Indas

AZ EVANGELIUMOK

Judas feleöl, ki vezére vala azoknak, kik
 megh fogták a IESVST: ki számláltatott
 volt mi keozinkbe, és részös volt ebben a
 szolgálatbann. Es ez mezeót birt a ha-
 missagnak iuralmából: és fel akasztat-
 uann, két fele hasadott, és minden béle ki om-
 lott. Es ez nyluánn leon mindeneknek, kik Je-
 rusalembe laknak vala: vgy annyra hogg
 az a mezeó az eö nyeluekén Hakeldámanak
 neveztetnék, az az, Ver mezeiének. Mert
 megh vagyon iruann a soltárok keonyuébe:
 Legyen az eu lakó helye puszta, és ne legyen
 a ki lakiék abbann: és az eu peuspeokse-
 gét más vegye el. Szeuksegh azért ez fer-
 fiak keozzeid, kik veleunk eggyué gyeul-
 tenek minden eudeóbbenn, melybe ki s'bé iart
 mi keozeotteunk az Vur. IESVS, el kezduénn
 Janosnak keresztségeiteül mind az napiglan,
 a mellyen fel vitetek mi teuleunk, hogg az eu
 fel támadásának bizonyfaza legyen mi ve-
 leunk egyezek keozzeid. Es eleó állatának
 két-

ketteőt, Iosephet ki Barsabasnak hiuattatik,
kinek vezeték neue Igarz és Mathiást. Es
imadkozván mondának: Te Vram, ki min-
deneknek szíveket tudod, mutasd meg h mel-
lyiket választottad e ketteő keozzeid, hogy el-
vegye ennek a szolgálatna és Apostolság-
nak helyet, melybeől eltevelyedett Iudas, hogy
az en helyére menne. Es sorsokat adának ne-
kik, és a sors Mathiásra esék, és a tizenegy
Apostol keozibe szamlaltatik.

E Z M A I E V A N G E L I V M O T

Sz. Máthé írta meg h xi. r.

szében.

AZúdöben: Feleluénn Iasvs, mon-
da. Hálátt adok tenéked Atyám,
menynek és földnek Vra, hogy el-
reitetted ezeket a bölcsekteül és csefekteöl,
és meghielentetted a kisdedeknek. Vgy A-
tyám: mert így volt kellemetes te előtted.

Min-

Mindenek ennekem adattak az én Atyámtól. És senki nem ismeri a fiát, hanem csak az Atyát: az Atyát sem ismeri senki, hanem csak a fiú, és a kinek a fiú meghakarja jelenteni.

Iőuetek én hozzám minnyánann, kik munkalkottok és megh terheltetuenn vátok, és én megh nyugotlak titeket. Vegyetek fel az én igámot ti reátok, és tanuljátok én tőlem: mert szilid vagyok, és alázatos szivű: és nyugodalmat takáltok a ti lelketeknek. Mert az én igám gyönyörűség, és az én terhem könnyű.

GYEVMEOLCS ÖÖLTO BODOGH Afzony napiára való Epist:

Isa. 7.

AZokban a napokban. Szóla az Vur Acháznak, monduán: Kery ielt magadnak a te Vradtül Istenedreid, a pokolnak mélysegebenn, auagy fenn a magasságban. És monda Acház: Nem kérek és nem késertem

zött. Ki mikor hallotta volna, megh háborodék az ő beszédénn, és azonn gondolkodik va-

Tulchra ut. L'vna. Elchaut. S. 10.

la, minem volna ez a keofzeontés? Es monda az Angyal ű néki: Ne fély MARIA: mert keduet talál tal az Istennél: imé méhedben fo-

gadsz, és fiat szűlsz, és hiuod az ű neuét Iesusnak, Ez nagy leszén, és a fellegetnek fiának hiuattatik, és néki adgya az Vur Isten, Davidnak az ű Attyának székít: és országot Jacobnak házábann mind örökké, és az ű országának nem leszén vége.

Monda pedigh MARIA az Angyalnak: Miképpenn leszén ez, mert ferfiat
nem

nem esmérek? Es feleluénn az Angyal monda neki: A Sz. Lélek száll te reád, és a felségesnek ereie megh árnyékoz tegedet. Es azokáért a szentis, a ki te teüled születtetik, Isten fiának hívattatik. Es imé Erlebet a te rokonod, cois fiat fogadott az ű vénségébe, és ez hatodik holnapia annak, mely hívattatik magtalannak: mert nem lézen semmi lehetetlen dologh az Istennél. Monda pedigh MARIA: Imé az Vurnak szolgáló leánya, légyen énnekem a te befzeded szerent.

SZ. ALBERT PEVSPEOK ES
Martyr napiara való Epist:

2. Tim. 2.

Szerelmes Atyámfia. Megh emlekezzél Sróla, hogy az Vur IESVS Christus fel tamadott halottaiból, ki Davidnak maguából való az én Evangeliuumom szerent, melybenn mintha egy gonoszr. tenev volnék

R 2

vgy

vgy munkálkodni a fogásiglan. De az Istennek igéie nem költözterett meg h. Ezért mindeneket elszennvedek a vilásgattakért: hogy en kis a Christus. IESVS BAN való euduo offegeket meg h. nyrkheffek a menyediceoseg henn. (2. Tim. 3. Te pedig meg h. er tette a z en iö zánit a somat, magam: viseleset igyekeztemet, bitemet hofszu teheresem h szeretetemet, bekeseges szennvedesemet, euduozesimet, szennvedesimet, melyek en zaitantortentenek Antiochiaba, Iconiumba, és Lystraaba, a minemen euduozesiket en szennvedtem, es mindenekbeöl meg h. szabadított engem az Kuristól minden k az kik istenestom a karnak éni a Christus. IESVS BAN euduozeset szennvednek nem monod nó il. H. kettő

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Iános írta meg h. xv. 95.

szében.

AZ üdöben: Monda Iesus az ö tanit: uanyinak. En vagyok az igaz szölcó

leó Teó, és az én Atyám szöleó miues. Minden szeóleó vezízeó, à mely én bennem gyümölcsöt nem hoz, megh tisztítja azt, hogy teó b gyümölcsöt hozzon. Immar ti tisztak vattok, à belzéedert, melyet nektek szállattam. Maradgyatok én bennem, és én ti bennetek. Miképpen à szeóleó vezízeó nem hozhat ú magátul gyümölcsöt, ha megh nem maradand à szeóleó teóben: azonképpen ti sem, ha én bennem nem maradantotok.

En vagyok à szeóleó teó, ti pedig à szeóleó vezízeók: à ki én bennem marad, és én ú benne, ez fok gyümölcsöt hoz: mert én nálam nélkeül semmit nem cselekedhetek. Ha ki én bennem nem maradand: ki vettetik mint à szeóleó vezízeó, és megh szárad, és őszue szedik azt, és az tűzben vetik, és megh égh. Ha én bennem maradantotok, és az én igém ti bennetek maradnak: valamit akartok kerietek, és megh léfzen tinektek.

AZ EVANGELIUMOK

SZENT GEORGY MARTYR

napiára, a felső Evangelium.
szolgal.

SZENT MAARK EVANGÉ-

lista napiára való Epist:
Ezech.1.

A Négy lelkes állatoknak hasonlatossá-
ga ez vala: Emberi orcza és oroszlan,
orcza mind a négynek iobia feleöl: Eo keot
orcza pedigh mind a négynek baltya feleöl:
és sas kefeleő orcza mind a négy felett: és
az eu orczaíok, és az eu szárnyokfellyeül
ki teriesztue: mindeniknek a két két szár-
nyok egy mást érik vala, és a kettei befo-
dozik vala az eu testeget. Es mindenik
keozzeulek árczal meggyen vala. Valahoná
a lélek indittya vala, oda mennek vala: és
megh nem fordulnak vala mikor iárnának.
Es a lelkes állatok tekintetinek hasonlatos-
saga, mint az égeő tuzes szenek szinje,
és mint

és mint a faklyának színye. Ez vala az látas, mint ha a lelkes állatok teuzes fenyessége futosna, és a teuzbeól villamás szarmazik vála ki. Es a lelkes állatok mennek és iéonek vala, mint a fenleó villamás.

EZ MAI EVANGELIUMOT
Sz. Lukács irta megb x. r.
szében.

AZ üdöben: Rendele az Vur maas hetuen ketteótis: és el küldé őket ketteónként az ü orczáia eleót minden városba, és helyre, azhouá ő iöuendeó vala. Es monda nekik. Az aratás iöllehet sok, de az munkások keuefek. Kériétek azért az aratásnak Vrat, hogy küldgyön munkásokat az ü aratásábann. Mennyetek el: ime én el küldlek titeket, mint a bárányokat farkasok közibe. Ne hordozzatok táskát, se erszényt, se

R 4 faru-

farukat, és senkit az úton ne köszönel-
tek.

Valamely házba bemenenditek, e-
leelőször azt mondgyátok: Békességnek
az háznak. És ha ott leendő a békelegnek
fia: meghnyukszik a taita a ti békelegtek
ha pedig nem: ti rátok tén. Azon házba
maradgyátok pedig, azokat évén és i-
ván a mellyek a nálak vannak: mert méltó
a műkas az ú berire. Ne menyetek ház-
ról házra. És valamely városba beme-
nendetek, es bemenednek: azokat
együtt, az mellyek előtök be tétetek: és
gyogidátok megh a betegeket, kik abban
vannak, és ezt mondgyátok nekik: El-
közelgetett ti hozzátok az Istennek or-
szága.

SZ. PHILEP. ES IAKAB APO-
stol napiara valo Epist:

Sap. 5.

Nagyalbátossággal eleb állanak az
igazak

igazak azok ellen, az kik eket nyomorgat-
 ták; és el verték az eu munkáiokat. Látuánn
 ez, feleletre igen meghaborodnak, és csu-
 ántokoznak, és vértelen szabadságnak hertelen-
 jégenn, minduánn egymagokba bánykoduánn,
 és a léleknek szorongatása náct. s a sz. lo-
 adóvni. Ezek azok, a kiket valaba gyalazat-
 nak tartotunk, és keozsón segis példabeszéd-
 yeozott valócsufnak. Mibalgatagok az eu
 életeteket boldogságnak aléttjuk vala, és az eu
 végeket tisztetel nélkül valónak. Imé mi mó-
 dován számbálatárák az Isten fia keozzé, és
 az eu részek a szentek keozott vagyon.

AZ MAIEV ANGELIUMOT

Sz. Iános írta megh XIV. jé-

szében.

AZ üdöben: Monda IESVS, az ő ta-
 nituányinak. Megh ne haborod-
 gyek a ti Iziuetek. Híiztek az Isten-
 be én bennemis hidgyetek. Az en Atyám-
 nak házába sok lakó helyek vadnak. Ha

külömben volna, megh mondottam volna tinektek. Mert helyt megyek szerezni tinektek, Es ha elmenendek, és helyt készittendek tinektek, ismett el időve, és magamhoz fel veszlek titeket, hogy a holl én vagyok, tijs ott legyetek. Es tudgyátok a houá én megyek, az útatis tudgyátok. Monda neki Thamas: Vram nem tudgyuk houá megy: és mi módonn tudhattyuk az útát? Monda neki Iesus: En vagyok az Vut, és az igazság, és az élet: senki nem megyen az Atyához, hanem csak én általam. Ha engemet elsmertetek volna, az én Atyámotis valóba elsmertétek volna: és mostantúl fogva megh elsméritek űtet, és láttátok űtet. Monda neki Philep: Vram mutasd megk nekünk az Atyát, és elég minékünk. Monda neki Iesus: enyi ideigh vagyok veletek, és megh nem elsmértetek engemet: Philep, az ki lát engemet, láttya az Atyátis. Miképpenn mondod tehát: mutasd megk az Atyát? Nem hisziteké,
 hogy

hogy én az Atyába, és az Atya én benné
 vagyok? Az igéket mellyeket én tincetek
 szollok, én magamtúl nem szólom. Az
 Atya pedig én bennem lakozuánn; ű
 mielőti é cselekedeteket. Nem hisziteké,
 hogy én az Atyába, és az Atya én bennem
 vagyok? ha külömbenn nem, hidgyetek á
 cselekedetekért.

Bizony bizony mondom tincetek, á
 ki hiszen én bennem á cselekedeteket, mel-
 lyeket én cselekeszem, űjjs cselekelzi, és na-
 gyobbak. Átis cselekeszik ezeknél: mert én
 az Atyához megyek. Es valamit kérende-
 tek az Atyátúl az én neuembe, azt csele-
 keszem.

SZENT KERESZT MEGH TA-
 láása napiára valo Epist:

Phil. 2.

ATyámsiai. Azt ércsetek ti magatok-
 ban, mint á Christus IESVS BANNIS.
 Ki mideonn Istennek ábrázattábann vol-
 na, nem alította ragadomannak lenni, az
 Istennel

AZ EVANGELIUMOK

Istennel való egyenlőséget, hanem meghé-
 resittéru magát, és szolgái ábrázatot fel vé-
 nénn, az emberokbez hasonlatossá leott, és
 keülféü állapattjában: vgy: találtaték mint
 ember. Megh alázza conneon magát, engedé-
 mes léüenu mind az halálig, a keresztnet pe-
 dig haláláig. Annakokáért az Istenis fel
 magasztalta eüet, és aiandékozott neki ne-
 uet, mely minden nev felelőc vagyon, hogy
 az Iesus néüere minden térd megh: hatoltyon,
 menyieieknek, feoldtieknék, és pokolbelieknék
 térdek. Es minden nyelű vallást régyen, hogy
 az Ur Iesus Christus, az Atya Istennek di-
 cseőségebe vagyon.

EZ MÁI EVANGELIUMOT

Sz. Iános írta megh III. ré-
 szében.

AZ időben: Vala egy Nicodemus
 nevű ember a Phariseusok közzéül,
 a Sidoknak fejedelmé. Ez Iesvshoz
 jöue cyiel, és monda neki: Rabbi, tudgyuk
 hogy

hogy Istentől jöttél Mestereül: mert senki
 nem a dicsővá chudakat, mellyeket te térszel,
 hanem a hallsten leendő ú vele. Felele Iesus
 és monda neki: Bizony bizony mondom
 teneked; ha valaki vyonnan nem szület-
 tandik, nem láthatja Istennek országát.
 Mondaneki Nicodemus: Miamodonn
 születhetik az ember mikoron vön? Nem-
 de a bémehet é istmet az Anyjának mé-
 heből é vyonnan születetike? Felele Ie-
 sus: Bizony bizony mondom teneked; ha
 valaki vyonnan nem születendik, vízteül
 és Szobakkteül, he nem lehet Istennek
 országába. Az mi születtetett testteül, test
 az; és az mi lélekteül születetett, lelek az.
 Ne csudalkozzál; hogy ezt módottá tene-
 ked; Vyrobban kel iszertetnetek. A szél
 a hol a Maria ott fú, és hallod az ő zugását,
 de nem tudod; honnéd táien; anagy hová
 mennyen; így vagon minden az ki lélek-
 teül született. Felele Nicodemus és mon-
 da neki: Miképpent lehetnek ezek? Felele

IESVS

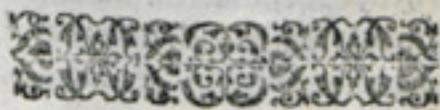
Iesus és monda neki: Te Mester vagy Iſrá-
 élbe, és ezeket nem tudodé? Bizony mon-
 dom tenedek, hogy azt szollyuk, az mit
 tudunk: és az mit láttunk azt bizonyít-
 tyuk: és az mi tanúbizonylágunkat bé
 nem vezitek. Hogy ha földi dolgokat
 mondottam tinektek, és nem hiszitek: mi
 módonn hiszitek el, ha menyeciket mon-
 dandók tinektek? Es senki fel nem megyé
 menybenn, hanem csak az kile szállot me-
 nybeól, az embernek fia, ki menybenn va-
 gyon. És miképpenn Moyses fel emelte á
 kigyót á puztába: akképpenn szűkséghe fel
 emeltetni az ember fiának: hogy minden
 az ki hiszen ű benne, el ne vezízen, ha-
 nem legyen örök élete.

KERESZTELEŐ SZENT IA-
 nos napiára való Epist:

Iſa. XLIX.

H Allyátok szigetek, és figyelmezzetek tra-
 nól való népek. Az Vur az én Anyam-
 nak

nak méheteül fogva hiuott engemet: mikor
 az én Anyámnak méhében vólnék, megh
 emlekezett az én neuemreöl. Es ollyanná tet-
 te az én számot, mint az éles kard. Az eu
 kezének arnyekával feődozot bé engemet:
 és ollyanná teott engemet, mint egy választ-
 tott nyil. El reitett engemet, az eu tegzé-
 be, és monda énnékém: En szolgám vagy te
 Israél: mert te benned dicskedem. Es mo-
 stann ezt mondgya az Vur, à ki engemet az
 én Anyámnak méheteül foguann szolgáianak
 magának formált. Ime a pogányoknak vilá-
 gossául attalak tegedet, hogy legy az én
 eu dueozitteóm, à feoldnek vtolso hatáiraigh.
 Megh látnak tegedet à Kiralyiok, és à fe-
 iedelnek fel kelnek, és imadgyák az Vreót,
 mert hiu, és Israélnek szentiért, à ki te-
 gedet választott.

EZ MÁI EVANGELIUMOT

Sz. Lukács írta meg b. uré-

szében.

ERlébet születésnek ideje el telék, és fiat szüle. Es megh hallak az ő szó-
szédi, és rokonsági, hogy fel magasztalta az V ur irgalmassagát ő vele, és örövendeznek vala neki.

Es leon nyolczadik napon, eljővőnek, hogy környéül metelék a gyermekket, és hujak vala ütöt az ű Attyának nevére Zachariásnak. Es felelvén az ű Anyja monda: semmiképpent nem; hanem Ianosnak hiuattatik. Es mondának ű neki: Nám senki nincsen á te rokonságodba, á ki è nevével hiuattassék. Intének pedig az ű Attyának, kinek akarná hiuattatni ütöt. Es iedző táblát kérvén, íra, monduann: Ianos az ű nevé. Es eludákozának minnyaiann. Es mingyarást megh nyílt az ű szájia, és az ő nyelve, és szóla áldoánn az Istét. Es felelem leon mind a szomszédinn; és ludeának

d tanak minden hegyes tartományába ki
hirdettetének mind ezek az dolgok. Es bé
foglálak az ű sziuekbe minnyáiann, a kik
hallották vala, monduanne: Veledé ki fo-
da lesz éa égyertnek? Mert az Vurnak ke-
ze vala ű véle. Es Zacharias az ű Attya bé
teleyék Sz. Lélekkal és Prophétalá, mondu-
uann:

Aldott az Vur Israelloek Istene: mert
meghallogatta, és megh váltotta az ű
népet.

SZENT LASZLO KIRALY
napjára való Epist; Ec-

clm. 31.

Bodogh a gazdagb; a ki makula nélkül
találtatott; és a ki az arany váann nem
ment sem nem bizott a pénzbe, és a kencsek-
be. Ki foda ez, és disserienk éotet? mert foda
dolgot cselekedet az en életében. A ki megh
probáltatott abba, és teokélietésnek találtat-
ott, coreok dissejsege léssen annak. A ki á-
iott által hághatta volna, és által nem hágta:

S

gonoszt

gonoszt cselekedhetett volna, és azt nem cselekedte. Annak okáért megh erősítették a zanaiai az Vurba: és az eo alamisnatt beszélt a szenteknek egész gyülekezete.

E Z S A I E V A N G E L I U M O T

S Z. Márta írta megh xxiv. részében.

AZ időben: Monda Iesus az ő tanítványinak: Vigyázzatok, mert nem tudgyatok mely órába az ti Vratok eljövend. Azt pedig tudgyatok, hogy ha tudná a cseledes ember, mely órába a lo-poo jövendő volna, vigyazna vgyan, és nem engedné megh álni az ő házat. Annak okáért tijs legyetek kélzek, mert az mely órába nem vélitek, az embernek fia eljövendő. Vélede kicfoda az a hiű es okos szolga, a kit az Vur az ű cseleden rendel, hogy azoknak eledelt adgyon, ideie korann? Bédogh az a szolga, kit mikor az ű Vra

Vra el iönend, találánd ekképpen cseleked-
uen : Bizony mondom tinéktek hogy
minden iouainn rendeli ütet.

Ha pedigh amaz gonosz szolga ezt
mondandgya az ű szíueben : késedelmet
tészen az én Vram megh ieüni, és kezden-
di verni az ű szolga társait, egyek pedigh
és igyék a részegelekkel: Megh ieü annak a
szolgának az Vra, a naponn mellyen nem
reméni, és az órann mellyen nem tudgya,
és el választya ütet, és az ű részét telzi a
kép mutatokkal: ott léfzen síralom, és fo-
gagnak csikorgatása.

SZ. PETER ES SZENT PAAL

Apostol napiára való Epist:

Act 12.

*A*Zokban a napokban. Heródes Kiraly
arra vete kezét, hogy megh nyomogat-
na nemeltyeket az Anyaszentegyházbeliek
közzeül. Megh eole pedigh lakabot lanos-
nak

nak Attyafiát kardal. Latuánn pedig hogg
kedves a Sidoknak, eltekellé hogg Péternek
megh fogná. (Valának pedig a Pogánfak
nak napi ai.) Két mideaon megh fogott volna, a
tömleoczbe keüldé, aduánn eutet negy Negyer
des vitézeknek eorizetekhez, akaruánn eutet
Hufuét utánn eleo hozni a népnek. Péter azo
káért a tömleoczbe tartatik vala, szüntelen
pedig imádságnak leszen vala az Anyaszente
egyházul az Istennek eu érette. Mikor per
dig ki akarná eutet Herodes hozni, az ő rajh
aluszik vala. Péter két vitéz keozott, két
lánczal megh keoteoztetuénni és az eorizók
az aito eleot eorizik vala a tömleocz et. Es
Imé az Vurnak Angyala melleid álla, es vilá
gosságban mekkék a házbán és Péternek ot
dalat megh eutuénni, felkeolté eutet, mond
uánn: kelyi felgyorsanna. És keésének a lán
czok az eu kezeire. Alonda pedig hogg az An
gyal to uehizeonegzed he magadat, es vond fel
sarudat, és vgyk felsdedek: és monda eu nekü
vedd reládrudat, és keghossz engomen. Es ki

menném keveti vala euet, és nem tudja
 vala, hogy igaz dolgb volna az a mi az An-
 gyal által lefzen vala. De véli vala, hogy la-
 tást látta. Altal menném pedig az eiseo és
 második cori zeenn zeonének a vas kapuhoz,
 mely a Virostra viszen; mely magát megb
 nyilek zönéknek. Es ki menném által menének
 egy noz any; és miny ytrást elmenve teide az
 Angyal. Et Péter eo magához térveur, mon-
 da: Most bizonyal tudom, hogy az Kur el kül-
 dette az eu Angyalitt; és kéjz abadicott enge-
 met Herodesnek kezébeol, és a Sidonépnek
 minden várfaból.

EZ MÁSIK EVANGELIKMOT

Sz. Mathéus megb XVI. rée
 Kéhen.

AZ időben: Mikor Iesus iőt volna a
 Galilóp Casareaianak rész cire, kér-
 de az út tapitványit, mondaná niki-
 nék mondgyak az emberek, az embernek
 fiát Ionni? Eok pedig mondanak: Némel-

lyek keresteleó Iánosnak, némellyek pedig Il yésznek, némellyek pedig Ieremiásnak, auagy egynek a Prophetak közzeül. Monda nekik Iesus, Ti pedig kiknek mondotok engemet lenni? Felelének Simon Péter, monda: Te vagy a Christus, az élő Istennek fia. Felelének Iesus, monda neki: Bodoogh vagy Simon Iánosnak fia: mert a test, és a vét ezt nem jelentette tenéked; hanem az én Atyám, ki menyekbenn vagyok. Es én is mondom tenéked, hogy te vagy a keőszál, és ezenn a keőszálon fogom építeni az eny Anyaszentegyházamat, és a pokolnak kapui ellene ereőt nem vehetnek. Esten néked fogom adni menyországok kulcsait. Es valamit megh kötendélz a földön; megh leszzen kötözue menyekben; és valamit megh óldandálz a földön; megh leszzen óldozua menyországbanis.

BODOGH ASZONY LA TOGA-

rása napiára való Epist: Cant. 2.

Inhol én ién, vgráhcám a begyekem, álcál
 Iszegedofelüém a hatmokat. Elafonto az én
 kétkesem az eözhez, és a szaruajoknak fia-
 hoz. Iné én áll a mifalánk megert, néz üém
 a köblökéről, néz degelüém a rostellayáról.
 Iné én kedüesem szót ennekem: Kelyfel fies
 én legy esem, én galambom, én ékesem, és isz-
 te mert immár el múlt a tél a zápor esés el
 ment, és el távozott. Virágok lattatának a mi
 földünkem, a szesles méz s nékideic el teott.
 A Gerliczenek szaua hullattatott a mi feol-
 deinkem, ozen mebleseozette a Fige sár: a vi-
 rágozó szesleok ki eresztettek az el illatyo-
 kat. Kelyfel én legy esem, én ékesem, és isz te.
 En galambom, ki vagy a keofalmak odz
 uka, a keofalmak euzogébe, mitafá meg h-
 kem az te ábrázatodat: Zingien a te szód az
 én feuleimbe. Mert a te szód gyeonyeoreiufe-
 ges, és a te ábrázatod ckes.

AZ EVANGELIUMOK

És Sz. Lukács írta meg a törté-
 -bölésről, hogy az ősi Jeruzsá-
 -ból, vagyis a ki hátra fordított

A Zsidóben: Isten kegyelmével MARIÁNAK
 Améne nagy fietléggel a hegyestart
 tományba, Iudának városába, és be

Améne Zachari-
 -riának házá-
 -ba, és kö-zön-
 -te Erlebetet.

Es león, mi-
 -dönn megh-
 -hallá Erlebet

MARIÁNAK

kö-zöntöföt

röpöse a magzat az úrnéhéberés bötelyék

Erlebet Sz. Lelkekkel, és felkiáltá nagy izo-
 -ual, és móda: Aldott vagy te az Alzöy al-
 -latok között, és aldott a te méhednek gyü-
 -meölt se. Es honnéd vagy on ez énnekem,
 -hogy az én Vramnak Anyja én hozzám
 -iöjjen? Mert imé miheleñ a te köszönted

nek

2 8

nek szava leon az én fülémben, örömmel
 röpöle a magzat az én méhombenn. Es bo-
 dogh vagy, aki hittél; mert bé tellyesed-
 nck azok, mellyek téncked mondattanak
 az. *Nuttud b' böggölión v' g' m' s' m' m'*
 Es monda *MARIA*. Magasztallya az
 énfelekem az *Vrat*. Es örüendezett az én
 lelkem, az én üduözitteó Istenembe.

v' n' x' o' d' e' s' e' d'
SZENT MARIA MAGDOL-
v' s' i' t' u' s' i' l' l' e' s' t'
 na Alzony-napiára való Epist:

-im e' n' o' s' t' e' i'
d' g' a' m' o' o' d' b'
 Cant. 3.

Ist keltek, és megkerentem a Városh: a
 Szaroshalkonn, és uerásonn keresem, a kit
 szeret az énlelkem. Kerestem eutet, es fel-
 nem találtam. Reim találatok az corizeok,
 kik a Városh corizok (kibok mondék) Nem-
 de láttátok a búszere az énlelkem? Egy
 kausse midem megh balláttam vobria'ukat,
 megh találatom a szeret az énlelkem. Megh
 fogam eutet, es sem b' s' s' t' a' m' m' g' n' e' m' b' e' v' s' z' e'
 eutet az én szeret mék kamoráiban. Ken-

AZ EVANGELIUMOK

szerelekteket Ierusalennék leányi, az Édzekre, és a mezőknék száruasira, bögy felüt serkenesetek azen kedvesemet, valannig be akaria. Togy engemet mint egy pecsétet a te szívedre, mint egy pecsétet a te karodra: mint ereosb a szeretet mint a halál; kemény mint a pokol a buzgószeretet. *Amphikämpis, teures es langus kämpisok.* A sok vizek magy nem othattak a szeretetet: sem a folyó vizek a nem burittják az t.

EZ MÁL EVANGELIUMOT SZ.

Lukács öth meghívire szében.

AZ üdöben a Kert vála Iesvs egy Phariszusok között, hogy enne ick ö véle. Es be mentü a Phariszusnak házában, a szatallhoz üle. Es imé egy Afzony állat, ki a városba bánós vála, hogy meghertő, hogy a szatallhoz üle volna Iesvs a Phariszusnak házába, hoza

Ala-

Alabastrum szelencze kenetet, és megh-
 áluann hátul az ő lábainál, konyhujátá-
 suval kezdé öntözni az ő lábait, és fejt-
 arck hajzaloigal törli vala, és előkolgat-
 tya vala az ő lábait, és a kenettel kené
 vala. *Matth. 26. 7. 10. 11. 12. 13.*
 Látuánn pedig a Phariseus, a ki
 hitta vala űtet, szól magabann, mond-
 ván: Ha ez Propheta volna, tudná-
 ja vgyan, kicfoda, és minemű Afzony-
 állat az, a ki űtet illeti: mert bűnös. Es
 felelvén *Matth. 26. 14.* monda neki: Simon,
 vagy on valami mondasom teneked: Az
 pedig monda: Mellé mond el. Két a-
 dóssa vala egy kölcsönözónék: eggyik
 tartozik vala öt száz pénzrel, és a más-
 sik ötvennel. Nem jólénn azoknak hon-
 nért meghadhatnáják, megengedé mind
 a kettőnek, az ő kicfoda szent űtet in-
 kább. Felelvén Simon, monda: Vélem
 hogy az, a ki nek többet engedet. Eő pe-
 nyos *Matth. 26. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*
 LA

digh monda neki: igazán hitéled. Es for-
 dulañ az Afzony állathoz, monda Si-
 monnak: Látod ezt az Afzony állatot?
 Bőrttem az te házádba, vizet az én laba-
 imnak nem ádtál: ez pedig könyhullata-
 fokkal öntözte az én lábaimat, es az ű hai-
 zalaival törölte meg h. Csokot nekem
 nem áttal: ez pedig attúl fogva hogy bő-
 rőt, meg h nem szeánt az én lábaimat fo-
 kolgatni. Olajjal fejemet meg h nem ken-
 tet: ez pedig kenett ol kente meg h az én
 lábaimat. Annakokáért mondom tené-
 ked: Meg h bocsáttatnak ű neki az ű sok
 bűnei: mert igem szeretett. A kinek pe-
 digh kevesb bocsáttatik meg h, kevesbő
 szeret. *Matth. 23: 12*
 Monda pedig az Afzony állatnak:
 Meg h bocsáttatnak tenéked bűneid. Es
 kézdének mondani ű magokba, a kik az
 Aiztálnál együt ülnek vala. Kifeoda ez, a
 ki a bűnökötis meg h bocsáttatja. Monda
 pedig Iesys az Afzony állatnak: A te hi-
 tet

ted meg is szabadított tegedet: Meny el
békességel.

SZENT IAKAB APOSTOL

napiara való Epist:

I. Cor. IV.

ATyámjai. Azt állítom, hogy az Isten
Amiket, példos Apostoloknak imitatott,
egy mint hallat a valokant mert esudat letteunk
é-nilágnak, és az Angyaloknak, és az embe-
neknek. Mi bolondok vagyunk a Christusert;
ti pedig észesek a Christusba. Mi creotlenek;
ti pedig erőssék. Ti nemesekek; mi pedig nem-
telenek. Mindkét vörüglan, ehözünk, és szom-
júhozunk, és mezeitelenek vagyunk és ár czid
vereteunk; ide stona buidosunk: és munkálkoz-
dunk, kezünkkel dolgozunk és szitabnáztá-
tunk, és alduk keut deoz ént szeneidreunk; és el-
teirünk, káromlagaatunk; és heanyeorgolunk.
Mint éb világunk, szomatit ollyanná letteunk,
mindeneknek mosleke mind erz ideig. Nem
azért rom ezeket, hogy iteket meg b szentior-

AZ EVANGELIUMOK

meszefelek; hanem mint én szerelmes fiaimot
 intellek titeket. Mert ha tiz ezer tamittotok
 vagytok a Christusbá; de nem sok Atyátok;
 mert a Christus Iesus bűbenn az Evange-
 lium által, én szedtelek titeket.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Mártybé írta megh xx. ré-
 szében.

AZ üdőben: Járúla Iesushoz a Ze-
 bedæus fiainak Anyja, az ő fiat-
 nal, imáduán és kérveén valamit
 ű túle. Ki monda neki: Mit akaríz? Mon-
 da neki: Mondgyad, hogy úgyennek az
 én két fiaim, egyik a te job kezéd feleől,
 és a másik a te bal kezéd feleől a te orszá-
 godban. Feleluénn pedig Iesus, mon-
 da: Nem tudgyátok mit kértek. Megh
 ihattyátok a pohárt, mellyet én megh i-
 uandó vagyok? Mondának neki: Megh
 ihattyuk. Monda nekik: Az én poháro-
 mat bizonyára megh ifszaatok; de űlni
 az én

az én ióbbom auagy balom feleól, nem
 enym hogy adgyam tinektek, hanem
 á kiknek készített az én Atyámtúl,

VR SZINE VALTOZASARA
 valo Epist: 2. Pet. 1.

Szerelmez Atyámsfiát. Nem valami me-
 sterjéges Meseket köouetüenn ielentettük
 megh tinektek az mi Vrank IESVS Chri-
 stusnak hatalmát és jelen létét: de úgy mint
 á kik néztek az en méltóságat: mert az
 Atya istentől dijsóséget és tisztelést vőott
 á szót által, mely ádaték en neki, á mélt-
 óságos dijsóségeit: Ez az én szerelmez si-
 am kibenn emékem kedüeni teöltéatet hal-
 gassátok. Ez ez tagy egbeál való szót mi hallot-
 tunk mikor eal vele eggyente vobiank á szent
 hegyem. Es erőtök bizonyosságuk vagyon á
 Prophetának beszéde; nélljet hogy köouet-
 tek, mint az homályos helyenni s enye kedő
 indub: azobax st. drom avvho szouet-

szenvetneket, iöl cselekeszitek, míg a nap
megb világosodik, és a hama fel támad a
szivetekbe.

EZ MÁI EVANGELIUMOT

Sz. Máthé írta megb XVIII. rē-
szében.

AZ üdőben: Fel vevé Iesus Pétert, és
Iakabot, és lanolt az ű Attyafió,
és viúé őket egy magas hegyre kü-
lön, és szinyébe el változek ű előtték. Es
fénlék az ű orczája mint a nap: az ű ruhái
pedigh feiérré leónek mint a hó. Es imé
megh jelenének ő nekik Móyles és Illyes ő
véle szoluánn. Feleluenn pedigh Péter,
monda IESVSNAK: Vram, ió nekünk itt lea-
nunk: ha akarod, csináljunk itt három há-
lékokat, neked egyget, Móylesnek egyget,
és Illyesnek egyget. Még ű szoluánn, imé a
fenyés sőlyhő megh ároyékozá őket. Es i-
mé szózat león a felyhőbeól, mentóánn:
ez az en szerelmes fiam, kibenn né sem ió
keduem teólf, őtet halgassátok.

Es haluánn a tanítványok az ő orczá-
 iokra esének, és igen megh félemlének. Es
 IESVS hozzáiok mene, és illeté őket,
 és monda nekik: Kellyetek fel, és ne fél-
 lyetek. Felemeluen pedigh az ő szeme-
 ket, senkit nem látának, hanem csak ő
 ő magát IESVS T. Es mikor aláíouének
 a hegyreól, megh parancsolá nekik IESVS,
 monduann: senkinek ne mondgyátok é
 látást, mig lenn az embernek fia halottai-
 ból fel támad.

SZ. LEORINCZ NAPIARA VA-
 ló Epist. 2. Cor. 9.

ATyámfiat. Aki szeukenn vét, szeukenn
 aratis. Es aki áldasbann vét, áldasból
 aratis. Kiki mind a minivel teokellette az eu-
 szinéhoz: (vgy cselekedgyek) nem szomorú-
 sagból auagy kényszeríttebeok: mert a io ked-
 vu adakozót szereti az Isten. Hatalmas pe-
 digh az Isten, hogy minden malasztot megh
 beouicsen ti bennetek, hogy mindenekbe min-
 T denko

AZ EVANGELIUMOK

denkor minden előszegtek lőidém, & beuol-
keoldy jettek minden jó teteményre, mint meg
vagyon irva: Ofszogatott, adod a szegények-
nek: az eu igazsága eoreokk megmar-
rad. A ki pedig magot adott a veteonck;
kenyeretis ad az eledelre: e meg sokasitt
ti magukatokat: es meg eoregbitti az ti igaz-
ságatok vete menyinek neuelkedesit.

EZ MÁI EVANGELIUMOI

Sz. Iános írta meg XII. ré-
szében.

AZ üdöben: Monda Iesus az ő
tanítványinak. Bizony bizony
mendem tnekték: hogy ha a bu-
za magh a földbe esuenn meg nem ha-
land; ő maga egyedül marad. Ha pe-
digh meg haland, sok gyümölcsöt hoz.
A ki az ű lelket szereti, elveszti azt: es a
ki gyüleoli az ű lelket e vilagonn, az ő örök
életre meg őrizi azt. Ha ki ennékem
szol-

szolgálat, engemet kövessen: és a hól én vagyok, ott leszen az én szolgám. Ha ki ennékem szolgáland: megh tiszteli azt az én Atyám

NAGY BODOGH ASZONY

napiára való Epist:

Eccli. 24.

Mindenekbe nyugodalmat keressem: és az Vurnake oroksegebe lakom. Akkoron paransola és monda ennékem a mindeneknek teremteője: és a ki engemet teremtett, megh nyugodott az én sátoromban, és monda ennékem: lakohba lakozzál, és Israelbe oroksegedgyél, és az én választottim keze ott gyökerezze. Es ehképpenn megh erősítetttem Sionban: és hasonlatosképpenn a megh szenteltetett városban megh nyugottam: és lerusalemben vagyon az én háztalman. Es megh gyökereztem a beocseuletés nép keze ott: és az én Istenemnek részében, mely az eu oroksege: és a

AZ EVANGELIUMOK

szenteknek teljes gyeulekezetekbenn az én
lakajom. Mint a Libanusom való Cedrus fel-
magasztaltattam és mint a Sion hegyjén vá-
ló Cyprus. Mint a Cadesbéli Paonia s eb ma-
gasztaltattam; és mint a leichoba plantált
Rosa. Mint a szép olajfa a mely ökeni és mint
a vizek mellett leueb Platannus fűscöl magasz-
taltattam az vezákonit. Mint a fá boy, él a
drága illatozó Balsamom úgy illatoztam.
Mint a valogatott Myrrha, az jó illatnak
gyeonyeoreusegét adtam.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Lukács írta meg h. x. ré-
szében.

AZ időben: Bé méné Jesus egy né-
minemű Kastelba: és egy Martha
nevű Alzonyállat: bé fogadta őtet
az ű házába. És ennek egy Maria nevű
Nemnye vala; ki ű luenni az Vuroak labai
mellét, halgattya vala az ű beszédet.
Martha pedig foglalatos vala a gya-
kor

kor szolgálatba, ki megh állá, és monda:
 Vram nincsené gondod arra, hogy az en
 Nene meg egyedül hagyott engemet szol-
 galni? Mongyad azért ő neki, hogy legit-
 sen engemet: Es feleluénn monda neki az
 Vur: Martha Martha Izorgalmatos vagy,
 és sokakra törekezel. De egy ázúkléges.
 Maria a leghjobb részt válatztotta, mely
 el nem vétetik ő teüle.

SZENT ISTVAN KIRALY

napiára valo Epist:

Phil. 3.

ATyámfiat. A mellyek enné kemnyere-
 gek valának az elvott: azokat kárnak
 alítottan a Christusért a seótánniak. Feleotte
 mindeneket hároknak alítottak le uni az én Prá
 Iesus Christusnak melly esmédert: a kiért
 mindenekeid mag onot megh fosztattam, és
 megh alítottam mint áigánéd is hogy a Christust
 megh ayeriedmés a táltassam én belimé, nem lé-
 nénn énne kem törülly bétvigaq ságom, hanem

AZ EVANGELIUMOK

à Christus IESVSNAK hitibeol, mely az Istenteül való igazságh a hit által, hogy megbesmériem eutet, és az eu fel támadásának ereiet, és az eu szenvedésének társaságot, hasonló leuenn az eu halálához, ha valami módonn a halottak keozzeid való fel támadásra iutok. Nem hogy immár elvettem volna (a dicseoseget) auagy teokelletes volnék, hanem keouetem, ha valami módonn megbesoghatom, a melljert énis megbesogattam à Christus IESVSTOL.

EZ MAI EVANGELIUMOK

Sz. Lukács írta meg h XIX. részében.

AZ űdöben: Monda IESVS az ő tanítványinak illyen pelda beszéléset. Egy Nemes ember méne mellyre való tartományban, hogy orizagot venne magának, és vizziza terne. Eleö hiuán pedig az ő tiz szolgait, ada nekik tiz girát, és monda nekik: kereskedgyetek migh
megh

megh iöuek. Az ö polgári pedigh gyüleó-
lik vala üret, es köuetlézet küldenek vtan-
na monduann: Nem akariuk, hogy ez v-
ralkodgyek mi raitük. Es leön hogy megh
véuenn az orizágot megh tere, es paran-
clola, hogy eleó hiuatnanak a szolgák, kik-
nek a peuzt atta vala, hogy megh tudna,
kiki mennyet kereskedett volna.

Eliöue pedigh az elleó, monduánn:
Vram a tegirad, tiz girat nyert. Es monda
néki: Iol vagy on io szolga, Miuelhogy
a keufenn hiv voltál, hatalmad légyen
tiz várafonn. A malodikis el iöue, mond-
uann: Vram a te girad, öt girat nyert.
Monda ennekis: Teis legy öt várafonn.
Mafis eleó iöue, monduann: Vram imé a
te girad, mely nálam volt el tétetue a kez-
kenöbe: mert féltém te teüed, miuelhogy
kemény ember vagy: el veszed, a mit le-
nem tettél, es le ararod, a mit nem ve-
tettél. Monda neki. A tennen izád-
ból, itüllek megh tegedet gonosz szolga.

Tudod vala, hogy én kemény embet vágyok, elvévén az mit le nem töttem, és le aratván, a mit nem vetettem: Miért né attad tehát az én pénzemet, a pénz váltó alzatra, és én elidvénn vloráual ki vettem volna azt?

Es monda az ott állóknak: vegyétek el teule a girát, és adgyátok annak, a kinek tiz giráia vagyon. Es mondának neki: Vram tiz giráia vagyon; Mondom pedigh tinektek, hogy mindennek a kinek vagyó, adatik, és búuölködik: attúl pedigh a kinek nincsen, a mie vagyonis, el vétetik. Mind azon által amaz én ellenségitet, a kik nem akarták hogy én a raitok vralkodgyam, hozzátok ide, és öllyétek megh én előtté.

SZENT BERTALAN APOSTOL NAPIÁRA VALÓ EPIST:

I. CÖR. 12.

A Tyamfiak. Ti a Christus teste vattok, és a tagbel való tagok. Es némellyeket helyhez-

bezetett az Isten az Anyaszente egyházba:
 elsőször Apostolokat, másodikzor Propbeta-
 kat, harmadszor tanítókat, annak utanna e-
 reket, ez utanna gyógetőjoknak aiandekit,
 segitsegereket, vezérléseket, nyelűeknek nemeit,
 a szolásoknak magyarázatit. Ausgy s' min-
 nyáiann Apostoloke? minnyáiann Propbetake?
 minnyáiann Doctoroke? minnyáiann ercöke?
 minnyáiann oruoföke? Minnyáiann kezeom-
 beözöb nyelűeknek sz. Inake? Vallhon s' min-
 nyáiann magyaráz nake? Ti pedig h' küán-
 nyátok a jobb aiandekokat.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Lukács irta meg h' xxii. ré-
 szében.

AZ üdöben: Vetekedés támadá a ta-
 nitványok között, kik földalattatnék
 ű közzéülek nagyobbak lenni? Mő-
 da pedig Iesus ő nekik: A poganyoknak
 Királyi vralkodnak ű raitok, és a kiknek
 hatalmok vagyon ű raitok, ió teneűknek

hiuattatnak: Ti pedig nem vagyátok de a ki
 nagyobb ti közöttetek, legyen mint a legkisebbik; és a ki kisebb ti közöttetek, legyen mint a szolgáló.
 Mert kicsoda nagyobb, az a ki le cúl az
 a sztalhoz, vagy a ki szolgál? Nemde az a
 a ki le cúl az a sztalhoz? Én pedig ti közöttetek
 vagyok, mint a ki szolgál. Ti vattok
 pedig azok, a kik megmaradtatok
 én velem az én kisergetim benn. En is ren-
 delem titektek, a mint rendeltem énnekem
 ezen Atyám az orszagot, hogy egyetek
 és igyatok, az en a sztalom on az en or-
 szagomban, és álljatek a Királyi szék-
 ken, itilvéna Iraeliök tizeket nemzet-
 ségét,

BODOGHASZONY SZEV-

letele napjára való Epszt:

Prov. 8.

AZ *szóval az evangeliom az a szóval*
az a szóval az evangeliom az a szóval

az a szóval az evangeliom az a szóval
az a szóval az evangeliom az a szóval

EZ MŰVEK EVANGELIUMOT

Sz. Máthé írta meg a részében.

AZ IESVS Christusnak, Davidnak,
 az Abraham fiamak nemzetlege kö-
 nyve. Abraham nézettellákot: Isak
 pedig nemzette Jakobot: Jakob pedig
 nemzette Judát és az ű Attyafiait. Judas
 pedig nézette Pharest és Zaramot. Tha-
 mártól. Pharez pedig nemzette Efront:
 Efron pedig nemzette Arámot: Aram
 pedig nemzette Aminadabot: Amina-
 dab pedig nemzette Naalont: Naaló pe-
 digh nézette Salmont: Salmon pedig né-
 zette Boozt Raabtul. Booz pedig nem-
 zette Obedet Ruttul: Obed pedig nem-
 zette Iesse: Iesse pedig nemzette David
 Királyt. David Király pedig nemzette
 Salomont attul á ki Vajále volt. Salo-
 mon pedig nemzette Roboamot: Ro-
 boam pedig nemzette Abiast: Abias pe-
 digh nemzette Afat: Afat pedig nemzet-
 te Iosaphatot: Iosaphat pedig nézette Ió-
 rást:

rást: Ioras pedig nemzette Oziást: Oziás
 pedig nemzette Ioathást: Ioathas pedig
 nemzette Acház: Acház pedig nemzet-
 te Ezechia: Ezechias pedig nézette Ma-
 nassés: Manassés pedig nemzette Amón:
 Amón pedig nemzette Iosias: Iosias pe-
 dig nemzette Iechonias, és ennek At-
 tyafiát az Babiloniában való költözés-
 ben. És a Babiloniába való költözés után,
 Iechonias nemzette Salathiel: Salathiel
 pedig nemzette Zorobábel: Zoroba-
 bel pedig nemzette Abiudot: Abiud pe-
 dig nemzette Eliachimot: Eliachim pe-
 dig nemzette Azor: Azor pedig nem-
 zette Sadochot: Sadoch pedig nemzette
 Achimot: Achim pedig nemzette Eliu-
 dot: Eliud pedig nemzette Elezár: E-
 lezár pedig nemzette Mathán: Mathán
 pedig nemzette Iakobot: Iakob pedig
 nemzette Iosephet MARIANNAK férjét, ki-
 tül született a IESUS, ki hívattatik Chri-
 stusnak:

SZ. KERESZT FELMAGASZTAL:

Ez a napra való Epist:

Phil. 2.

A Tyamfiat. Azt erre feleltek ti magatokban,
 Amint a Christus IESVS BANNIS *et c.* fo. 125.

EZ MÁL EVANGELIUMOT

Sz. Iános írta megh 12. ré-

szében.

A Zűdöben: Monda Iesus, a Sidok se-
 roginék, Mostan vagy on itülete a
 világnak: mostan e világnak feie-
 delme ki vetterik. És én, ha fel emeltetem
 a földtül, mindeneket magambhoz von-
 szok. Ezt pedig mondgya vala, jelentvén
 minemü halállal halna megh. Felele neki a
 legh: Mi hallottuk a törvényből, hogy
 a Christus örökké marad és te miképpen
 mőköd, felkel emeltetni az ember fiaak?
 s' megfada az Embernek fia? Monda pedig
 nekik Iesus: Megh kénés világosságh va-
 gyon ti bennetek. Iáriatok, migh világos-

fagotok vagyon; hogy a letétléghe titeket
megh ne fogion. Es a ki a letétléghe jár,
nem tudgya houá mégyen. Mig világossá-
gotok vagyon, hidgyetek a világosságba,
hogy a világosságnak fiailegyetek.

SZENT M A T H E A P O S T O L

Napiára való Epist:

Ezech. i.

A Négy lelkes állatoknak hasonlatossága
Ez vala, 5. c. fol. 122.

E Z M A I E V A N G E L I U M O T

Sz. Máthé írta meg h ix. ré-

szében.

AZ üdőben: Láta Iesus, egy Má-
thé nevű vámonn ülcő embert, és
monda neki: Kövels engemet, és
felkelüenn, követé őtet. Es león, le teleped-
üenn a házba, imé sok Publikánusok és bü-
nősek el iöuenn le telepedenek IESUSSAL,
és az ű tanítványival. Es látüann a Phari-
sæusok, mondának az ű tanítványinak.

Miért

Miért ezikà ti Mestertekà Publikánusok-
kal és a bűnölőkkel? Mikor Iesus ezt megh-
hallotta volna, monda: Nem szükség az
ezélfogelnek az orvos, hanem a betegek-
nek. El menténi pedigh tanullyátok megh,
micsoda legyen: Irgalmasságot akarok, és
nem áldozatot. Mert nem iöttem az igá-
zokat hini, hanem a bűnölőket.

SZENT MIHALY ARCHAN-
gyal napiára valo Epist:

Apoc. I.

AZokban a napokban. Megh jelentette
Isten a mellyeknek hamar megh kel len-
ni, szólván az eu Annyala által lanosnák
az eu szolgálának: ki bizonyfagot teott
az Istennek igéieröl, és a Iesus Christus-
nak bizonyfaga, a mellyeket látott. Bodoghà
keolassa, és hallya e reouendeolésnek igéit:
és megh tartya azokat, mellyek abban megh
irattattak. Mert az eudeo keozel vagyon.
lanos a het Anyaszentegyházaknak, mellyek
Asiaba

AZ EVANGELIUMOK

Afiaba vádnak, kegyelű tinektek és békefégh
attúl, a ki vagyon, és a ki vala, és a ki elieouen-
deó: és a hét leikekkel, kik az eu Királszék-
kének színyetleót vannak: és a IESVS Christus-
túl, ki bintanibi bizonyfagh az ballottak keoz-
zeidelseó szentet, és a földnek királinak, feie-
delme: ki szerzett minket, és meghmosott minket
a mi beuneinkbeól az eu vérebenn.

E Z M A I EVANGELIUMOT

Sz. Máibé irta megh XVIII. ré-
szében

AZ üdöben: Menének a tanítványok
IESVSHOZ, monduann: Véledé kie-
soda nagyobb menyeknek országá-
gába? És hozzá huiuann I E S V S egy gyer-
mecskét, megh állaták közép aránt közö-
tek, és monda: Bizony mondom tinektek:
Ha megh nem terendetek, és nem lefztek,
mint a gyermekék, nem mentek bé me-
nyeknek országában. Valaki azért megh
alázza magát, mint e gyermeké, ez na-
gyobb

gyohb menyeknek országába. Es a ki bé fogad egy ilyen gyémánt két én az neuében engemet fogad be. A ki pedig megh botránkozat egyet é kildedek közöttül, kik én bennem húznak, hasznosb annak, hogy egy izamár malom keő köttessek az ű nyakára, és el menjtessek a tengernek melylegébe.

Iaj a vilagnak a botránkozásokért. Mert szükség, hogy iőjjenek a botránkozások: de mind az által iaj annak az embernek, a ki által a botránkozás icó. Ha pedig a te kezed, auagy a te lábad megh botránkoszat tegedet, vágd el azt, és vedd el tőled. Ió tenéked az életre tőnkánn auagy sántánn bé menned, hogy nem mint két kezed auagy lábad légnén, az ői ők tűzre vettetned. Es ha a te szemed megh botránkoszat tegedet, vágd ki azt, és vedd el tőled: ió tenéked egy szemmel az életre bé menned, hogy nem mint két szemed légnén, vettetned a gehennának tűzébe.

Megh lássátok, hogy megh ne vtállyatok egyet ekisdedek közzéül: mert mondom tinéktek, hogy azoknak Anyyák mindenkor látták az én Atyámnak otczáiat, ki menyekbenn vagy on.

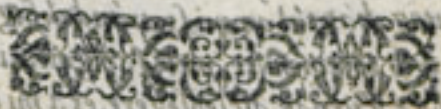
SZENT LVKACS EVANGÉ

lista napiara való Epist:

2. Cor 8.

ATyámfiái. Hala az Istennek, ki azok szorgalmatosságot adta Titusnak szuebe, ti erítettetek: mert az intést megh fogadta ugyan, de midéonn szorgalmatosb volena, szabad akarat szere t ti hozzáatok ment. Elküldöttünk vele azt az Atyafiatis, a kinek dicsereti vagy on az Evangéliumba minden Anyaszentegyházakbann. Nem csak az pedig: de ugyan társulus rendeltetett az Anyaszentegyházul az miszarándokfogunkba, erre a is tetemenyre, mely szolgálatik mi teuleunk az Vurnak dicseofjegere, és a mi elvezett

gezett akaratonkra: el távoztatván azt,
 hogy valaki minket ne féldealmazzon ebben
 a bűnös és ártalmas bann, mely mi általunk ki
 szolgáltatik az Istennek dicsejogere. Mert
 az iora gondot viselünk, nem csak az Isten
 előtt, de az emberek előtt is. Ezekkel egye-
 tembe a mi Atyánkfiatis el keutdeotteuk, a kit
 sokbann megpróbáltunk gyakorta szorgal-
 matosnak lenni: most már pedig sokkal szor-
 galmatosbnak, a ti hozzárok való bizodaló-
 mért. akár a Titusért, a ki ennekem tarsom,
 és ti nálatok segítéom; akár az mi Atyánk-
 fiáiért, kik az Anyaszente gyháznak Apo-
 stoli a Christusnak dicsejogere. Annakokáért
 a ti szeretőteteknek, és a ti feleolletek való di-
 csekedéseinknek ieler, hmitassatok meghe-
 hozzárok, az Anyaszente gyházak
 előtt.

EZ MÁI EVANGELIUMOK

meg találod Sz. Márk Evangelista
nappiann.

AZ üdöben: Rendele az Vur más het-
uen ketteötis, &c. fol. 123.

SZENT SIMÓN ES IMDAS

Apostol napiára való Epistz.

Eph. 4.

Mennyáimnak adatorr anadek, a Chri-
stus anadekor isanak mértéke sze-
rent. Azert mondgya: Hely menüem a mag as-
ságba, s agna vitte a fog sagora jandekokat be-
dott az embereknek. Hogy pedig fel ment,
micsoi az: hanem hogy le szállott voltis eleo-
szor a feoldnek ulso részére? A kale sz állott,
vgyan azon, a ki feolis ment minden eg helyel
feljebb, hogy mindeneket be toltene. Es la-
dott némellyeket Apostolokat, némellyeket pe-
dig Evangelistákat, némellyeket pedig
pásztorokat es doctórokat a szenteknek teljes
völtokra, a szolgálatnak munkájará.

stus

Hisz testének epeüésére, míg lenni jussunk minnyan, az hitnek és az isten fiamnak észmeretinek egyeségére, teokilletes férfiuá leüenni, a Christus megh eoreokeodeott allapattyanak mértéke szerent.

EZ MIA I EVANGELIUMOT

Sz. János írta megh xv. r.

szében.

AZ üdöben: Monda Iesus az ü tanítványinak. Ezeket parancsolom tinektek: hogy szeressetek egy mást. Ha ez világh titeket gyüleöl, tudgyatok, hogy énge nett eleöbb gyüleölt nállatoknál. Ha ez világból valóok lettetek volna: a világh a mi övé volna, szeretnéic: miuel hogy pedig ez világból valóok nem vátok, hanem én választottalak titeket e világból: azért gyüleöl titeket a világh.

Megh emlékezzetek az én beszédemreöl, mellyet én mondottam tinektek. Nem nagyobb a szolga az ü Vránál. Ha

engemet üldöztenek, titeketis üldöznek.
 Ha az én beszédemet megh tartatták, a
 titeketis megh tartják. De ezeket mind
 mielőlk titektek az én nevemert, mert
 nem tudják azt, a ki küldött engem
 met.

Ha el nem iőttem volna, és nem szót
 lottam volna nekik, beünök nem volna:
 mostan pedigh nincsen ment ségek az ü
 bánókreól. A ki engemet gyüleól, az én A
 tyámotis gyüleól. Ha az cselekedeteket
 nem cselekettem volna köztök, a mel
 lyeket senki maas nem cselekedett, bánók
 nem volna. Mostan pedigh lattakis, és
 gyüleólnek, engemetis és az én Atyámotis.
 De hogy bé tellye tudják a beszéd, mely
 az útörvényekbe meghitattott, hogy ok
 nélkülül gyüleöltének engemet.

MIND SZ. NAPIARA VALO

Epist: Apoc. 7.

AZokban a napokban. En Iános láték
 más

más Angyalt, eleó ieíoni nap keletreól, kinél
 az eleó Istennek pecsete vala. Es kiált vala
 nagy feljzónal a negy Angyaloknak, kiknek
 adatot vala hogy ártanának a feöldnek, és
 a tengernek, ezt monduam: Ne ártatok a
 feöldnek, és a tengernek, se a faknak, migh
 migh nem pecsételtyeuk az mi Istenünknek
 szolgait az eu homlokokom. Es ballam az
 migh pecsételtek szónát, száz negyueen
 negy ezerem valának, kik megb pecsétel-
 tetiek az Isráel fiainak minden nemzete-
 beól. Iuda nemzetebeól tizenkét ezer pecse-
 telték. Ruben nemzetebeól tizenkét ezer.
 Gad nemzetebeól tizenkét ezer. Asser nem-
 zetebeól tizenkét ezer. Nephtali nemzete-
 beól tizenkét ezer. Manassés nemzetebeól tí-
 zenkét ezer. Simeon nemzetebeól tizen-
 két ezer. Leui nemzetebeól tizenkét ezer.
 Issakar nemzetebeól tizenkét ezer. Zabulon
 nemzetebeól tizenkét ezer. Ioseph nemzetebeól
 tizenkét ezer. Benjamin nemzetebeól tizenkét
 ezer.

ezek. Ezek után láték nagy sereget, mellyet
 senki meg nem számoltat vala, yminden né-
 ző szegyekbeol, és agaz tárokból, és nőpekkbeol, és
 nyelvek keozzeül, ki állanak vala, a Királyi
 székek eleőt, és a Bárányok színe eleőt, fel-
 coltözve feier ruhákba, tartuáun kezekből pál-
 ma fátylakat: és felszóval kiáltának vala,
 monduáun: Iduesség a mi Isteneunkok (Ira-
 láidonittraffek) és a Királyi székek, és a vé-
 neknek, és a negyfelkes Adatoknak környe-
 le, és a Királyi székek eleőt az eu országokat
 boridának, és imádák az Istent, monduáun:
 Amen. Aldás és fenyeffég, és beolófeség, és
 bida adás, tisztelés és háralom és ereffég a
 mi Isteneunkok, eoreokkemi eoreokke, Amik

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Máthá írta meg, v. r. szében.

AZ üdőben: Látuáun Iesus a sere-
 getek fel mene a hegyre. Es mideón
 le cult volna, ű hozzá járulának az

az űtanítványi, és megh nyitván az űszá-
-iát taníttya. Vala űket, monduann:

Bodogok a lelki szegények: mert az o-
-ké menyeknek országa.

Bodogok a szilidek: mert űk bírják a
-földet.

Bodogok a kik sirnak: mert űk megh
-vigasztaltatnak.

Bodogok a kik éheznek, és szomiuhoz-
-zak az igazságot: mert űk megh elégített-
-nek.

Bodogok az irgalmasok: mert űk ir-
-galmasságot nyernek.

Bodogok a tilzta szivűek: mert űk az
-Istent megh láttyak.

Bodogok a bekefégeltek: mert űk Isten
-fiainak hívattatnak.

Bodogok a kik űldözest szenvednek
-az igazságot: mert űk menyeknek or-
-szága.

Á

V. 5

SZ.

SZ. IMRE HERCZEGH NAPIARA

való Epist; Phil; 3.

ATyámfiai. Amellyek ennekem nyeresé-
gek valának, &c. fol. 139.

EZ MAI EVANGELIUMOKI

Sz. Lukács írta megh. xii. 15.

Szében.

AZ üdöben: Monda Iesus az ő ta-
nitványinak Legyenek fel őuedzve
az ti agyekitok, és égeó gyertyak
az ti kezeitekbenn és ti hasonlatosak, az
ű Vrokat váró emberekhez, mikor megh-
térten a menyegzeőbeöl: hogy midem
meghíővend és zörgetend, minnyárást
meghnyiffok ű neki. Bodogok azok a szol-
gak, akiket az Vürmegh iővend, vigyáz-
va találand. Bizony mondom tinektek,
hogy föl őuedzi magát, és azokat az al-
talhoz le űlterti, és általmenüen szolgát ű
nőkick. Es ha el iővend az második vi-
gyázáskor, és ha a harmadik vigyázáskor
el iő-

eljövend, és vgy találandgya; bodogok azok a szolgák.

Azt pedig tudgyátok, hogy há tudnaja a cseledes ember, mely óraba eljűne az Orvv, vigyázna általann fogva és nem hadna az ű házaat meghafni. Tijs kétzek legyetek: mert az mely óraba nem véltetek, az embernek fia eljű.

SZ. MARTON NAPIARA VA-
ló Epist: Hebr. 7.

T Ebbenn leteenek Papok, az mivelhogy a haláluk miatt megkiltatnanak megmaradni. Ennek pedig mivelhogy örök megmarad, eoreokig való Papság, az gy Minekokaért, gduccozithatjs mind az orok azok, kik en általa járulnak az Istenhez: mert mindenkör él, hogy mi érettenk esedezék. Mert illik vala, hogy ilyen feű Papunk valna minekünk, szent, aratlan, szépleonkel, való, a beuösökkel elválasztatott, és ki az egheknel magakba tétetett: kinek nem
szek-

szektség mint amiaz Papokisak, elsőszert
 az eu maga vétkiért áldozni, az ő vőcann
 népnek beunciért. Mert ezt egyszer meg
 cselekette, mikor eonnon magát meg
 dozta.

EZ MAI EVANGELIUMOT

Sz. Lukács írta meg XI. fe-
 ljeben.

AZ üdöben: Monda Iesus az ő tanít-
 ványinak: senki gyertyát négyűjt,
 hogy reitek helyre tegye, sem az
 üka alahanem a gyertya tartóra, hogy a
 tér bé mennek, lássak a világosságot. A te
 metednek gyertyáia a te szemed. Hogy
 na a te szemed eggyűgyű leendő; az te egész
 tested világos lesz; ha pedig gonosz
 leendő; a te tested is sötétes lesz. Megh
 lássad azért, hogy a te benned való vilá-
 gosság sötétség nélkül legyen. Ha azért az
 te egész tested világos leendő, és nem leendő
 valamely része sötét; világos lesz en egész-
 lenn,

lenn, és mint a tündöklésnek gyertyáia
megh világosít tégedet.

SZENT ERSEBETH ASZO-
ny napiára való Epist:

1. Tim. 5.

Szerelmes Atyamfia. Az özvegyeket tiszteljed, a kikig az ann eozegek. Ha pedig valamely eozegek fia, auagy vnokái vannak: tanulja megh eleőszedő igazgani az eu ház népét, és az eu szeleibez viszontag hivalo szolgálattal legzen; mert ez kedues dolghoz istenelott. Az ki pedig igaz eozegekhez el hagyatott, nem enkedgyek istenhez, és lejel mappal gyakorollya a keozedest, és az imádságot. Mert az ki győzegeteségbe elz elnevegn meg b volt. Ez ezt parancsolt, hogy fedhetetlenek legyenek. A ki pedig az eozekeoból hivalképpen háza népértől gondot nem viselt, az bitét megh rugadta, és az bitetlenné alab való. Az eozegek keozzed válasza assék, nem kissebb haruan eszen.

cselekedetekre ölbi bizonysga l  enni; hogy ha
fiakat iol nevelt; hogy ha sz  llis adassai g  z-
dalodott; hogy ha lábokat a sz  eteknek mos-
gatta; hogy ha a nyomoridtalnak segítség g  t
volt; hogy ha minden iol cselekedetek keuereit
v  lt.

EZ MATEVANGELIUMOT

Sz. Mathe irta meg h. XIII. fe-
szelben.

AZ   d  ben: Monda Iesus az   tanit-
uanyinak. Hasonlatos menyeknek
orizaga a szántó földbeni reytetett
t  rcshez, mellyet, ha mely ember megli-
m  l, el reiti:    azon való örömébe el m  -
nyen,    el adgya minden   t a mie vagy on,
   megli kelzi azt a szántó földet. Ismet
hasonl   menyeknek orizaga az kereskedő
emberhez,    ki iol draga k  vet keres. Talál-
uann pedig egy draga követ, el mene,   
minden   t el ad,    azt megli v  ue.

Ismet

Ísmet hasonlatos menyeknek országá-
 á tengerbe vettetett varlához, mely min-
 den fele halakat egybe gyűit, mellyet, mi-
 dőn megh tölt volna, ki vonynám, és á
 part mellett leülvén, ki választák á ioka-
 az edényekbe, á gonoszokat pedig ki bo-
 clárak. Így léfzen á világh végezetin: az
 Angyalok ki mennek, és ki választják á
 go.:ozokat az igazak közéül, és vetik ö-
 ket az egő kemenczébe, ott léfzen sira-
 lom, és fogaknak kikorgatása.

S Z E N T K A T A L I N A S Z O-
 ny napiára való Epist:

Eccli. 51.

Hát adak néked Úram Király, és di-
 cserlek kégeden megh szabadtó end-
 neget, és istenemet. Adalak adok úre néved-
 nek, mert segítségem és oltalmazóm lettelenne-
 kem: és az en testemet megh szabadtottad á
 veszedelemtől, az hanusnyetnek teoretől,
 és az hazugságh szerzőknek aiaoktól: és az
 ellenem

AZ EPANGELIUMOK

ellenent állakniak. Jzine eleot segitteom lettél
 emmekem. Es megh szabadítottát engemet, a te
 nevednek irgalmasságának sokaságá szerent,
 az észre el készült örökösökent: a zokorak ke-
 zébeol, kik re: restékuz enlolkemet, és a hábo-
 rúfogolbnyk kapuából, melyek kébrzónulvet-
 tenekongemet: a laingna k szorongatásból,
 mely köörnycülvett engemet, és az reuznek
 közepette megh nem égtent: a pokoly hasának
 mélysegebeol, és a megh fer ez tetett nyelvteül,
 és a hazugh beszédteül, a hamis királytid, és
 az alnok nyelvteül. Dicséri az én lelkeim az V-
 rat mind haláligh: mert én jstennem megh szá-
 badított azokat, a kik te mellette d megh ma-
 radnak, és megh szabadított a szorongatás-
 nak kezébeol.

EZ MÁI EPANGELIUMOT

énbl Sz. Máthé írta megh xxv. ré-
 szében.

AZ üdöben: Monda lesvs az ő tanít-
 uanyinak illyen pelda beszédet. Ha-
 fonla-

fontatos menyeknek országa tíz szűzekhez, kik vővenn az ű lámpásokat, ki menének a vőlegénynek elcibe, és az meny Asszonyának. Eotenn pedigh azok közzéül esztelenek valának, és ötenn eszelek. De az öt esztelenek vővenn az ű lámpásokat, nem vőnek olait vélek; az eszelek pedigh vőnek olait az ű edényekbe, az lámpásokkal egyetembe. Mikor pedigh a vőlegény kelneiek szűnnyadozának minnyáiann, és el aluának.

Ey félkor pedigh kiáltás león. Imé a Vőlegény icú; mennyeteki elcibe. Akkoron fel kelének minnyáiann azok a szűzek, és fel ekesítették az ű lámpásokat. Az esztelenek pedigh mondanak a bölcséknek: Adgyatok nekünk a ti olaitokból; mert a mi lámpáink, megh alufznak. Felelének az eszelek, monduán: Együld né leñe elég minenkünk és tinektek: menyetek el inkább az arosokhoz, és vegyetek magatoknak. Mikor pedigh meñének veñi, el

iőue à Veólegény:és à kik készek valának,
 bé menének à véle à menyegzőre, és bé
 tétetek az aító. Vegre el iőuének à töb szü-
 zekis, monduann: Vram nyisd meg h né-
 künk. Eó pedigh feleluenni monda: Bizo-
 ny bizony mondom, nem elmérlek tite-
 ket. Vigyázzatok azért, nezt ném tudgya-
 tok az napot, sem az ó-

rat,

R V N C I E C E

Z I B O N O R S

A FALVAKON TANNITTO
 EGYEVGYEV KERESZTYEN

Sz. Károlyi Mihály
 (az evangéliumok és epistolák)

A FA.

S. August: lib. 20: cont: Fausti

Colimus Martyros, et cultu dilectionis & societatis
ipsos & in hac vita coluntur sancti. DEI homi-
nes sed his tanto deuotius, quanto securius possunt
certa omnia superare.

A FALVKONN TANITTO
EGYEVGYEV KERESZTYEN
Prædikatoroknak.

A Z ki prædikálni fel áll; legh eleoszeor,
(az Anyaszentegyházban be veott
W 2 szokás

szokás szerént keresztyei kell magára vetni,
mondván: Atyának, és Fiúnak, és Sz. Lé-
lek Istennek nevébenn. Az utóbirigy kell
szobni. Christus Iesus NAK drágalatos szent
vércuel megh. váltott hív keresztyenek,
halgassatok megh. ez mai Sz. Evangelium
mot, mellyet megh. írt tanúságunkra Sz.
N. Evangelista az ő Evangeliumianak, N.
részében.

Ha pedig Epistolából leme a prädikál-
lás, így kell szobni: Halgassatok megh. ez
mai Epistolat mellyet megh. írt Sz. N. A-
postol, az cö Leuelének N. részében.

A prädicatio utáni, megh. hirdetni éni
azon a hét en első Innepeket, és a Böy-
töket; és megh. hirdetni, ha valami Vy-
ionnan házasodó személyek volnának, és
másképpal kell befejezni a prädicatiót, il-
lyen módon.

A könyörögünk Atyam fiait keresztye-
nek mindenekért, a kikért tartozunk kö-
nyörögni. Először a közönséges keresz-
tyen. Anya szentegyháznak épületiért.

W Hogy

Hogy az örök mindenható Atya V. Isté
 tekéncsen irgalmas izemeivel, az ő Sz. Fiá-
 nak vére által megh. váltott Sz. gyűlekezeti-
 re: oltalmazza minden ellőnkedestől, e-
 ről: de megh. minden igazságban: engesz-
 tellye azoknak iziucket, kik megh. akariak
 rontani, és el akariak vesztetni az ő hitűeit.
 Néhol ye miközttünk igaz elmeretit: győ-
 lyallyon ki minden tévelygést, és botrán-
 közást. A kik akerefsztyén Anyaszontegy-
 ház nak egyesejében megh. marattanak
 eddiglén, tárcsa megh. őket ez vtannis: a kik
 el téveledtenek, azokat terítse megh.

- Könyörögiünk annak vtánna, az E-
 gyházi és világi Fejedelmekért, hogy ve-
 zérlye őket minden ióra a Sz. Lélek Istén,
 adgyon oly bölcseséget nekik, hogy igaz-
 gathassák idővtra az atartok valokat. Ad-
 gyon egyeseget a kerefszyén Fejedelmek
 közibe, adgyon dia dalmat nekik, az A-
 nyaszontegyház nak háborgatój ellen.

- Könyörögiünk mégis nek rendbeli nyo-
 morúságunkból való megh. szabadulásun-

kért, Kériük azonn a kegyelmes Atyát,
hogy az ű büntetésének ideicén, megh em-
lekezzék az ő irgalmasságaról: Ne ostor-
roztasson a pogány Törökökkel: Tatz-
rokkal, és egyéb ellenleginkel: Oltalmaz-
zon bennünket országbeli tamadástul, par-
tütéstül, és minden féle egyenetlenleg-
teül: Tavasztassa el tülünk ő Sz. irgalma a
dögh halált, chfegget, és a legyüert, hogy be-
kefébe és csendeslegbe egy Iztuel Lélek-
kel szolgálhassunk nekik.

Könyörögiünk végezetre, szegény
megnyomorodott, és megh keléredett
Atyankfiakért: kint képpen kőrokért, be-
tegekért, a poganyoknak tömlőczőkben
heuerelő rabokért, hogy vigasztalja és
szabadítsa megh őket a mi szabadító U-
runk minden nyazaláiokból, és nyomó-
rúlagokból: Mind ezekért, és egyéb féle
szükséginkért: könyöröguém, lemondá-
gyuk. *Mi Atyánk* *sz. Aducz légy* *Ma-*

A Cantor napokról.

A Calendariumba fel nem jegyezhetni a Cantor napokat mellyok esziendeobe negyzek esnek: Szerdán, Pentekenn, Szombaton: Azert ez belem akaram feliedzeni, hogy tudni ilik: Az Elseo Cantor Peunkeosd vtann esik: Az masodik, Sz kereszt fel magasztalta tása vtann: Az Harmadik, Sz. Lucza unepe vi: Az Negyedik, Boyt vltso vasarnap vtanna.

AZ NYOMTATASBAN ESET

fogyatkozásoknak még igaz

Mivelhogy a mi Nyelvünkön nem értették a könyv nyomtatásának módját, és a Hóhádónok alkalmatlanságát, beteges erőkritikákkal dőltettem; és a munkát igen hőttem: vétek nélkül nem lehetett nyomtatás. Az ő, és általa lábakkal (ezeknek elégtelen voltokert) vaslogatas nélkül élttem.

Azokáért az apró fogyatkozásoknak
 megh iobbittátat a kegyes oluafóra biz-
 uán, némelyeket feliedzettem; hogy aka-
 dék nélkül oluashatnák mindenek a Sz.
 Evangeliumokat és Epist:az eleoliató be-
 széddele.

*In Praef. fol. 5. (ti) kinantatik. Ibid. fol. 6. rikan,
 iriad rikan fol. 7. helyhezetet, iriad helyhezetet fo.
 26. veté iriad vete fol. 30. Sítoké, iriad Sítoké Ibid.
 vigyasokba, iriad vi yafásokba, Ibi. chekbe, iriad ch-
 segbe fo. 34 Tamadsokba (a) siná, atik fol. 35 és, iriad
 el. fol. 41. iatara, iriad iatara fol. 55. valo, iriad valo.
 fol. 88. coldcohtilek, iriad coldcohtilek, fol. 97. szelgal-
 matosok, iriad szorgelmatosok, fol. 103. hogy, iriad
 hogy. fol. 107. eszetekbe, iriad ofzetekbe. fol. 140.
 tagból, iriad tagból.*

*Vannak teob vétekekis a mellyeket a szemes ol-
 uafó helyere hozhat.*

LAVS DEO, VIRGINIQUE
 Deiparæ.

197
AZ IGAZ KE-
RESZTYENI ES APO-
STOLI HITNEK ESME-
retireöl.

Deut: 32.

*Interroga patrem tuum, & annuncia-
bit tibi; maiores tuos, & dicent
tibi.*

Minek vtánna az vtólló száz
éftendeo forrásába, 15. 7. éftenz
deo vtánn, & szakadásra lézszáló vy
tanitók Magyar orfágba ferkezének: és á
ROMAI Anyaszentegyház éftelme ellen á
Lutheristák es Calvinisták kezdék á szent írást
idegen magyarázatra cügázni: látván á
kötögh, hogy mindenik párt á külfő seo seo
renden valókínis támogatták: egynek
k. zúé tartani, akár mely Prædikátorul tas-
nána. Mert egy (vgymond) az Euangelium,
és annyi seo ember éfti az igazságot. I állan
Innén ezek á Prædikátorok fok léte karom-
kodásnak helt adván, vgy annyira elvadlá-
nak fokantá Románistául, hogy nemis akars-
nak aról értekezni. Ezek eléött mind kes-
rebet én az, á ki Papista neuet nem visel, akar
Lutherista, akar Calvinista légien. Innéd
látjuk hogy az egész Magyar orfágba békés-
vel maradnak egy más miatt á Luther és Cas-
vinus

Iustus követők: sőt a Sz. Háromság ellenfégi
 az Arianusok sem szenednek. Űldözték ezeket
 űll, noha vallásokot nem igazlyák, egy űl
 egygyb pedig a Romai hitet karhozatták,
 a Pápitákat gyűleolik, befalmazzák, űldözik,
 ezeknek Templomokat elfoglalvann, közön
 ségesen bíriak, noha nem egyet. *Űldözték*
 nak. Nem veszik észbe, hogy regens Isten
 ten ilyen máma is volt az Istennek. *Űldözték*
 népe ellen a sok nemzetiségű. 4. Christus
 vrunk ártalmát, Pilatus, Herodes, a Phas
 rifeusok, Saduceusok, Samaritanusok (va
 sokbann különbözök leucón) egyet érte
 nek; az Apostolokat gyűlözetekkel ki
 kezték, ezeket *Űldözték* agya kodással
 nik vala fogokat. Nem akarnak erreol gon
 dolkolni, a kik jertoznak csak a Papista nevű
 lis, és egynek tartják, akár Luther akár Cal
 uinista predikatorot halgatlanak. De veszt
 delmes az ő igyek, és Isten előtt semmi ment
 ségek nem lehet. Mert halvak hogy csak egy
 az igaz hit, 6. a mely nélkül lehetetlen Isten
 nek kedvébe lenni; e és hogy lehetetlen a köz
 zönleges keresztényen Anyaszent egyház kívül
 ad üdvösségre jutni. Ha valaki (vgymond
 dMat. 18 Christus vrunk) 4. az Anyaszent egyházat
 nem halgattya, legyen tenékel mint a pogány.
 Elkel vesni valaki az Anyaszent egy ház kívül
 vagon, akár mennyi iót elkedgyekis, és
 bár vgyan benvedgyenis a Christus nevéért.
 August: 1. *Quisquis ergo ab Ecclesia Catholica se
 rit separatus, quantumvis laudabiliter se vivere, ex
 stitit; hoc solo scelere, quod a Christi unitate dis
 iunctus est, non habebit vitam, sed ira Dei manet sus
 per*

a Pf. 33.

b Eph. 4

c Heb. 11

d Mat. 18

e Epist.

152

per eum a. Si feris patiatur, dicat ei inimicus Chris-
 sti, pone manus, ador a Deos meos, & non adorant oco-
 cidatur ab inimico Christi; sanguinem fundere potest,
 coronam accipere non potest. Megle vagy on az a
 irad, hogy fülkék h eretnek kének s lenni b
 Azok a et na foól nem találya az az az valdaly
 valanté. azaga teledett gondolatian ember,
 nem lehet mntkége. mert az igazságnak his-
 zonyo elmeren lenn modgya volna, es kón-
 nyem végére hahetne (csak értekeznek)
 hogy, noha egy a it, na, de az a hamis Pro-
 phetákis forgatryák. e Eszeknek tulajdonis-
 gok néma Pogányokhoz menni, Itanem a ke-
 retyenekhez, a kik imar be veték az E-
 vangeliunot, hogy azok között izakadást sze-
 rezzenek, es felborítlik az egyességnek kötes-
 lét e. Noha azért a Sz. Evangeliunot olvas-
 ták de szonközbe nem tartnak az Evangelius
 mi kerék végében, es véghetetlenül viszá-
 kodnak magok közöttis. Tudni illik:

A Calvinisták nem hiszik a Christus test-
 tének jelen létét az Vur Várfordiba, hanem
 azt tanitryák, hogy a lét vezük a nnak. Maga
 a világh valóságért nem adatek a Christus tes-
 tének léte, hanem a szépleletlen izúz Miso-
 KIA méhébenn fogancatott test. Azért mon-
 da a ubozitronok f. Ez az en testem mely ti
 éretetén adatik. Hogy ha jelen nem volna az
 ifz. teste es vére; nem izornyitné ezének
 méltatlan vételeit iz. Pal, g. Nemis vétekeznek
 lenki az Vur testének es verének méltatlan ve-
 tele ellen, hogy ha létel izeren nem vétenek.

A Lutherék kühömbér tanitják. Mert ok
 hiszik valóságos jelen létet a Christus testének

a. Serm-
 degestis
 cum Es
 merito,
 1. Cori,
 11.

e. Matt.
 15. & 2.
 Pet. 3.
 d. Matt.
 7.
 e. Rom.
 16.

f. Matt.
 26.
 Luc. 22.
 Mar. 10
 g. Cor.
 11.

gok efeléségben fel fuvalkodnak. Noha
pedigh csak ez enndüny estendök forgait
alatt, fok faratsággal ny ontattator fükéges
kómurk mentrük. Ji á mi orfágunkta, melé
lekbeol az igaz hitet megli elmérhetné. ki
litunioólláshai figyrimetien oluafnac de mint
hogy. b m minden. teheti. ferés afféle. könyf
vek. az. szalon loka. hogy. Ji Nyomatvaon
az. Buat. galmokat. egy. ró. id. fükéges. az.
nufágn. adnék. az. egy. gy. ú. k. nek. az. igaz. kes.
rekyem. és. Apó. stoli. i. t. nek. el. is. g. or. t. e. c. u. l. i. o. s. s. i. l.
1. a. l. i. E. l. e. g. o. s. c. o. n. a. z. e. t. t. u. d. o. u. n. k. k. e. l. l. e. s. H. o. g. y. á.
Magyar nemzet Sz. István király alatt vörte.

Sz. István király alatt vörte.
an kyra ly alatt.
tért
megli á
Magyar nemzet An.
990.

1. a. l. i. M. a. s. o. d. o. r. t. u. d. o. u. n. k. l. e. k. H. o. g. y. á. M. a. g. y. a. r.
rok megli teréle á. Christu. s. hitre. stolt. M. e. s. t. á. t.
pogany ságbol nem emhéri iméim. I. t. u. n. i. e. r. t. o.
hónhattya vala ki őket. é. s. á. z. é. r. t. á. z. G. i. u. s. t. u. s.
hírre térhitenék. á. P. r. o. p. h. e. t. i. a. k. f. e. r. e. n. t. a. *Am-
b. l. u. b. u. s. g. e. n. t. i. l. i. s. l. a. p. e. n. e. 2. u. o. 4. s. t. i. s. p. r. a. p. a. t. u. s.
n. p. o. s. t. o. l. i. u. s. d. o. m. i. n. i. t. e. s. t. u. n. t. a. d. e. u. m. o. m. n. e. s. g. e. n. t. e. s.
c. C. o. n. v. e. r. t. e. n. t. u. m. a. d. d. o. m. i. n. u. m. I. n. i. n. t. e. r. s. i. f. u. e. r. t. e. r. t. a.*

A Christu. s. hitre
re tért á
Magyar nemzet.
a. l. f. 40.
b. I. s. a. i. 2.
c. P. s. a. l. 21.

1. a. z. é. r. t. á. M. a. g. y. a. r. n. e. m. z. e. t. á. z. i. g. á. z. e. s. A. p. o. s. t. o. l. i.
hírre rófo á. pogany ságból. k. e. n. n. e. v. i. l. e. t. t. e. I. t. e. n.
ó. k. r. t. e. g. y. v. a. k. i. s. g. r. o. a. m. i. a. s. (v. a. k. i. s. g. r. a.) f. e. p. e. t. i. r.
e. r. t. o. R. e. n. a. y. A. z. e. t. i. s. f. o. l. i. 3. P. o. s. t. q. u. a. m. h. a. r. t. o. i. n. g. a. r.
r. e. a. g. e. n. t. i. l. i. s. t. i. v. e. l. i. s. d. e. f. e. r. t. a. C. h. r. i. s. t. i. a. n. o. r. u. m. a. l. l. o.

ascripta, &c. Minek vtanna (vgymond) a Magyar nemzet az Isteni gondviselés által el hagyva a pogányiságnak szeretéségér a keresztények közibe fámálatott; az egész Európának öröme: leön ez a megh. tóres, és a nyelv neuelkedésére: mert a Christus hiti úgy mondyminden ióságos cselekedetki. *tu mundamentum, Christi Fides virtutum or. Em est fundamentum.* Szentci Molnár Albei. v. 12. u. Dictionariumaba in Epist. Nuncup. dicseri Sz. Istvan királyt mondan, hogy ű málta terti a Magyar nemzet a Christus hitre. *Gen. nostre divina affluere gratia; ad Christi fides conuersa est.*

A Ros Harmadfor tudunk kell. Hogy az a
 mai hitre terti a Magyar nemzet. **ROMAI** hit volt, melynek az egész vilagon való hirdetéséért hálát ad Istennek Szent Pál. Nem volt pedig hálta Romában az Euangeliumnak a vétele vtann egyéb hit az mostanál (mellyet mostan Papista hitnek kereszteltek az vyl. hitnek. Azert tanuld meg, hogy a mint nagy lépés bizonyítja a Geotici Calamita Predikatori, Szekely Istvan az ő Krónikáiba) Magyarok, *Csak ROMAI keresztényekhez lőnek.* Azaz, a mint Benedek Pápa a sz. hory vallották a Magyarokis. Vgyanis azért küldte a Pápa az Angyal Sz. koronát ennek az országoknak. Elmentem oly embert, a ki csak azei kívánna érteni, mellyk hitet vallotta legyen Sz. Istvan király: mert (vgymond) az volt az an király. **Sz. Istvan Király** azért Romai keresztény volt (ki mostan há érne, Papistának hiának)

lánának) mert az ű Decretumában azt par
 ranfolya: a. Hogy, ha valaki Pénteken az
 nagy Karor napokon húst ennék, egy hét
 tigh böjtölyen a tömjös zbe. Es ha valaki a
 Pápnak intőse berőot, megh nem győnta bűnei
 is: Istót folgálat, és Alaminálkodás övérette
 neled. Hogy ha b. az Istót folgálatnak
 isleier a MISE alatt valami hiúságos dolo
 gróbbé sigetőének valakik, egyebeketis megh
 bántánne: hogy ha effélek udósek volnának,
 feldofének megh (egymond) és a fentegy
 házból gyalázatosann üzentellenek ki. Ha pe
 digelstak volnának, a fentegy ház pituaráoa
 megh köztetüenn, ostoroztallanak megh.
 Az ilyen embert hák ám mostan Pápalának.
 Aki tudni illik, Pénteken és egyéb böjtőse
 napokon húst nevédik: a ki bűneit megh
 vályja az Egyhazi embernek: a ki Sz. István
 királlyal jóvallyá a halotta kért való imadás
 gorcs az Alaminálkodást: és a Misenek aldos
 zanyát, nagyra böcsüll.
 De, nem csak Sz. István, hanem az egész
 Magyar nemzetis a Romai hiten volt, amel
 lyenivagyón mostani Pápa. Ezt könnenn
 meghituzonytáatom a Magyar orfási Decre
 tumból. Mert a Sasodis Lajos Király alac
 1524. Estendőbe azt, 14. a Budai gyűlésbe
 azon könyörgött az orfágh népe, hogy a Lu
 theranókat, seiekenn jóbagokann marassa
 ed főlség. Istmet 1525. Est: egy akarattal
 Rákos mezoien azt végezték a Magyarok,
 hogy a Lutheránusok megh fogatallanak
 a megh égettellenek. Hallod azert, hogy az
 egész Magyar nemzet (Székeli István mondáta
 kénsknif)

fia volt,
 a. lib. 2
 c. 9. & 16
 c. 11.
 b. c. 14.
 Sz Istu
 an a Bö
 tölest,
 a hal lot
 ta kért
 való ké
 nyőre
 gest. és
 a Mise
 mö d a
 jóval lot
 ta.
 Az or
 geß Ma
 gyar ar
 fagh
 Romai
 hitene
 volt.

10 Tudok egy Caluinista Prædikatorot, ki
 egy varnaki ábránál azt feleli, hogy a Ma-
 gyarok réb kezint a megiszetés után Papistak
 voltak, és réb kezint Caluinistak. Maga a
 Caluinus tanítása előtt, ezt az Eftendőt mult
 voltintyaró Magyarok megli térélenek,
 dősi leimbiék át léni hagyónna, hogy Ma-
 gyarok foga a Christus, hime ist volt, azt
 imadták: hogy az város, és pápák elnyom-
 ták volt az igazságosá Bibliát, a páf az, vetet-
 ték volt. Az ártványban egy óráz, és tételvetet
 vult: ez ezoként búkfehl, vult az, Ecclesiát
 reformálni, az az, az előtűt ábrázatra hozni:
 búkfehl volt a gyimord. Nyitánitoknak
 iunie Ez maids közönfeg, daidósten és hme
 dámentum hírkéül való elmékediek a Luther
 és Caluinus ábravetése. *ous div a*
 10. Edzőkört. Mert az tellys fent irás a
 nincsen emlékezetáról, hogy az Euangeliom
 nár bé vételestano, a Christus Nyitánitokat
 küldetés de megli yagyon, trug sok helyen,
 hogy a keresztysnekli z hme Prophetak
 ientek, és ragadozó farkasok a juhok közűbe
 és hogy azok közűbe meandék ki a kik
 a Christus hitit immar bé veték, c. és hogy
 vgyan azokhoz mennének a kiknek volt
 uatigolítomok. De bizonyos dologig hogy a
 Papistak nemi történek a listing 55 Caluinus
 gyülekezésbe alufam ó hozsajok nem nótet
 nek Templumok Anglián, hánem mi közűbe
 hűk búkfehl, kama két, sfo. Vriték Lutherés
 Caluinus, és utab oda térékezének ahol régen
 hirtetétek az Euangeliom, a zert nem iohete
 ténék azok az Ecclesiát reformálásra. Mert

a. Matt.
 7.
 b. A dō.
 10.
 c. 1. Ios
 an. 2.

11. M. a
 2. Ios

Jobu T

amint

2. mint mondák) az első magvetés után az
 1. Evangéliumiak bé vetelék után csak a vagyoni
 megírása, hogy az ellenfégh konkolyt vett a
 búza közé: ezek hozták az vyi tudományokat
 köznebe, azért konkoly az ő tapintások. Más
 földfor, Tudatlanlag az ő mondák, hogy az
 igazság elnyomattatott volt: mert meggyőz
 gyon irva hogy elnyomható az igazság és
 öröke megmaradnak. Tudati magok
 az ő hirdetni, hogy az Anya egyház elreueg
 lyedett volt: mert ekképpenn a Christus fo
 gadás helyen nem maradnának ki aze fogattá,
 hogy a Sz. Lelek által igazságotik mindeni
 időben, b. Es hogy a Pokolnak kapui erőt
 nem vehetnek ellene. c. *Porta inferni non potest
 claudari adversus eam.* Solva el nehi fogyott a
 Christus Anya bente gyháza: a örökös volt
 az ő öröke, és örökös Jeseu, a semmi
 erővelkel időköz nem veretterik. *Rigati
 eius non erit finis. d. Potestas eius potestas aterna,
 que non auferetur.* e. Megh coltálta ügyan a
 Sátán ebbe a fűt be a búzát, és amikérs fésébe
 Eufier és Cáltnus: *Ex nobis proderunt, sed non
 erant ex nobis.* f. Megh maradt az igazság,
 el nem omlott az Anya bente gyház: a őnyebb
 (vgymond Chryzost. in fest. Beate.) az egl. nékel
 romlani, hogy sem mino az Anya egyháze
 nak elnyomattatni. *Quando novella erat, nulli
 potuit ledi, et hanc quomodoq; ad usum pervenit,
 existimat eam posse superari.* A Christus bente vet
 (vgymond) erette, és azért a pokolnak ka
 ellené nem állhatnak. Ha megmarad
 az vurnak igéie, megmaradott és
 el nem tévelyedot az Anya bente gyháza.

Az igaz
 ságh el
 nem
 nyomatt
 tatott.
 a. Pfal.
 217.
 3. Ed. 4.
 Az Any
 a. egy
 haz né
 tevely
 get.
 6. Ioan.
 14.
 a. Matt.
 16.
 d. Luc. 2
 e. 16. 61.
 f. 1. Ioan.
 2.
 10. 1.
 1. Iud.
 10. 1.
 1. 1. 1.

azon ételemek az megli nevezet Atyafiak népe,
és azért nem létezték Istennek. *Non enim est
dissensionis Deus, sed pacis.*

13. De magán sem küldetett Istenül egyy
kiszázi tanítókat közzeülgh. B. Hofon, Mest
az irás mindenül azért, hogy yánnyifigeket,
és bökatlan tudományokat el távoztassék és
aki különbet hirdet annak a mellyet elvették
fogva tanultunk, azt hamis Tanítóknak tartjuk.

Rom. 16. *Obsecro eos, qui dissensionem et offendiculum praed
ret doctrinam quam nos didicimus, sequantur: et declin
ent ab illis. Huiusmodi enim Christo Domino non
seruiunt, sed ventri.* (Szép jótét adgya. Sz. Pál
a hamis Tanítóknak mondván, hogy iném ego
vur Christusnak szolgálók, hanem ha sokunkkal
Könni megli itelni ha az szolgáló hasznak a k
a hús ételteül minden leten legly alábbi kétfert
tartoztattya megly kintánfigat, és szerendegly
legly alábbi házfona, avagy a kinek semmi Bőrl
ti minden, és ingyen chabe semmi, hogy Penton
ken es Bombaton hűst egyék.) Terec elmélet
kedesimre. Az vyitanított, Luther és Calvian
us &c. Külömbet hirdetnek annak a mit elvitt
teül fogva tanolt volt. Magyar orfágt azért
Istenül néni küldöttnek, Kérhőztattya az
írás az vyi Tudományt. *Doctrinam huius temporis*

1. Tim. 6. *gratia nolite abici, et. Vgy. annyira, hogy, ha
Ángyal volna, aki különbet hirdetné a nagy
a mit Sz. Mianál szemünk, jutelnom lehet
Hallyad Sz. Pált. *Licet nos aut Angelas. Euangeli
getur vobis, praeterquam quod Evangelizamus,**

d. Gal. 1. *anathema sit, &c.* Mitéppen Jidgyűnközött
Luthernek avagy Calvinusnak, akik különbet
hőző vyitágot hirdetnek, és semmi csuda rételes

lyel: nem dicfednek? Hallottam a Lutheristakról, hogy Luther Márton nem vitéz dományt hirdett volna háncs az Apostoli regihit, *non illi non habuit nisi in se* Sziki, ezt ne hidgye: mert a Luther tanításá-
 vyi és Jókasán tanítás; a melynek ö magá-
 volt sokasága. Bizonyfajom pedig: Endő
 maga Luther, *ca. Solar primo erant, & certe ad*
tantas res in illis, ut in primis in illis, q.
Cafecium non voluitur nec in illis in his raris in
di, Deum restor. Suspens. exp. Habant homines a
menton res, quam habuerunt me usq. erat in illis.
 Im halluk hogy megh vally Luther, hogy Akarat
 egyedül ö maga kezdte el az a dolgot, mel-
 lőtlenki ö előrel név inerr vala kezdni. Es
 azért vyi tudományt hirdett, a mely felöl
 magais kétkedett, és azért: hogy sokfor
 fructus rebiteit, mikor ebbe irót menyi sok
 Lelék vérel ö miarta: *b. Quomodo mihi palpitant*
tremulam cor, & reprehendent obicit. Tu solus
pa. In die erant in manu & in illis secula ignorat
rano. Quis si in illis, & in illis in illis in illis
danandos: et in illis. Bezzel Sz. Pál nem
 így beellett: *ca. En (egymond) vgy írok,*
 nem irint bizonytalanra. Sz. János, nem
 kezdte el az ö bizonyfaj tereléről, hanem
 nyitáno monigya, hogy igazi d. Mondam,
 hogy a Luther tanításá vyi, akaratya ellen le-
 ot: azt mondgya) és arról ö magais kétkes-
 dik, azért: *ca. In illis in illis in illis in illis*
 Nem istentől kültet Luther. Mert
 ennéhány ebrendővel a fakadának perzse
 vrán ő azt írta: a pápának: hogy ő kef az el
 kezdett dolgot félbe iradni, és hogy halgatás
 volt

4. In-
 Praefat.
 Tom. 1.
 lat. An.

1545.

Luther

ö maga

volt

csak

kezdőse

tanítás

ának.

Akarat

tya els

madot

elles

nünk.

ö, Tom.

2. lat.

vit. 1545

per

Luff.

Luther

kételke

dik az

ö tulaj

ánya

sekol.

r. 1. Cor.

9.

d. 10. 21

Luther

kef

volt

félbe ba akar lenni, csak hogy az övékézőyis, halá
 hadni gatlának. d. Ha Istennek időt volna, nemigy
 tanítás költet volna a Pápiának irni; hanem a mit
 fat. Sz. Péter felele a sidoknak. a. Istennek keoll
 a. Tom. Inkab engedni, hogy sem minit az cimberék
 1. VIII. nek. Elmérek egy Isten felele berzetett, a ki
 lat. 1519. öltuásuánn ezen Eöcher általattatánigát, a Ros
 fol. 237. inavallásra zert, és moths Miser mond. (301)
 b. Act. 9. 22. Nem Istennek küderett Eöcher. Most
 1. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

ad vitam serva mandata. Ha bé akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsolatokat. *Luther* ezt ellen azt mondgya, hogy, ezt hiúenni, megtagadod a Christust. Azert ki nem látja, hogy Luther a karhozatra tásgas utat tartott: és nagy törcsit késhített? *Nem* Istentul küldetett Luther. Mert (hogy ne folyjak az Sz. Atyák ellen való agyarkodásai) Molykit (ki önön maga dicier, az isten a.) gyalazza Luther és karhozattya. *Ha* efed vagyón (vgymond) a helyp es Pelyp Molykit, törvényuel együtt töllel megsekerget. Ez egy általlyaban gyanolagos légyen előtte, mint eretnek, ki arkozott es el karhozott. *A* Papánál és az ördögnelis roffabb. *Sic tibi suspensus de heretico, excommunicatus & damnatus.* Ki holtott ilyen megsekergető agya furt Prophetátul Mutaram egy tudos orvos Doctornak, *Luther* nek effele feleleget: a ki a méikodóann (noha nem volt Papista) azt felele, hogy *nincsen* e világon csak egy Lutheristais. Es (hogy a mi határunkba maradgyak) bizonyos dologh, hogy *nincsen* az egész Magyar országba csak egy emberis a ki követe Luther tanistat. *Mert* a tunc felidézem, azt vuattya, hogy *elék* a hit által üdvözülünk. *c. articulus iustificatiōnis is est, sola fide in Christum sine operibus nos promereri iustos & salvari.* Sz. Pál pedig hitis lömbet mond. *d.* Nem a törvénynek halgattos igazak (vgymond) az Istennel; hanem a törvénynek cielekedős igazodnak, meg. Sz. *Iakab* e, a cielekedős nélkül való hitet holt hitnek hívja.

medbi
inbal
almira
321
MO T. a
miv. i
Luther
Moy-
fest es
retnek
nek es
elhdre
hozot
nak
hna. ol
a. Num.
22. al. 10
b. Tom.
2. fol. 373
lac. per
Lutit
bi. 6. 25. 33
ekokok
ekokob
c. Tom.
P. 2.
fol. 301
333.
d. Ro. 2
e. lac. 2.
sol. 1. 4.
Nem

Ibidem
fol. 380.

a. Eccl.
9.
b. Iob.
27.
c. cap. 9

Nem Istenről küldetett Luther. Mert azt tanítja: hogy bizonyosan kel hinnunk, hogy Istennek kedvében vagyunk. Az irás különben mond: a. *Nescit homo unum amorem amato digne scire.* S: Iob azt mondgya. b. Hogy telessé életébe öter az ő fűve nem vádoita, és mégis bizonyal nem tudhattya e. maga írtat: *lanfi gár. Etiam si simplex factus, hoc ipsum ignorat* *bit amata mea.* Luther pedig így szól: *Explosa hic spe incertitudinis, certa statimatur Deum nobis propitium, ac uti placere.* Sok volna eho samaján Luthernek hathatatlan oltoba irásit.

Luther,
karom
lástól,
Christo
ellen.
d. Tom.
5. praef.
fol. 343

Nem Istenről tört bizonyára. Mert a Christus IESVS leleol, mégis Mahomet sem bolt, sem nem bolharott volna gyallizatosból mint Luther. *Quis omnino bonus doloq* *ámit kérődik. d. A propheták (egymond)* *ninnnyáitannól bírták i. életbe, hogy Christus* *minden határozal, gyilkosnál, lopónál &c.* *legnagyobb Lator, gyikos, lopo, &c.*

Azt mondgya a megis nevezett helyen: (á Credo ellen) hogy Christus áhlozatlévén a világh bűneiert: *sem enim est persona innocent* *et sine peccatis, non est natas de virgine Dei filius.* *Immar (egymond) nem ártatlan semély, nem* *á büzreül büzreer istennek fia.* Kihalló ilyen káromást hogy á keresztfanni nem Isten fia fűzget volna á világh bűneiert? Hallom hogy á Tö. ökök az utatryak, hogy á fidoi nem Christust bítek megis, hanem más hozza haszoldó semélyt. Oltalmazzon az irgalmas Isten minden keresztyen embért Luther hittól ki az Sz. irasbol: *karia megis bizonyítani,* *hogy bűnös leot légyen Christus e. Valóba*

Iól vgymondá Sz. Lelek, és nagy szeretetből,
 és nem tréfilódik a Prophetának mondas
 sival. Psalm. 29. *Deus in facit insipientiam me-*
am, & delirata mea & se non sunt abscondita. Psal.
 40. *Comprehenderat me iniquitates meae & non po-*
tui inviderem. Több helyeket is hoz elő:
 De azokból nem következik, hogy Vrank
 bűnös lett volna: mert azokon a helyeken
 (vgymond Sz. Agost.) az emberi nemzetnek
 semelyébe könyörget, a kiert kezes és közbe-
 jaro volt. De Luther bellyeb gázol az örvé-
 nybe, és azt karicfaliya nyáias sárával. e.
 hogy Christus viseluen a bűnös embernek
 semelyét, az ártatlanságból le vetkeződöt
 volt. *Exalta innocentia & sanctimonia sua, &*
suscepta persona tua peccatrice, portares pecca-
rum, &c. Nagy kegyelmis ez. Mert Chri-
 stusról mondgyá Sz. Peter. b. hogy bűnt
 nem teott, és alnokláh nem találattott az ő
 bűnösökkel. Sz. Páris. c. bentnek neuzi Chri-
 stust, ártatlannak, macula nélkül valónak,
 a bűnösöktől el választotnak. De Luther a
 ez ellen azt mondgya hogy a Papisták megh-
 foftják Christuskat esmeritől az ilyen tanit-
 tallal az embert. *Cum segregant Christum a pec-*
catis & peccatoribus. Ekképpen (vgymond) Luther
 nem csak hasonlatossá teszi nekünk a Chri-
 stust de kegyetlen bíróság, a ki haragunnék a
 bűnösökért, és elkarhoztatná a bűnösöket. Ved
 tésedbe. Nem hisz Luther, hogy haragud-
 nek Christus a bűnösökért és elkarhoztatná a
 bűnösöket. Maga Sz. Pal. e. azt tanytgya
 hogy a lopok, rébgefesek, házafag török, &c. be-
 nem mennek mennyországba.

4 folio

351.

b. i. Pe. 2

c. Heb.

7.

4 folio

348.

Luther

nem his

si hogy

Christy

el kar-

hozta-

ná a bű-

nösöket

e. i. Cor

De 6.

4. folio
350.
Luther
azt ta-
nítja,
hogy
nincsen
femmi
bűn,
sem örs-
dög.

&c.
1. Pet.
5.
1. IO. 1.

d. Matt.
25.

e. Tom.
s. praef.
fol. 349.

De Luther Marton nyilatkoztatja, hogy
femmi bűn immar nincsen. Ha a bűn (vegy-
mond) és a halál emlékezeti reterent tegedet,
azt gondold, hogy csak ilom telenség, és ör-
dögi tudzottság, a mint hogy nem egyéb.
Mert bizonyára (vegymond) immar femmi
bűn, sem átok, sem ördög nincsen, mert ez-
ket Christus meggyőzte, és eltörölte. Hogy
ha nincsen bűn, akarnám tudni, miért itéltek
halálra a birakó Lopót, gyilkost és paráznát.
Erre ezt felelé egy vörtember: hogy nincsen
a keresztény embernek ördöge. De bizonyos-
ra nem azt mondgya Sz. Peter 1. Vigyazas-
tok (vegymond) mert a ti ellenfegetek az ör-
dögi körüljár &c. A bűnről azt mondgya az
írás, hogy hester az igazs elénk napjaba-
ra azt mondandjuk (vegymond Sz.
Iános) hogy bűnünk nincsen, mi ma-
gunkat hitessük el. Vagyon azért
bűn, vagyon ördögis, a kinek a bűns-
ben megholtakkal örökke való tűz kö-
bitetett.

Nem Istentől küldetett Luther, Mert
a megfi nevezet boldogfi közöt aztis ta-
nítja e. hogy valami bűnt cselekeünk,
oly sajt bűne Christusnak mint ha ő mi-
s. uelte volna. *Quaecumque peccata ego, tu
& nos omnes fecimus, & in futurum faciemus,
sunt propria sunt CHRISTI, quam si ea ipse
fecisset,*

Rutt dologh csak hallanijs a Luther
Ertelen tanitatal. Vajha a Predikatos
rok Luther könyveiből predikálnának:
csak egy bentegyházis nagy volna a Luther
eknek. De fuk segh eretneklegeknek is hani:

Mertége mindazonal nem lehet fenki
nek, hogy ha gondosleletlenége, miat el
teuciyedik: Mert a hamis Prophetaknak
Jest minden ember tudhatya, hogy tudni
tik, oda mennék hol immar uolj Evans
gelium, és hogy has luzialok letnek, s egs
gyet nem eretnek, e az utolsó időbe u
tik, ti hozzátok jinek (vgymond Chri
stus Vrnk) ti hozzátok, Magyarok, a kik
bő vereték volt az Euangeliomot; a kik
a Christus hitre ferteték volt az ti elietek
kel: a kiknek az Isten Angyali koronát
küldett, a kiknek Sz. Kiralyokat adott, ti
nektek mondya a Christus, onatok ma
patokat azoktól, a kik ti hozzátok történek,
mert ragadozó farkalok. Honnét tudhat
ryatok? onnét, hogy ti hozzátok történek a
kik keresztények voltak: Onnét, hogy
külömbet tudtetnek hogy semmint Sz. Ista
nuantól es a több elietektől tanbitatok
vol.

Nem Istentől küldetett Luther, Megh
gallya onon maga a. Hogy az ördögh
adot okot o nekic a visabonyásra.

4. Matia
7.
6. Romi
16: et 2.
Tim. 3
c. Ila. 19

Mert

flus hiti gyökerezni. Nem lehetett, hogy
 azon időben; és azon eszköz által lekeze-
 nek bé az igaz, és a hamis hit. (mert mind
 a ketteő igaz nem lehet.) Nem czimborált
 volna Vrunk az ördöggel. Nem plániált,
 nem vetett egy üdőbe ő ytle, hanem előbb
 véséte a menyei magh vetett a menyei hí-
 dománynak maghat (a tista buzát) az vian
 hiatetto a konkolt az ellentégh a somagh
 közibe.

Matth 13.

1
 NEGYEDSZER. Nem tényleg küls

detett sem Luther sem Calvinus. Mert nem
 búkölködött vy tanítók nélkül a kövike-
 lan epitetet Ecclesia; az igazságnak bílo-
 pa; Voltanak minden időben igaz tan-
 títók, a. *Et ipse dicit quendam aposto-*
los esse, alios autem Pastores et Doctores ad con-
firmationem sanctorum etc. in aedificationem Cor-
poris Christi, donec occurramus omnes in unitatem
sententiae etc. Voltanak azaz tanítók, hitet-
 tetők az igazlag minden időben a Christi-
 egyeség leiki parazhatágha nem let, elcsm
 dítáta az ő lettek;

1. Tim.

2.

b. Cypr.

de unit

ecc.

c. 11. c. 2.

Christi in unitate etc. etc. etc. A. Nam doctrina
vera, deusque sanctus etc. etc. etc. etc. etc. etc. etc.
 Nem vehettük a Pököstől, hanem vros
 az anyhatágha; azaz a hitet, az igazságot
 a magh maradando szövegnek a hit,

d. Osé 7.

e. Eph.

Nemoq; nélkül hua Sz. Pál. Chr-
 stus Nunknak az Anya, egyházzal való fős-
 vetlégét házallágnak, e mert a mi képpen a há-
 zallágnak kövlet az emberek között egyeb
 a hiala

V halálnál fel nem bonthattya, így örökös-
nek kellett lenni ennek is az Ecclesia vül való
bizallagnak Azokért pastörök lévén, és az
Anya egyház Christus mellel meg marada
ván

Nem szentül küldetett sem Luther sem Cal-
vinus. Mert az időveltek elcsóimmar őt fáz
estek közt volt ez országba az Evangélium.
Hogy ha a Christus hű praktikálása törté-
nek volna: ott kellett volna mennyek, a hol
nő volt Euangeliū, a poganyok közibe, mert
az israhámi profetáknak mondja azokat,
Akk a keresztények közibe mennék, vi tudós
many hirdetni. A megü neüczet predikato-
rok, egyéb végetz országba nem történek, ha
nem Templumok foglalni és pusztítani: a Ner-
mes Alapya, nemzet között egyenlenség
kerzen, nagy lelki fértettség nemzenti vgyoans
nyira, hogy az együgyű költselel latin a fakas
dalk és a hitben való való, nem tudgya
mit lidgye, és mind egynek tartya akarkit pra-
dikalljórd neki. Nem akarnak az együgyű
tek érteni hogy a felszámón, a ká horzannak vt
tyóann tanáryak őket a Predikátorok, midőn
sem bönölésre sem gyonásra, ők nem mit ke mē
don az üdülletet mgyeferik seferet és is ele-
fkerednek cu Tom. 5. Lott. v. p. p. a. 101
dön vānk öfökat varnal: kőny ök öföre a lcke-
fegre, a bád gort igy lckit: Midőn ölytā
ya horlozzak öket, hogy mibe a hē pārdes-
farcok terheted? v. mūd a rō ekkeredetekről 13
megh meük öket. Ne tudgya a költsegh hogy a
f. r. s. est a Roma hitet öfker. Hogy cik erie
tēt a felszámón a pogany falól.

3. d. 1. 2.

mi Y. 1. 2.
1. 2. 3.
1. 2. 3.
1. 2. 3.
1. 2. 3.
1. 2. 3.
1. 2. 3.

a. Eze.
13.
1. 2. 3.
1. 2. 3.
Mett

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30.

4. RO. 1. Mert Sz. Pál 4. hált ad Istennek, hogy a
 Romának hirt az egész világon el terjedt, és
 híressé lett. Nem tudják a tudatlan vir-
 Prædikatorok is a költöghnek eleibe adni,
 hogy ez ellen az el rendelt erőt Tábor ellen,
 Romai Ecclesia ellen, sokféle Eretnekégh
 tusakodott immár Luther és Calvinus elbesz-
 de le csöpül sejtett, el temetett, semmivé sejtett.
 Megh hírad bizony a Luther és Calvinus tan-
 nitásais, de megh marad végigh a Romai
 Anyaf. egyház. A pokolnak kapui s idor-
 ne nem állhatnak, eretkez ellen nem vehetnek.
 Hallyad mit Prophetált Luther az önnön tan-
 nitásinak nyaka fakadásáról. *Nonne dixerunt
 hoj spes facti papastis, nos propediem intruratos
 cum doctrina, que sibi ipsi non constaret.* Es bizony
 nyára csak egy Lutherista sem találatik Mas-
 gyar országba. Mert a Luthernek felredzél-
 cennehrány tanításait, senki nem vallja. A
 Calvinus tanításait is minden ki közzeszi,
 mert ő azt tanította, hogy Isten oka a bűnnek im-
 g. hogy Christus a pokolnak kanyar-
 e Inffit. senuette Lettekbe. *Id. hogy is senuette lozard
 lib. 3. ca. 22.* zcul senki a menyéi bódogásban nem inta-
 hat stilet napis elsoel hanem valami Pitar-
 d. Calu. ba; váriák az néltet-e. A kálauzba beófé-
 lib. 2. ca. 16. gfen megh találod Calvinusnak dögletet és tan-
 1. Clu. nitásait. a mellyet mielő kögy senki nem
 1. Co. 13. követhet, nem találatik egy Calvinistais or-
 lib. 3. In- stais a ki tudatilik Lutherrel és Calvinussal egy-
 sti. ca 25. nyomón járna. Bizony csak ezek vehet az
 f. folio embereinek, nem egy csö idogenitti őket a Ro-
 371. & mai hitceul az egy tudatlanfagyal és a prædis-
 417. katorok

Tom. 5
 lat. vitti
 1554.
 per
 Luffit.
 fol. 333.

katorok hamis rágalmazafinál. Nem értik, hogy az igaz hit mégis Szt. Pál ideiben is terjedt és volt a világh. Serte. A Luther és Calvini tudománya nem terjedt ki, csak a keleti perz Némec és Magyarországra bűfődik. Egyik sem volt. Szt. Pál ideibe. Soha el nem tudták, hogy ez országba vezekedék, azért egyik sem igaz hit. Nem tudják az egyet, gyűek hogy az igaz hit, a mely a pogány országban mégis terjedt, de csak a Romai hitre terjedt Európába, Ásiába, Afrikába, Indiában is. Barátok és lefolták által. Soha pedig semmi pogány ságh nem tört a Luther és Calvinus mértékére, csak a töltünk elpartolt kereszténynek kaptanak rajta. Nemis mennek ezek a telti emberek lefelegek és gyermekek mellett sem JERUSALEMBE, a Christus koporsójához: sem BETHLEHEMBE, az mely helyeken egyet és nappal folgálnak Istennek a Szt. FERENCZ rendinvaló Barátok. Nem mennek a megl. nemzetet prédikátorok Constantinopolba, a holott a Szt. Ektendó bé, az igaz hit mellett ifonyúhalálal ölék meg a Vicarius Patriarcha által Szt. FERENCZ szerzetbe öltözésbe vetuén a Szt. Praterket, a lefolták a Szerzetbe öltözésbe. Mivel hogy a megl. nemzet. Vicarius, a miot életet tül: Törököket keresztelt vele megis. Meghi hittens en, hogy Magyarországra csak egy Prédikátor sem találmal a ki a Martyromást gon. fömülönzi. És az a hitünk hirdetéféért a pogányokhoz igyekeznek ezeknek megh. térékéért. a Belső vagyon labokonn nem hadiattyúk elfelelégeket. Nem kérték. Nő-

korok

169
1082

2. mo T
xiv. tal
1214
1215
1216
1217

1218
1219
1220
1221
1222
1223
1224
1225
1226
1227
1228
1229
1230
1231
1232
1233
1234
1235
1236
1237
1238
1239
1240

telenségre való malafiot Istentől az vvi praedikatorok hogy az Euangeliummal a iudiciumnek közibe mellenek. Nemis engedti az Isten hogy oda mennyenek; azért vetetr beköt libokra. aduan oker a kuanfigok rablaga az. Csak oda vetik magokat a hoisson az Isten deigh praedikaltatott azeleot az Euangelium. Otis csak arra indityak az segény népet, a mire terméset berentis hadandó; Mert, hogy ember ne boitollyen; hogy büncet megh ne gyonnyá; a lopott és hamillan gyüytett márs hárt megh ne fordítsa; hogy testet ne lanyar galla; ezt mind megh cielekeli akar mely gonob cietü emberis. De külömbet mond az bent irás.

Megh vöendölte üduozitronk, hogy böitollagnak ennek a voléenynek hat 4.

a. Lu. 5. Böytelenekis pedig. 6. Sz. Iakobnal megh b. Act. 13. vagyon, hogy büncinker megh gyonnyuk c. c. Iac. 5. Bizony tagunk erös. Sz. Mathe, hogy Ierusalembeöl ki mennek vala a pafiba Sz. 129.

d. Matt. 3. 3. Consuetudo peccata sua, gyonnan bünciket. d. Sz. Pa. idelebens a hvek gyakortottak a gyonast. e. Az hamillan keretett marhadak megh terittesereöl, pekkink Zacheus. e. Acto. 19. f. kiast fogata üduozitronk eleot; hogy ne gyannyal terittene megh, ha valakit megciast volna. Vmaki azt leste: hogy azon a napon ledt üduolligh Zacheus hazának. Nem tanitvak effele Papistagra a kölleret a Lutjer és Caluinista tanitrok. Nem gondolkodnak Sz. Pa. tal a testnek lanyargastól. g. nem adgyak senknek tanastorduozitronkel az Euangeliumi tökessereleget; hogy az

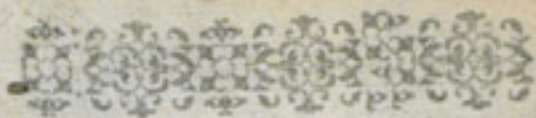
g. 1. Cor 5.

HIER. VI.

State super vias, & videte;
& interrogate de semitis antiquis,
quæ sit via bona, & ambulate in
ea; & inuenietis refrigerium ani-
mabus vestris,

HIER. VI.

Stare super vias, & videre;
& interrogare de semitis arduis,
dux sit via bona, & ambulare in
ea; & inuenire rectitudinem ani-
mabus vestris.

+

In dulci iubilo. Zingira, sőt enek sőt. Kövök
 vedricoffigé most in pzel. sic. Oly mint az
 napnak fény, Matris ingreuo. Alpha o eto
 O Zsa paccule, N. Kunammialake. Szivem
 Kromicoffigé o puer optimi, Szegmick
 szigifigé o Princeps gloria. Nehe me post.
 Vbi sunt gaudia? ott tatalma, Zingialok köl
 mondanak noua cantica. Is az chorogek
 Koyonak in regis Lucia, ok iutnant oda
 Mater et filia, Gyalok az Zsöz Maria
 Mi mind ol sztrunk volna, per nostra
 crimina, ha nugh mm, niootod volna
 corlor, gaudia, Maria Vigy oda, Ma-
 ria vigy oda: ek:

Psallite Unigenito, Christo Dei filio. Psallite
 Redemptori Domino jacenti in praesepio. Szgy
 eker gyermek itt faszolbar sznyagopik.
 Draga vder Angyalok, manyajan a kochint
 Hagyatok. Istiok siet, Szöz Maria ngy

